

Afleveringsdato: 10. April 2012

Anvendelse af virksomhedsordningen ved drift af flere virksomheder

- Og forhold ved udtræden med én virksomhed

Forfatter:

Jacob Thomas Klinkby

Vejleder:

Anders Lützhøft

Antal anslag: 181.378

1 Indholdsfortegnelse

2	Executive Summary	4
3	Indledning	5
4	Problemformulering	6
4.1	Afgrænsning	7
4.2	Metode	7
4.3	Kildekritik	8
4.4	Målgruppe	9
4.5	Forkortelser	9
5	Struktur	10
6	Skattelovgivning	10
6.1	Skattehistorie i Danmark	10
6.2	1987 – skattereformen	11
6.3	1993 – skattereformen	11
6.4	Forårspakke 2.0 2010	12
7	Personskatteloven	12
7.1	Typer af indkomst	13
7.2	Statsskatteloven	13
7.3	Personlig indkomst	13
7.4	Kapitalindkomst	14
7.5	Ligningsmæssige fradrag	14
7.6	Beregning af skatten	14
7.6.1	Bundskat	14
7.6.2	Topskat	15
7.6.3	Kommune- og kirkeskat	15
7.6.4	Sundhedsbidrag	15
7.6.5	Arbejdsmarkedsbidrag	15
7.6.6	Personfradrag	16
7.6.7	Beskæftigelsesfradrag	16
7.7	Principper for skatteberegning 2011	16
7.8	Delkonklusion	16
8	Beskatning efter virksomhedsordningen	18
8.1	Baggrund for virksomhedsordningen	18
8.1.1	Rentefradrag	18
8.1.2	Mulighed for konsolidering	18
8.1.3	Afkast af investering i egen virksomhed	19
8.2	Krav og betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen	19
8.2.1	Selvstændige erhvervsdrivende	19
8.2.2	Krav til regnskabsaflæggelse / opgørelse	21
8.3	Aktiver og passiver	22
8.3.1	Aktiver	23
8.3.2	Finansielle aktiver	23
8.3.3	Blandede benyttede aktiver	24
8.3.4	Passiver	26
8.4	Delkonklusion	26

9	Begreber i virksomhedsordningen.....	27
9.1	Indskudskonto	27
9.1.1	Opgørelsestidspunkt.....	28
9.1.2	Værdiansættelse.....	28
9.1.3	Negative indskud.....	29
9.1.4	Årlige reguleringer	29
9.2	Kapitalafkast	30
9.2.1	Kapitalafkastgrundlaget	30
9.2.2	Kapitalafkastberegning.....	31
9.2.3	Kapitalafkast vedrørende finansielle aktiver.....	31
9.2.4	Den selvregulerende effekt.....	31
9.3	Hæverækkefølgen	31
9.3.1	Den almindelige hæverækkefølge	33
9.3.2	Den udvidede hæverækkefølge.....	33
9.4	Virksomhedsskat	34
9.4.1	Opsparing af overskud.....	34
9.4.2	Hævning af opsparet overskud	35
9.5	Mellemregningskonto	35
9.6	Rentekorrektion.....	37
9.6.1	Rentekorrektion og beregning	37
9.7	Delkonklusion	38
10	Virksomhedens indkomstopgørelse.....	39
10.1.1	Indkomstopgørelse.....	39
10.1.2	Overskudsdisponering	41
10.1.3	Underskud.....	45
10.2	Delkonklusion	46
11	Drift af flere virksomheder under virksomhedsordningen.....	46
11.1	Delkonklusion	48
12	Afståelse og ophør	48
12.1	Ophør med anvendelse af VSO.....	48
12.1.1	Tvungen udtræden af VSO.....	49
12.2	Fuldstændig afståelse og fuldstændig ophør	50
12.2.1	Afståelsestidspunkt.....	50
12.2.2	Udtrædelsestidspunkt.....	51
12.3	Påbegyndelse af ny virksomhed.....	52
12.4	Delkonklusion	52
13	Delvis afståelse.....	53
13.1	Udtræden af VSO	54
13.2	Forskellige muligheder ved delvis afståelse	55
13.2.1	Negativ indskudskonto efter overførsel.....	55
13.2.2	Opgørelse af det kontante nettovederlag.....	55
13.2.3	Beskatning af kontante nettovederlag.....	56
13.2.4	Opsparing af overskud.....	57
13.3	Delvist ophør.....	57
13.4	Delkonklusion	58
14	Præsentation af virksomheder	59
14.1	Konsulentvirksomhed	59
14.1.1	Resultatopgørelse konsulentvirksomhed.....	60
14.2	Udlejningsejendom	60
14.2.1	Resultatopgørelse udlejningsejendom	60

15	Anvendelse af VSO for de 2 virksomheder samlet.....	61
15.1	Opgørelse af indskudskonto.....	61
15.2	Opgørelse af kapitalafkastgrundlag	61
15.3	Beregning af skattepligtig indkomst 2009	61
15.3.1	<i>Beregning af sluskat 2009</i>	64
15.4	Beregning af skattepligtig indkomst 2010	65
15.4.1	<i>Beregning af sluskat 2010</i>	67
15.5	Beregning af skattepligtig indkomst 2011	68
15.5.1	<i>Beregning af sluskat 2011</i>	69
15.6	Delkonklusion	71
16	Ophør med brug af VSO, ved afståelse med én blandt flere personligt drevne virksomheder	71
16.1	Praktisk gennemgang af ophør.....	71
16.2	Beregning af sluskat ved salg	74
16.3	Delkonklusion	75
17	Hovedkonklusion.....	76
17.1	Beskatning af personlig indkomst i Danmark.....	76
17.2	Baggrund for indførsel af VSO	76
17.3	Hvilke kriterier skal være opfyldt for at benytte VSO	76
17.4	Hvordan anvendes VSO.....	77
17.5	Anvendelse af VSO ved drift af flere virksomheder.....	78
17.6	Ophør med én blandt flere virksomheder	78
17.7	Særlige skattemæssige problemstillinger ved ophør med én virksomhed	79
18	Perspektivering.....	80
19	Litteraturfortegnelse	81
Bilag 1 - Figuroversigt.....		83
Bilag 2 - Indkomstbeskatning.....		85
Bilag 3 - Cirkulære nr. 129 af 4. Juli 1994		86
Bilag 4 - Mindstekravsbekendtgørelserne.....		87
Bilag 5 - Oplysninger i forbindelse med selvangivelse		88
Bilag 6 – Rentekorrektion.....		89
Bilag - CASE virksomheder i VSO		90
Bilag 7.0 - Balance Konsulentvirksomhed 2009		90
Bilag 7.1 - Balance Konsulentvirksomhed 2010		91
Bilag 7.2 - Balance Konsulentvirksomhed 2011		92
Bilag 8.0 - Balance Udlejningsejendom 2009		93
Bilag 8.1 - Balance Udlejningsejendom 2010		94
Bilag 8.2 - Balance Udlejningsejendom 2011		95
Bilag 9.0 - Opgørelse af indskudskonto.....		96
Bilag 10.0 - Opgørelse af kapitalafkastgrundlag 2009		97
Bilag 10.1 - Opgørelse af kapitalafkastgrundlag 2010		98
Bilag 10.2 - Opgørelse af kapitalafkastgrundlag 2011		99
Bilag 11 - Opgørelse af nettovederlag.....		100
Bilag 12 - Beskatning fri bil		101

2 Executive Summary

The title of this thesis is "*The business taxation scheme, by operation of several businesses, and conditions on termination of a business.*"

The main purpose of the thesis is to give the reader segment an insight into how the business taxation scheme is used in the operation of several business, when running a personal business. To achieve this goal, the thesis will, among other things, be treated through theory as well as practically examples.

Operating af business in Denmark, can legally be carried out, either as a company or as a personal business, in accordance with the danish legislation. When running a personal business in Denmark, the self-employed can choose to be taxed, either by the personal taxation law or by the business taxation law.

The business taxation law could be used by self-employed for the first time i 1987. The business taxation scheme, gives the self-employed a tax calculation method, which in some points is similar to rules for taxing corporations. The business taxation law ensures full deduction for interest, from personal owned enterprises, and ensure a return on capital, when investments in own company is made by the self-employed. Investment in own business is taxed more gradually, and thereby treated as investments, such as bonds. Furthermore the business taxation scheme allows the self-employed to put aside profit, generated in the business, by paying an initial business tax (25 % in 2011). Thereby the self-employed have the opportunity to smoothen the income, and avoid the progressive income taxation.

To use the business taxation scheme, you have to comply with some rules. Among other things, you have to be taxpayer in Denmark, and be characterized as a self-employed person. Furthermore the self-employed have to comply with the accounting requirements, and make sure that a strict separation of the business and private economy is met. When using the business taxation scheme, the self-employed have to prepare different specifications, including; order of withdrawals, account of accumulated profit, account for provisions for later withdrawal, a basis of return of capital, ect. These specifications, together with the order of withdrawals, ensures that profit for the financial year i taxed correctly, as personal income, capital income, and business income.

When operating several businesses, using the business taxation scheme, the above mentioned, specifications have to be made for all business together, as if the self-employed was running one big business.

After reading this thesis, the reader segment should have been given the knowledge to understand how to use the the business taxation scheme, when operating several businesses, and understand the conditions on termination of one business.

3 Indledning

Danmark er kendetegnet ved en klar overvægt af virksomheder, der drives i personligt regi - som f.eks. enkeltmandsvirksomheder, interessentskaber eller en anden form for personlig virksomhed.

Figur 1 - Typer af virksomheder i Danmark¹

Typer af virksomheder	Antal	Procent
Aktieselskaber	42.135	6,65
Anpartsselskaber	187.424	29,59
Enkeltmandsvirksomheder	271.080	42,80
Interessentskaber	24.502	3,87
Kommanditselskaber	3.566	0,56
Andre	104.646	16,52
I alt	633.353	100,00

Som selvstændig erhvervsdrivende findes der 3 former, som indkomsten fra erhvervsvirksomhed kan beskattes efter. Beskatningen kan ske efter virksomhedsskatteloven, hvor den erhvervsdrivende kan vælge at bruge reglerne enten i virksomhedsordningen eller reglerne i kapitalafkastordningen. Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende ikke foretager et aktivt valg vedr. beskatningsform, vil beskatningen ske ud fra personskattelovens regelsæt, og indkomst fra virksomheden vil blive beskattet på lige fod med den selvstændiges øvrige personlige indkomst. De to ordninger i virksomhedsskatteloven skal vælges aktivt for at være gældende. Valget skal ske ud fra flere faktorer, og skal revurderes samt beregnes hvert år for at opnå den optimale beskatning.

Virksomhedens skattepligtige indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, dette gælder uanset om den selvstændige anvender reglerne i personskatteloven, eller reglerne i virksomhedsskatteloven.² Den oprindelige virksomhedsskattelov blev indført som et led i skattereformaftalen af 19. juni 1985, og havde virkning fra 1. januar 1987.³ Lovteksten var relativt kortfattet, hvilket fortsat er gældende i dag, til trods for adskillige ændringer. Når lovteksten er kortfattet, er kravene til fortolkning og praktisk virkemåde store.⁴ Dette gør sig bl.a. gældende for anvendelse af virksomhedsskatteloven med drift af flere selskaber.

Formålet med loven er, at ligestille virksomheder der drives i personligt regi med virksomheder der drives i selskabsform. Det sker bl.a. ved at sikre selvstændige erhvervsdrivende fuld fradragseffekt for de erhvervsmæssige renteudgifter i stedet for det begrænsede fradrag, der er ved anvendelse af reglerne i personskatteloven.⁵ Uheldigvis kan virksomhedsordningen virke meget kompliceret. Den indeholder mange forskellige krav og elementer, som den erhvervsdrivende må forholde sig til, og ofte med nødvendig bistand fra revisor.⁶

¹ <http://www.cvr.dk/site/forms/businessresearch/research.aspx?ShowResults=true> , Tal pr. 15-09-2011, egen tilvirkning

² Virksomhedsskatteloven § 6, stk. 1

³ Loven blev fremsat ved lovforslag nr. 107 af 5/12 1985 og endte ud i Lov nr. 144 af 19/3 1986.

⁴ Virksomhedsskatteloven i teori og praksis af Ole Agesen

⁵ Skatteretten 2 – s. 186

⁶ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=133921&vId=203547#133912>

4 Problemformulering.

Som det fremgår af indledningen er overvejelserne vedr. beskatningsform relevant for et betydeligt antal personlige virksomheder, idet 43 % af de virksomheder, der er registreret på CVR.dk, er drevet som enkeltmandsvirksomhed. Disse 271.080 enkeltmandsvirksomheder har mulighed for at anvende virksomhedsordningen eller de almindelige regler i personskatteloven (og kapitalafkastordningen, som dog ikke indgår i afhandlingen).

Virksomhedsordningen giver personligt drevne virksomheder mulighed for at opdele virksomhedens skattepligtige overskud i henholdsvis, en virksomhedsdel og en personlig indkomstdel.

Målet med virksomhedsordningen er, dels at selvstændige erhvervsdrivende får fuld fradragsret for alle erhvervsmæssige renteudgifter, og dels at give selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at skelne skattemæssigt mellem den del af indtægten, der trækkes ud af firmaet til privatforbrug og den del af kapitalen, som bliver i virksomheden som opsparet overskud, og derfor kan beskattes som virksomhedsindkomst⁷.

Det er denne afhandlings hensigt at bidrage til at gøre reglerne, omkring beskatning af flere personligt drevne virksomheder efter virksomhedsordningen, mere overskuelige.

I denne kandidatafhandling besvares følgende problemstilling:

Hvorledes anvendes virksomhedsordningen ved drift af flere virksomheder, og volder det særlige problemer ved udtræden med én virksomhed?

Problemstillingen besvares ved at redegøre for følgende underspørgsmål:

- Hvordan beskattes personlig indkomst i Danmark?
- Baggrunden for vedtagelse af virksomhedsordningen?
- Hvem kan anvende virksomhedsordningen?
- Hvornår kan virksomhedsordningen anvendes?
- Hvordan anvendes virksomhedsordningen?
- Hvordan anvendes virksomhedsordningen ved drift af flere virksomheder?
- Hvordan ophører én virksomhed, af flere virksomheder ved anvendelse af virksomhedsordningen?
- Giver ophør med én blandt flere virksomheder særlige skattemæssige problemstillinger?

⁷ http://www.skat.dk/skat.aspx?oId=133910&vId=203547&search=virksomhedsordningen*#133911

4.1 Afgrænsning

Afhandlingens sigte er, at beskrive reglerne i virksomhedsskatteloven, samt efterfølgende af foretage en analyse af anvendelse af virksomhedsordningen ved drift af flere selvstændige virksomheder. Virksomhedsskattelovens afsnit II vedrørende kapitalafkastordningen vil ikke blive gennemgået. Udgangspunktet i afhandlingen vil være virksomhedsskattelovens afsnit 1, og på denne baggrund vil afhandlingen ikke indeholde aspekter om selskabsbeskatning. De generelle skattemæssige forhold i Danmark vil blive beskrevet, for at øge forståelsen mellem valg af beskatningsform.

Kandidatafhandlingen er primært rettet mod skattemæssige problemstillinger for virksomheder med én ejer, som anvender virksomhedsordningen. Det betyder bl.a. regnskabsmæssige krav og bogføringskrav kun inddrages, hvor det findes relevant.

Foruden ovenstående vil kandidatafhandlingen beskæftige sig med ophør af én blandt flere virksomheder, drevet efter reglerne i virksomhedsordningen, og se på de skattemæssige forhold ved en sådan udtræden. Både delvist/fuldstændig ophør, delvis/fuldstændig afståelse vil blive behandlet, og evt. fordele og ulemper vil blive undersøgt nærmere. Afhandlingen vil ikke se på reglerne vedrørende omdannelse af virksomhed til et selskab. Problemstillinger med ægtefæller i forbindelse med virksomhedsordningen behandles kun, såfremt det findes relevant for opgaven. For at koble teori og praksis sammen, vil kandidatafhandlingen indeholde en analyserende del med baggrund i et praktisk eksempel på anvendelse af virksomhedsordningen ved drift af flere virksomheder, og ved udtræden med én blandt flere virksomheder.

4.2 Metode

Hovedspørgsmål i kandidatafhandlingen, vil blive besvaret med udgangspunkt i de opstillede underspørgsmål. Kandidatafhandlingen vil være overvejende teoretisk opbygget. Der tages afsæt i relevant lovgivning, samt litteratur indenfor området; virksomhedsskatteloven. For at tilføre kandidatafhandlingen en praktisk vinkel, vil den beskrevne teori blive gennemgået med udgangspunkt i et praktisk eksempel, med flere selvstændige virksomheder - alle i virksomhedsordningen. Der vil løbende blive opstillet modeller og eksempler for at illustrere og underbygge teorien. Kandidatafhandlingen er opdelt i 18 afsnit, hvoraf de første 13 afsnit vil indeholde beskrivende/redegørende forhold vedr. skattelovgivningen i Danmark, samt gennemgå reglerne i virksomhedsordningen. De resterende afsnit 14 – 18 vil indeholde en analyserende del, med beregningseksempler på anvendelse af reglerne i virksomhedsordningen ved drift af flere virksomheder. De tal eksempler som benyttes i afhandlingen, vil være konstruerede eksempler, som udelukkende skal tydeliggøre den beskrevne teori, samt medvirke til at understøtte konklusioner. For en illustrativ opstilling af opgavens afsnit henvises til afsnit 5.

4.3 Kildekritik

Den primære kilde til understøttelse af afhandlingens teoretiske gennemgang vil være virksomhedsskatteloven, senest opdateret ved lov nr. 724 af 25. juni 2010. Foruden virksomhedsskatteloven vil afhandlingen inddrage sekundære kilder i form af vejledninger, lærebøger, bekendtgørelser m.v. De sekundære kilder skal medvirke til at fortolke praksis. Hver enkelt kilde er vurderet særskilt, og kun medtaget såfremt denne har virket pålidelig og professionel.

Afhandlingen er udarbejdet med udgangspunkt i den retsdogmatiske fortolkning. Fortolkningen omfatter den juridiske metode om, hvorledes retskilderne analyseres og anvendes. Den retsdogmatiske fortolkning er med andre ord medvirkende til, at anvendelse af retskilder foretages ens såvel af domstolen, som enhver anden, der ønsker at løse en juridisk problemstilling.

Ved udarbejdelse af en juridisk analyse af retskilder anbefales det derfor, at følge en bestemt rækkefølge, jf. nedenstående.

- Regulering
- Retspraksis
- Retssædvaner
- Forholdets natur

Rækkefølgen ved anvendelse af den retsdogmatiske fortolkning betyder ikke, at der gælder en rangorden mellem retskilderne. Dog findes inden for retskilden ”regulering” et bestemt hierarki, som følge af lex superior princippet.⁸ På denne baggrund har Grundloven forrang for almindelig love, og almindelige love har forrang for bekendtgørelser, anordninger, styresignaler m.v. Dette skyldes bl.a., at der er hjemmelskrav opad i hierarkiet.⁹

Afhandlingen retslige rangorden er skitseret nedenfor.¹⁰

- Grundloven
- Skattelovgivningen
- Bekendtgørelser/anordninger (den juridiske vejledning)
- Domme
- Administrative afgørelser
- Litteratur

På baggrund af ovenstående vurderes virksomhedsskatteloven med høj retskildeværdi, at være den primære kilde i afhandlingen. Herudover er desuden brugt relevante skattelove samt bekendtgørelser/anordninger.

⁸ Retsprincip, hvorefter en ”højere” regel kun kan ændres ved nye regler på samme eller højere niveau, og regler på lavere niveau må respektere højere regler.

⁹ Retsskilder & Retsteorier af Ruth Nielsen og Christina D. Tvarnø s. 28-34

¹⁰ Skatteretten 1, kapitel 6

Dette er gjort da det skatteretslige område tillægger bekendtgørelser/anordninger og disses forskrifter (den juridiske vejledning) stor betydning, på trods af den lavere retskildeværdi.¹¹ Baggrunden for anvendelse af kilder som f.eks. den juridiske vejledning med lavere retskildeværdi i forhold til virksomhedsskatteloven, skal ses i lyset af at lovgivningen indenfor skatteområdet ikke udarbejdes udtømmende, og fortolkning derfor er nødvendig. Foruden ovenstående er også lærebøger anvendt, bøgerne har til formål at skabe forståelse indenfor det skatteretslige område og skabe bindeled mellem lovgivning og praktisk anvendelse af lovgivningens paragraffer.

Alle eksempler i afhandlingen tager udgangspunkt i skattesatser og beløb vedr. år 2011.

4.4 Målgruppe

Kandidatafhandlingen henvender sig til revisorer, der beskæftiger sig med de særlige forhold, der eksisterer i relation til anvendelse af virksomhedsordningen, ved drift af flere virksomheder, hos deres klienter. Revisorer vil, med udgangspunkt i denne afhandling, kunne opnå indsigt i teori og praksis, eller supplere deres viden indenfor det pågældende problemfelt.

4.5 Forkortelser

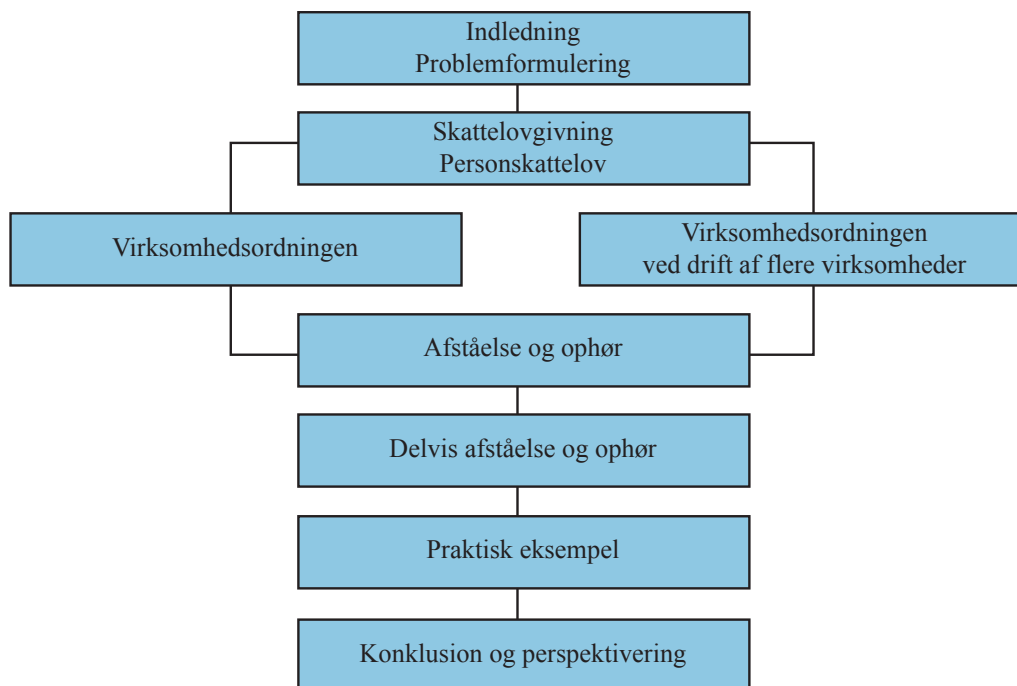
Der vil i opgaven anvendes følgende forkortelser på love mv.:

Afskrivningsloven	AFL
Aktieavancebeskatningsloven	ABL
Arbejdsmarkedsbidragsloven	AMBL
Ejendomsværdiskatteloven	EVSL
Kapitalafkastordningen	KAO
Ligningsloven	LL
Personskatteloven	PSL
Selskabsloven	SEL
Statsskatteloven	SL
Tidsskrifter fra skatter og afgifter	Tfs
Varelagerloven	VL
Virksomhedsordningen	VSO
Virksomhedsskatteloven	VSL
Vurderingsloven	VUD

¹¹ Skatteretten 1, kapital 6.

5 Struktur¹²

Figur 2 – Opgavestruktur

6 Skattelovgivning

6.1 Skattehistorie i Danmark

I Danmark har der altid været en progressiv skat, hvilket betyder, at der skal betales en stigende procentandel i skat, jo højere indkomsten bliver.¹³

Indkomstskatten blev indført i Danmark i 1903 ved Lov. Nr. 104 af 15. Maj. Loven var grundstenen til statsskatteoven, som endnu er gældende i Danmark i dag, og faktisk udgøre rygraden i gældende indkomstbeskatning. Tilbage i 1903 blev alle indkomster og fradragsberettigede udgifter medtaget som én samlet indkomst, og vægtede lige meget ved opgørelse af indkomsten. Der blev ikke taget hensyn til indkomstens art. Foruden indkomstskatte, skulle der også betales formueskatter. Disse blev beregnet på baggrund af den skattepligtiges formue ved udgangen af et indkomstår. Både indkomstbeskatning og formuebeskatning var gældende for alle uanset erhverv eller geografisk tilhørsforhold.¹⁴ Skatten faldt til betaling halvårligt, dog først i året efter indkomståret. Dette stod på indtil 1969. Fradragsreglerne dengang var opbygget således, at betalte skatter vedrørende sidste års indkomst, kunne fratrækkes i indeværende indkomstår.¹⁵

¹² Egen tilvirkning

¹³ Artikel: Skatteberegning gennem 100 år, af chefkonsulent Hans Mølgaard Christensen

¹⁴ Skatteretten 1, s. 44

¹⁵ <http://www.skm.dk/publikationer/skat/1492/1498/> - Skatteberegningsreglerne for personer før og nu (resume)

Kildeskatteloven blev indført i 1970. Det vigtigste element i loven var indførsel af samtidighed mellem indtjening og skattebetaling. Denne betød, at skatter skulle opkræves hos kilden, dvs. arbejdsgiveren og ikke, som tidligere, hos den skattepligtige. Det blev pålagt arbejdsgiveren, at indeholde og betale medarbejderens skat til myndighederne.¹⁶

6.2 1987 – skattereformen

På baggrund af en aftale mellem regeringspartierne fra juni 1985, gennemførtes i marts 1986 et lovkompleks, der tilsammen udgjorde 1987 skattereformen.¹⁷ Målet med reformen var at styrke den private opsparing og gøre skattesystemet stærkere overfor skattefusk. Det væsentligste i reformen var PSL og VSL.¹⁸ PSL var en ny lov baseret på elementer fra udskrivningsloven, samt en række skatteberegningsregler fra kildeskatteloven. PSL indebar en opdeling af indkomsten, således at der nu skulle ske én form for beskatning af personlig indkomst og en anden form for beskatning af kapitalindkomst. På baggrund af separat person- og kapitalindkomstbeskatning blev der foretaget en tredeling af indkomstgrundlaget i personlig indkomst, kapitalindkomst og den skattepligtige indkomst. Den skattepligtige indkomst var, og er fortsat, summen af personlig indkomst og kapitalindkomst fratrasket ligningsmæssige fradrag.¹⁹

VSL gav mulighed for nedsat beskatning af overskud fra erhvervsvirksomhed i det omfang overskuddet ikke blev anvendt til private formål. Ensartede skattemæssige forhold mellem selvstændige erhvervsdrivende og selskaber var en væsentlig grund til indførsel af VSO. Set fra en økonomisk og politisk synsvinkel var baggrunden for 1987 skattereformen, at nedbringe marginalskatteprocenten, som havde nået svimlende højder på 73 %. VSL blev desuden skabt, da renteudgifter – pga. reformen – ikke længere var fuldt fradragsberettiget. Fra politisk side var ønsket, at give selvstændige erhvervsdrivende fuldt skattemæssigt fradrag for renteudgifter i virksomheden.²⁰ En mere dybdegående gennemgang af baggrunden for indførsel af VSO, bliver gennemgået i afsnit 8.

6.3 1993 – skattereformen²¹

I 1992 nedsatte den daværende regering et sagkyndigt udvalg; Personskatteudvalget. Udvalget skulle analysere forskellige modeller til nedsættelse af marginalsatten, især på arbejdsindkomst. Modellerne skulle, udover at medvirke til at sænke den effektive marginalskat, også mindske tilskyndelse af sort arbejde. Personskatteudvalget afgav sin betænkning i en rapport i 1992. I 1993 med virkning fra 1994 trådte en skatteomlægning i kraft. Skatteomlægningen indeholdt en række af de elementer, som personskatteudvalget havde fremlagt i den tidligere omtalte rapport. Med skatteomlægningen blev AM-bidraget indført, hvilket

¹⁶ Skatteretten 1, s. 47

¹⁷ <http://www.skm.dk/publikationer/skat/1595/1604/>

¹⁸ Skatteretten 1, s. 48-49

¹⁹ <http://www.skm.dk/publikationer/skat/1492/1498/> - Skatteberegningsreglerne for personer før og nu (resume)

²⁰ Skatteretten 1, s. 48-49

²¹ http://www.skm.dk/public/dokumenter/Tal45/Skatteberegning90/Skatteberegningsreglerne_2.pdf

var, og er, en anderledes form for skat, da den bliver beregnet og fratrasket i indkomsten, inden de øvrige skatter beregnes. I 1994 udgjorde AM-bidraget 5% og er løbende steget til de 8%, det udgøre i dag.

Derudover blev begreberne bundskat, mellemskat og topskat indført, og skatteloftet blev gradvist sænket. I 1993 blev skatteomlægningen indfasat over en 5 års periode frem til 1999. Allerede inden skatteomlægningen i 1993 var fuldt indarbejdet, gennemførtes en ny reform, kaldet pinsepakken. Baggrunden for denne reform var bl.a. udviklingen i den dansk økonomi. Den økonomiske vækst havde nedbragt arbejdsløsheden, og dermed været årsag til et stort privatforbrug. Der var derfor behov for en nedbringelse af købekraften og en øget opsparing.

Pinsepakken blev indført i 1999, den skulle nedbringe fradragsværdien for renter, samt skærpe beskatning af kapitalindkomst. Desuden skulle pinsepakken, med baggrund i et politisk ønske, ændre byrdedelingen mellem skatteydere med hhv. høj og lav indkomst. Resultatet af pinsepakken var stigende skatte- og afgiftstryk, samt ændringer i de tekniske regler for skatteberegning.²²

6.4 Forårspakke 2.0 2010

Forårspakke 2.0 blev vedtaget d. 28. maj 2009. De fleste ændringer, som følge af skattereformen, trådte i kraft i 2010 og 2011, og der vil gradvist blive gennemført yderligere ændringer fra 2012 til 2019. De væsentligste ændringer ved skattereformen var, at skatten på arbejde blev nedjusteret, og visse afgifter i stedet forøget – bl.a. på usunde varer, som slik, tobak og spiritus. Skatteloftet blev sænket fra 59% i 2009 til 51,5% i 2010. Faldet skete i takt med fjernelse af mellemskatten, samt nedsættelse af procentsatsen for bundskat.²³ Ændringerne trådte i kraft i skatteåret 2010. Bundskatten blev nedsat til 3,67 % i 2010, og yderligere nedsat til 3,64 % i 2011. Mellemskatten på 6 % blev afskaffet med virkning fra 2010.

7 Personskatteloven

Skattepligtige personer her i landet, beskattes efter reglerne i PSL. Selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere, er eksempler på personer, der beskattes efter PSL. Selvstændige erhvervsdrivende, der driver virksomhed i personligt regi, kan selv vælge, hvordan de ønsker at blive beskattet. Valget står mellem PSL, VSL eller KAO. Som beskrevet i indledningen, er formålet med VSL og KAO at give den selvstændige erhvervsdrivende nogle fordele, således at beskatningsstrukturen kommer til at minde om SEL. Dette afsnit vil gennemgå hvorledes indkomst beskattes i Danmark i 2011.

²² Skatteretten 1, s. 49-52

²³ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/7747.html

7.1 Typer af indkomst

Indkomst kan inddeles i 4 hovedgrupper:²⁴

1. Personlig indkomst
2. Kapitalindkomst
3. Aktieindkomst
4. CFC indkomst

Den skattepligtige indkomst er nettobeløbet af personlig indkomst, kapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag, som danner grundlaget for skatteberegningen, jf. figur 3. Metoden bag opgørelsen af den skattepligtige indkomst vil blive gennemgået i de følgende afsnit.

Figur 3 - Skattepligtig indkomst²⁵

Skattepligtig indkomst	
+	Personlig indkomst
+/-	Kapitalindkomst
-	Ligningsmæssige fradrag
=	Skattepligtig indkomst

Foruden figur 3 skal også CFC- indkomst og aktieindkomst opgøres. CFC indkomst er kortfattet omtalt i PSL § 4b. Aktieindkomst er behandlet i PSL § 4a. Aktieindkomst og udbytter heraf er reguleret iht. ABL. Disse gennemgås ikke nærmere, jf. afgrænsningen i afsnit 4.1.

7.2 Statsskatteloven

Som beskrevet i afsnit 6 har behovet for ny lovgivning til regulering af beskatning af den skattepligtige indkomst været stort, som følge af stigende kompleksitet i samfundet. I mange tilfælde falder man dog tilbage på SL som definerer, hvad der er skattefrit og skattepligtigt, samt hvad der kan gives fradrag for, og hvad der ikke kan gives fradrag for. Den skattepligtige indkomst er fortsat defineret i SL § 4-6, som stort set har bestået uforandret siden 1922.²⁶ SL § 4 definerer de skattepligtige indtægter, SL § 5 definerer de ikke-skattepligtige indtægter, og SL § 6 definerer de fradragsberettigede udgifter. Der vil ikke blive gået mere i dybden med SL, jf. afgrænsningen i afsnit 4.1.

7.3 Personlig indkomst²⁷

Jf. PSL § 3, stk. 1 er personlig indkomst alle indkomster, der ikke er kapitalindkomst, herunder bl.a.:

- Lønindkomst
- Overskud af virksomhed
- Honorarer
- Værdi af personalegoder
- Pensioner
- Arbejdsløshedspenge
- Sygedagpenge
- Sociale ydelser
- Gaver
- Underholdsydelse

²⁴ Skatteretten 1, s. 69-81

²⁵ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/8386.html

²⁶ Skatteretten 1, afsnit 2, kapitel 1

²⁷ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/8386.html

7.4 Kapitalindkomst

Jf. PSL § 4, omfatter kapitalindkomst en række indtægter og udgifter. Kapitalindkomst omfatter bl.a.:

- Renteindtægter og -udgifter
- Kursgevinster og -tab
- Kapitalafkast efter VSL
- Overskud og underskud fra bolig ved udleje
- Rentekorrektioner for erhvervsdrivende efter VSL
- Ejendomsavance

Kapitalindkomsten opgøres som et samlet beløb af positive indkomstbeløb og negative fradragsbeløb. Renteindtægter, kapitalafkast fra virksomhed, kursgevinster fra fordringer mm. skal medregnes til kapitalindkomst, hvorimod renteudgifter og kurstab på fordringer giver fradrag ved opgørelse af kapitalindkomsten. Overstiger renteindtægterne renteudgifterne, er kapitalindkomsten positiv. Hvorimod kapitalindkomsten er negativ, hvis renteudgifter overstiger renteindtægter. Herved fremkommer begreberne positiv/negativ nettokapitalindkomst. I beregningsgrundlaget for top- og bundskat medregnes positive nettokapitalindkomst, imens der ikke gives fradrag for negativ kapitalindkomst. Ved opgørelse af top-skattegrundlaget medregnes kun positivt nettokapitalindkomst, der overstiger bundfradraget på 40.000 kr.²⁸

7.5 Ligningsmæssige fradrag

De ligningsmæssige fradrag fratrækkes i den skattepligtige indkomstopgørelse og omfatter bl.a.:

- Beskæftigelsesfradrag
- Befordringsfradrag
- Kontingenter til fagforeninger
- Gaver til foreninger og kulturinstitutioner

7.6 Beregning af skatten

På baggrund af afsnit 7, vil skatteberegningen blive gennemgået med et praktisk eksempel, for at give læseren en forståelse af, hvordan skatten bliver opgjort. Eksemplet tager udgangspunkt i bilag 2, som viser indkomstbeskatningen for 2011. På baggrund af bilag 2 vil de statslige indkomstskatter blive gennemgået. Skatterne står opremset i PSL § 5. De beregningsmæssige forhold vedr. de i PSL § 5 nævnte indkomstskatter er defineret i PSL § 6-9.

7.6.1 Bundskat²⁹

Efter PSL § 6, stk. 2 udgjorde bundskatten i 2011 3,64 %. Bundskatten opgøres som den personlige indkomst tillagt positiv nettokapitalindkomst. Har den skattepligtige en negativ nettokapitalindkomst, opnås

²⁸ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/8386.html

²⁹ Skatteretten 1, s. 82

ingen fradragsværdi, da negativ nettokapitalindkomst ikke indgår i grundlaget for beregning af bundskatten. Frem til 2019 vil bundskatten gradvist stige til 11,76 %, samtidig med en reduktion i sundhedsbidraget.

7.6.2 Topskat

Efter PSL § 7 beregnes en topskat på 15 %. Skatten beregnes, når den personlige indkomst overskrider en reguleret bundgrænse på kr. 389.900 (2011). Beregningsgrundlaget for topskatten opgøres på baggrund af den personlige indkomst med tillæg af fradragsberettiget indskud på skattepligtige pensionsordninger, og med tillæg af positiv nettokapitalindkomst, der overstiger et grundbeløb på kr. 40.000 (2011 niveau).

7.6.3 Kommune- og kirkeskat³⁰

Fysiske personer er pålagt en kommunal indkomstskat til deres hjemkommune. Hjemkommunen er den kommune, den skattepligtige, pr. d. 5. september året forud for indkomståret, havde bopæl. Den kommunale skatteprocent fastsættes af kommunalbestyrelse, jf. kommuneskattelovens § 2. Skatten til kommunerne er en proportional skat, som opgøres på baggrund af den skattepligtige indkomst. Den gennemsnitlige kommunale skatteprocent inklusiv kirkeskat udgør i 2011 25,7 %.³¹

7.6.4 Sundhedsbidrag

Med virkning fra 1. januar 2007 indførtes, som følge af kommunalreformen fra 2007, et sundhedsbidrag. Sundhedsbidraget medgår til finansiering af regionale og kommunale sundhedsudgifter.³² Sundhedsbidraget udgør 8 % (2011 niveau) af de skattepligtige indkomster. Fra 2012 frem til 2019 vil sundhedsbidraget blive udfaset med 1 % pr. år.³³ Ideen med udfasningen er et ønske om at sammenlægge sundhedsbidraget med bundskatten, som tilsvarende vil stige med 1 % pr. år fra 2012-2019. Baggrunden for sammenlægningen er, at beregningsgrundlaget for sundhedsbidraget fra og med 2019 ikke længere skal udgøres af den skattepligtige indkomst, men i stedet udgøres af den personlige indkomst med tillæg af positiv nettokapitalindkomst. Dette vil medføre en reduktion i fradragsværdi for negativ nettokapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag.

7.6.5 Arbejdsmarkedsbidrag

Alle erhvervsaktive personer skal betale 8 % i AM-bidrag. Bidraget blev, som tidligere beskrevet, vedtaget i 1993 skattereformen. Ideen med indførslen af AM-bidraget var, at synliggøre statens udgifter til arbejdsmarkedsformål. Grundlaget for AM-bidraget fremgår af AMBL § 2, og opgøres som summen af bruttoindtægter fra aktiviteter nævnt i paragraffen. Opgørelsen vedrører dog kun lønmodtagere. For erhvervsdrivende opgøres bidragsgrundlaget af den personlig indkomst eksklusiv bidrag og præmier til pensionsordninger, jf. AMBL § 4.

³⁰ Skatteretten 1, s. 81

³¹ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/8386.html

³² Skatteretten 1, s. 83

³³ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/7747.html

7.6.6 Personfradrag³⁴

Reglerne om personfradrag findes i PSL § 9-12. Personfradragets grundbeløb udgøre i 2011 kr. 42.900. Grundbeløbet gælder for personer, der ved indkomstårets udløb, er fyldt 18 år. For personer under 18 år, udgør personfradraget kr. 32.200.

Personfradraget omregnes til skatteværdier, der bruges til at nedsætte skatterne.

- Ved nedsættelse af bundskatten beregnes værdien som 3,64 pct. af personfradraget.
- Ved nedsættelse af sundhedsbidraget beregnes værdien som 8 pct. af personfradraget.
- Ved nedsættelse af kommune- og kirkeskatten lægges de to enheders skatteprocent sammen, f.eks. 25,70 pct., der så beregnes af personfradraget (kirkeskatteprocent indgår kun, hvis vedkommende er medlem af folkekirken).

7.6.7 Beskæftigelsesfradrag³⁵

Med hjemmel i LL § 9, bliver der ved opgørelse af den skattepligtige indkomst beregnet et beskæftigelsesfradrag på 4,25 % af arbejdsindkomsten. Formålet med beskæftigelsesfradraget er, at tilskynde til at arbejde frem for at modtage sociale ydelser. Alle lønmodtagere får et fradrag på 4,25 % af den AM-bidragspligtige løn. Beskæftigelsesfradraget kan dog maksimalt udgøre 13.600 kr. i 2011.

7.7 Principper for skatteberegning 2011

For at belyse den beskrevne teori i afsnit 7, er figur 4 opstillet på næste side med et eksempel på en skatteberegning. I det viste eksempel er der taget udgangspunkt i satser fra 2011 og den gennemsnitlige kommunale skatteprocent benyttes. Figur 4 er delt op i en indkomstopgørelse og en skatteberegning, hvor beregning af hver enkelt skat er illustreret.

7.8 Delkonklusion

Det danske skattesystem har siden indførsel af indkomstskatten i Danmark tilbage i 1903, gennemgået en stor udvikling. Grundet den stigende kompleksitet i samfundet, har der været et stigende behov for ny lovgivning til regulering af beskatningen af den skattepligtige indkomst. Dette ses bl.a. med de mange skattereformer, der er indført gennem tiden og beskrevet i afsnit 6.

Afsnit 7 har gennemgået de overordnede regler i PSL, som regulerer hvordan fuldt skattepligtige personer til Danmark beskattes. Desuden er opdelingen af den skattepligtige indkomst i personlig indkomst, kapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag beskrevet. I skatteberegningen i figur 4, er illustreret hvorledes den personlige indkomst og den skattepligtige indkomst opgøres, samt hvorledes de statslige indkomstskatter bliver udregnet.

³⁴ Skatteretten 1, s. 89

³⁵ Skatteretten 1, s. 84

Figur 4 - Skatteberegning 2011³⁶

Princip for skatteberegning i 2011		
Indkomstopgørelse	Kr.	Kr.
(1) Lønindkomst	500.000	
(2) Multimediebeskatning	3.000	
(3) Arbejdsmarkedsbidrag	40.240	
(4) Personlig indkomst	462.760	462.760
(5) Kapitalindkomst		-35.000
(6) Ligningsmæssige fradrag		10.000
(7) Beskæftigelsesfradrag		13.600
(8) Skattepligtig indkomst		404.160
Skatteberegning	kr.	kr.
Skat til kommune og kirke	0,257*404.160	103.869
- skatteværdi af personfradrag	- 0,257*42.900	-11.025
		92.844
Sundhedsbidrag	0,08*404.160	32.333
- skatteværdi af personfradrag	-0,08*42.900	-3.432
		28.901
Bundskat	0,0364*462.760	16.844
- skatteværdi af personfradrag	-0,0364*42.900	-1.562
		15.283
(9) Topskat		
Personlig indkomst	462.760	
- Bundfradrag	-389.900	
(10) 15 % - skatteloftsnedslag på 0,14	10.827	10.827
Indkomstskat		147.855
Arbejdsmarkedsbidrag		40.240
Skat i alt		188.095
(1) Normal lønindkomst. (2) Multimediebeskatning. (3) 8 % af (1) lønindkomst +(2) multimediebeskatning. (4) Personlig indkomst = (1)+(2)-(3). (5) Kapitalindkomst (netto beløb af indtægter og udgifter). (6) F.eks. A-kasse og befordringsfradrag. (7) Beskæftigelsesfradrag 4,25 % af (1) Lønindkomst + (2) multimediebeskatning, dog maksimalt 13.600 kr. (8) Skattepligtig indkomst = (4)+(5)-(6)-(7). (9) 3,64 % af personlig indkomst + positiv kapitalindkomst over 40.000 kr - bundfradrag. (10) Skatteloft på personlig indkomst er 51,5 %, nedslag vedrører summen af kirkeskat, sundhedsbidrag, bundskat og topskat.		

Med udgangspunkt i figur 4, skal den skattepligtige betale 188.095 kr. i skat for indkomståret 2011. Eksemplet illustrer desuden, at den skattepligtiges fradragsværdi for den negative kapitalindkomst i alt udgøre 33,7 % (25,7 % kommune- og kirkeskat + 8 % sundhedsbidrag). PSL giver altså med andre ord ikke fuld fradragsværdi for negativ kapitalindkomst, hvilket dog vil gøre sig gældende såfremt VSO anvendes.

³⁶ Egen tilvirkning på baggrund af kapitel 7 samt www.skm.dk/tal-statistik/skatteberegning/8386.html

8 Beskatning efter virksomhedsordningen

8.1 Baggrund for virksomhedsordningen

Som omtalt i afsnit 6.2 opstod VSO som led i skattereformen fra 1985. VSO blev oprettet som en særlig ordning for beskatning af virksomheder drevet i personligt regi og fungerer stadig sådan i dag. Rødderne til VSO går helt tilbage til 1975, hvor den daværende minister for skatter og afgifter nedsatte et skatteudvalg, hvis formål var at komme med bud på en forenkling af skattesystemet. Baggrunden for VSO var et ønske om at opnå ensartede vilkår for beskatning af erhvervsdrivende med virksomheder drevet i personligt regi og selskaber.³⁷ VSO blev indført samtidig med PSL, som opdelte skattepligtig indkomst, i personlig indkomst og kapitalindkomst. Grunden til denne opdeling var et politisk ønske om at give folk, med indtægter fra investeringer og opsparinger, en mere lempelig beskatning. Herudover var fradraget for udgifter i forbindelse med gældserhvervelse i kapitalindkomsten, hvorfor der her blev givet et lavere skattefradrag. Selvstændige erhvervsdrivende havde derfor ikke længere fradrag for renteudgifter på samme plan som tidligere, hvorimod virksomheder i selskabsform fortsat havde fuldt fradrag for renteudgifter.

De væsentligste formål med VSO kan oplistes som følgende forhold, som senere uddybes.³⁸

- Sikre fuld fradragsret for renteudgifter i erhvervsmæssig sammenhæng.
- Mulighed for konsolidering, opsparet overskud beskattes mere lempeligt end overskud anvendt til privatforbrug.
- Ligestilling af afkast ved investering i egen virksomhed med afkast fra passiv investering.
- Mulighed for skattemæssig udjævning.
- Give virksomheder drevet i personlig regi selskabslignende forhold.

8.1.1 Rentefradrag

Som følge af skattereformen fra 1985, fik personer fra indkomståret 1987 en lavere fradragsværdi på renteudgifter pga. opdelingen i personlig indkomst og kapitalindkomst. Disse forhold gjorde sig også gældende for personer, der drev virksomheder i personligt regi. Derimod var forholdene uforandret for personer, som drev virksomhed i selskabsform, da disse fortsat havde 100 % fradragsret for renteudgifter. For at erhvervsdrivende kunne drive virksomhed på lige vilkår, uafhængigt af virksomhedsform, indførtes VSO.

8.1.2 Mulighed for konsolidering

Intentionerne med indførelse af VSO, var muligheden for opsparing af overskud i virksomheden. Denne opsparing skulle, ligesom hos selskaber, være mulig til en foreløbig virksomhedsskat, (2011 på 25 %). Formålet med at lade selvstændige erhvervsdrivende beskattes med en 25 % acontobeskatning af den del af

³⁷ Foreløbig redegørelse fra indkomstudvalget, betænkning nr. 780 (Statsnet.dk)

³⁸ <http://www.skm.dk/publikationer/udgivelser/1779/1790/>

virksomhedens overskud, som opspares i virksomheden, er at give samme muligheder for egenkapital-opbygning, som i selskaber. Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende vælger ikke at lade sig beskatte efter reglerne i VSO, beskattes den erhvervsdrivende af hele årets virksomhedsresultat på én gang til den marginale skattesats. Den erhvervsdrivende kan derfor opnå en besparelse, der kan opgøres som differencen mellem den foreløbige virksomhedsskat og marginals-katten af den del af overskuddet, som den erhvervsdrivende ikke hæver til privatforbrug.³⁹

Udover hjælp til konsolidering af virksomheden, kan opsparing yderligere hjælpe den erhvervsdrivende med udjævning af svingende indkomst. I Danmark beskattes indkomsten progressivt, dvs. højere indkomster medfører højere marginalt skattetryk. Opdelingen af statsskatten i bundskat og topskat sikrer, at den progressive beskatning kan foretages. Opsparingsordningen i VSO giver altså den erhvervsdrivende mulighed for at udjævne størrelsen af den progressive beskatning på den personlige indkomst.⁴⁰

8.1.3 Afkast af investering i egen virksomhed

Før VSO blev vedtaget var det ikke muligt, for den selvstændige erhvervsdrivende, at beregne et afkast af investeringer i egen virksomhed. Vedtagelsen af VSO skulle afhjælpe dette problem ved at sidestille investeringer i egen virksomhed med investeringer i andre alternativer. Ønsket fra lovgivers side var, at sidestille beskatning af erhvervsdrivende, som i overvejende grad finansierer virksomheden via egenkapital, med erhvervsdrivende som primært finansierer virksomheden via fremmedkapital. VSO kom på denne baggrund til at indeholde regler vedr. beregning af kapitalafkast, som medfører at et opgjort beløb kan beskattes som kapitalindkomst frem for personlig indkomst.⁴¹

8.2 Krav og betingelser for anvendelse af virksomhedsordningen

For at reglerne i VSO kan anvendes skal lovens krav og betingelser være opfyldt. Betingelserne for at kunne anvende VSO er beskrevet i VSL § 1 og § 2. Jf. VSL § 1 kan skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, anvende reglerne på indkomst fra virksomheden. Især to son-dringer er vigtige:

- Er den erhvervsdrivende en person?
- Driver den pågældende selvstændig erhvervsvirksomhed?

De to son-dringer gennemgås i de følgende afsnit, og skal medvirke til at klarlægge, begrebet; selvstændig erhvervsdrivende. Dermed bliver det muligt at definere hvem der er, og hvem der ikke er, berettiget til at anvende reglerne i VSO.

8.2.1 Selvstændige erhvervsdrivende

Kun personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, kan anvende VSO på indkomst fra virksomheden. VSO er en ordning, der er et frivilligt alternativ til beskatning efter reglerne i PSL. VSO kan anvendes af

³⁹ Skatteretten 2, s. 187

⁴⁰ Skatteretten 2, s. 188

⁴¹ Redegørelse fra udvalget om virksomhedsbeskatning betænkning nr. 925 af juni 1981 s. 49

såvel fuldt, som begrænsede, skattepligtige personer, der opfylder betingelserne for at drive selvstændig virksomhed. Hverken VSL, eller anden lovgivning, indeholder imidlertid nogen definition af, hvornår en skattepligtig person anses for at være selvstændig erhvervsdrivende. Begrebet skal derfor afgrænses i overensstemmelse med almindelig praksis inden for skatteretten.⁴²

Da der ikke, i loven, er defineret, hvad indkomst fra selvstændig erhvervsvirksomhed er, kan denne indkomsttype afgrænses ud fra 3 kategorier af indkomst, som findes indenfor skatteretten:

- Indkomst som lønmodtager.
- Indkomst som honorarmodtager.
- Indkomst fra hobbyvirksomhed.

Kendetegnene ved selvstændig erhvervsvirksomhed er, at der for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter, med det formål at opnå et overskud. Herudover tillægges regelmæssigheden af driften og dennes varighed tillige betydning.⁴³ Selvstændig erhvervsdrivende er kendetegnet ved selv at tilrettelægge, lede og fordele arbejdet, samt føre tilsyn med arbejdet.⁴⁴ I de fleste tilfælde er det dog ikke vanskeligt at afgøre, hvorvidt der er tale om selvstændig erhvervsvirksomhed eller ej.⁴⁵ Skattepligtige, der udøver fremstillingsvirksomhed inden for industri, håndværk og landbrug, anses normalt for selvstændige erhvervsdrivende. Det samme gør sig gældende indenfor handel, service og liberale erhverv, som f.eks. advokat, revisor, læge osv.⁴⁶

En lønmodtager anses som en person, der modtager vederlag for personligt arbejde i et tjenesteforhold. Dette er i de fleste tilfælde ikke vanskeligt at afgøre, idet lønmodtageren udfører arbejde efter anvisning fra arbejdsgiveren, og for dennes regning. Dog kan der opstå tvivlstilfælde om, hvorvidt lønmodtageren står i tjeneste til arbejdsgiveren. Ved vurdering heraf kan det tillægges betydning, hvorvidt arbejdsgiveren har beføjelser til at instruere, føre tilsyn og kontrol med arbejdstageren. Desuden kan forhold, som ansættelseskontrakt, faste arbejdstider, opsigelsesvarsel, periodisk aflønning, samt forhold til arbejdsmarkedslovgivning tale for at en person, er lønmodtager. I grænsetilfælde kan det dog være vanskeligt at afgøre, om der er tale om selvstændig erhvervsdrivende eller lønmodtagerforhold, og vurderingen beror derfor på en samlet vurdering af de ovennævnte forhold.⁴⁷ Relevante afgørelser indenfor afgrænsningen mellem lønmodtager/honorarmodtager og selvstændig erhvervsdrivende; se bl.a. SKM2011.623.SR, hvor skatterådet afgav bindende svar på spørgsmålet om hvorvidt indkomst fra bestyrelsesposter kunne anses som værende selvstændig erhvervsvirksomhed og dermed indgå i VSO. Spørgsmålet blev underkendt, og svaret var dermed nej.

⁴² Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.2.1

⁴³ Skatteretten 2, s. 188-189

⁴⁴ Skatteretten 1, s. 302

⁴⁵ Cirkulære 129 af 4/7 - 1994

⁴⁶ Ligningsvejledningen, Erhvervsdrivende 2011-2 afsnit E.A.4.1

⁴⁷ Skatteretten 1, s. 301-308.

Ved hobbyvirksomhed forstås almindeligvis en indtægtsgivende virksomhed, som udøves for indehaverens egen regning og risiko, men hvor motivet for virksomheden ikke tilsigter overskud, hverken på kort eller lang sigt. Se SKM2008.943.SR, hvor skatterådet afgjorde at udlejning af frijord ikke kunne ansues som erhvervsvirksomhed, som følge af det forventede overskud var af begrænset størrelse. Baggrunden for hobbyvirksomhed findes altså i indehavernes private interesse og er derfor ikke af erhvervsmæssig karakter. Desuden er kendetegnene for både hobby- og ikke-erhvervsmæssig virksomhed, at disse udøves i fritiden uden systematisk og professionelt tilsnit.

Sondring mellem selvstændig erhvervsdrivende og hobbyvirksomhed er imidlertid ikke relevant ift. VSO, da nettooverskud ved drift af hobbyvirksomhed ikke er klassificeret som overskud fra erhvervsmæssig virksomhed, og da nettounderskud ikke giver ret til fradrag.⁴⁸ Som eksempel på hobby- og anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed kan nævnes bådudlejning, hundekennel mv.

Som opsamling på afsnittet, kan selvstændig erhvervsvirksomhed sammenfattes som erhvervelse af indkomst, forbundet med økonomisk risiko, og hvor virksomheden drives seriøst med en forventning om rentabel drift. Foruden ovenstående gennemgang henvises til bilag 3, som gengiver punkt B 3.1.1 i cirkulærer nr. 129 af 4. juli 1994 om PSL som fremhæver hvilke kriterier, der skal lægges vægt på, når det skal vurderes om der er tale om tjenesteforhold eller selvstændig erhvervsvirksomhed.⁴⁹

8.2.2 Krav til regnskabsaflæggelse / opgørelse

For at sikre korrekt brug af VSO, opstiller loven en række krav som den selvstændige erhvervsdrivende skal overholde ved udarbejdelse af regnskab for virksomheden. Den skattepligtiges almindelige indkomst behandles forskelligt under VSO og uden for VSO. Derfor er det, jf. VSL § 2, stk. 1, en forudsætning for at anvende VSO, at der udarbejdes et selvstændigt regnskab for virksomheden, som overholder bogføringsloven. Dette betyder, at bogføringen skal tilrettelægges, så der sker en regnskabsmæssig opdeling af den samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi og en privatøkonomi. Yderligere krav til regnskabet kan jf. VSL § 2, stk. 6 fastsættes nærmere af skatteministeren, hvilket bl.a. blev benyttet med udsendelse af mindstekravsbekendtgørelsen nr. 593 af 12. Juni 2006 for større virksomheder, og mindstekravsbekendtgørelsen nr. 594 af 12. Juni 2006 for mindre virksomheder. Bekendtgørelse nr. 594 er den væsentligste for selvstændigt erhvervsdrivende. Bekendtgørelsens kapitel 7 er tilegnet erhvervsdrivende, der benytter VSO. Bekendtgørelsen stiller yderligere krav om særskilte oplysninger vedr. indeståender på indskudskonto, samt kapitalafkastgrundlaget og til indberetning af oplysninger via selvangivelsen.⁵⁰

Mindstekravsbekendtgørelserne paragraffer kan ses i bilag 4.

⁴⁸ Skatteretten 1, s. 246-247

⁴⁹ Den juridiske vejledning afsnit C.C.3.1.2 (Lønindtægt)

⁵⁰ Skatteretten 2, s. 191-192

Ved anvendelse af VSO skal bogføringen omfatte alle transaktioner mellem virksomheden og omverdenen, og mellem virksomheden og den selvstændiges privatøkonomi. Beløb, som overføres mellem privat- og virksomhedsøkonomien, skal jf. VSL § 2, stk. 4 vises særskilt for hver postering, hvor indskud betragtes som overførsler fra privatøkonomi til virksomhedsøkonomi, og hævninger betragtes som overførsler mellem virksomhedsøkonomien til privatøkonomien. Denne opdeling mellem virksomhedsøkonomi og privatøkonomi er nødvendig, da en eventuel opsparing af overskud i virksomheden bygger på, hvor mange værdier, der er overført fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien. Hvis opdelingen mellem privatøkonomi og virksomhedsøkonomi derfor ikke er til stede, vil en vurdering af hvor meget overskud, der opspares, umuliggøres. Iht. den juridiske vejledning 2011-2 skal en selvstændig erhvervsdrivende ved anvendelse af VSO, ved indsendelse af selvangivelse, oplyse om en række forhold, se bilag 5.

På trods af VSL § 2, stk. 1's restriktive krav, er praksis lempelig med hensyn til fejl og mangler i regnskabet og regnskabsgrundlaget. Mangelfuld bogføring og opdeling mellem privatøkonomi og virksomhedsøkonomi, vil dermed ikke udelukke anvendelse af VSO, førend det vurderes, at regnskabet direkte giver et misvisende billede af virksomhedens forhold.⁵¹ Tfs1998, 719 LSR er et eks. på mangelfuld opfyldelse af regnskabskravene for en udlejningsvirksomhed. Her var der ikke løbende foretaget bogføring, landsskatteretten valgte alligevel at medgive at regnskabskravene var opfyldt, som følge af meget simple regnskabsforhold mv.

Jf. VSL § 2, stk. 2 skal valg af beskatningsform positivt anføres på selvangivelsen. Dette skal gøres inden fristen for indgivelse af selvangivelsen, d. 30. juni, året efter indkomstårets udløb. Såfremt den skattepligtige vælger at anvende VSO, skal dette ske for hele virksomheden i hele indkomståret. Den selvstændige erhvervsdrivende vil blive beskattet efter PSL, såfremt der ikke positivt tilkendes et valg vedrørende anvendelse af VSO. Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende efterfølgende ønsker at ændre valget, så er dette muligt frem til 30. juni i det andet kalenderår efter indgivelsen af selvangivelsen. Denne regel er indført som følge af, at det kan være svært at overskue, hvilke konsekvenser valget har. Fra skattevæsenets side er ønsket, at give den skattepligtige mulighed for at ændre valget efter modtagelse af årsopgørelsen. Man har således halvandet år efter regnskabsårets afslutning til at afgøre dette.⁵²

8.3 Aktiver og passiver

Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende har valgt at benytte VSO for et indkomstår, skal reglerne anvendes for hele virksomheden i hele året jf. VSL § 2, stk. 2. Hvis VSO er valgt, er udgangspunktet, at alle erhvervsmæssige aktiver og passiver skal medtages, ligesom private aktiver og passiver ikke kan indgå. Ovenstående er, hvad hovedreglen foreskriver, men der er imidlertid en række undtagelser. Undtagelserne er

⁵¹ Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C5.3.4.2

⁵² Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.3.1

beskrevet i VSL § 1, stk. 1-3, og vedrører en række aktiver, passiver, særlig indkomst og visse blandede benyttede aktiver. Reglerne for aktiver og passiver vil i det følgende blive gennemgået nærmere.

8.3.1 Aktiver

Som nævnt er hovedreglen, efter VSL § 1, at alle erhvervsmæssige aktiver skal indgå i virksomheden. På denne baggrund gælder det, at følgende skal medgå. Oplistningen er ikke udtømmende.

- *Materielle aktiver*, herunder erhvervsmæssige benyttede grunde, bygninger, tekniske anlæg, maskiner, driftsmidler, inventar og aktiverede ombygninger af lejede lokaler.
- *Immaterielle aktiver*, herunder aktiverede forsknings- og udviklingsomkostninger, patenter, varemærker, licenser, goodwill mv.
- *Finansielle aktiver*, herunder varelager, igangværende arbejder og tilgodehavender fra vare og tjenesteydelser, periodeafgrænsningsposter, forudbetalt husleje, deposita mv.

Det kan være vanskeligt at afgøre, om øvrige finansielle aktiver er erhvervsmæssige eller ej. Eks. på øvrige finansielle aktiver kan være en kontantbeholdning eller en obligationspost. Både en kontantbeholdning og en obligationspost kunne i princippet være indskudt af indehaveren til private formål. Som udgangspunkt ligger skattevæsenet, den skattepligtiges fordeling/placering til grund, og har ret til at efterprøve denne.

8.3.2 Finansielle aktiver

En række finansielle aktiver kan ikke indgå i VSO, medmindre den selvstændige erhvervsdrivende driver næring med sådanne aktiver. VSL § 1, stk. 2 fastslår, at aktier omfattet af ABL, uforrentede indeksobligationer, uforrentede obligationer og præmieobligationer, samt deres udbytte ikke kan indgå i VSO. Jf. lov nr. 724 af 25. Juni 2010 er der sket ændringer i VSL § 1, stk. 2 omhandlende indeksobligationer og uforrentede obligationer. Ændringerne betyder, at forrentede indeksobligationer altid kan indgå i VSO. Herudover kan uforrentede obligationer, som beskattes efter reglerne for finansielle kontrakter, også indgå i VSO. De nye regler for indeksobligationer og obligationer gælder for køb foretaget efter d. 27. Januar 2010. Visse finansielle aktiver, jf. VSL § 1, stk. 2, indgår, hvis de har tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed. Disse aktiver er:

- Konvertible obligationer omfattet af ABL
- Andele i foreninger omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 3 og 4.
- Aktier og investeringsbeviser, der er udstedt af et investeringsselskab, jf. ABL § 19.

Herved ses at visse finansielle aktiver har hjemmel til at kunne indgå i VSO. Såfremt konvertible obligationer konverteres til aktier, udtrækkes disse dog af virksomheden efter hæverækkefølgen, medmindre det bliver bogført på mellemregningskontoen.⁵³

⁵³ Den juridisk vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.2.5

8.3.3 Blandede benyttede aktiver

Efter VSL § 1, stk. 3 kan blandede aktiver, dvs. aktiver, der både benyttes til erhvervsmæssige og private formål, som hovedregel ikke indgå i VSO. Der er dog i VSL fastsat særlige regler vedr. behandlingen af fast ejendom, biler og multimedier. Disse typer af aktiver kan helt eller delvis indgå i VSO efter den selvstændiges frie valg.

8.3.3.1 Fast ejendom

Med hjemmel i VSL § 1, stk. 3, 1. pkt. kan blandede benyttede ejendomme som udgangspunkt ikke indgå i VSO. Der er dog en undtagelse til hovedreglen, som siger at fast ejendom, som anvendes til blandet erhvervsmæssige og private formål kan benyttes, såfremt den erhvervsmæssige benyttelse er af en så væsentlig karakter, at der er foretaget en vurderingsmæssig ejerboligfordeling af ejendommen.

To typer af blandet benyttet ejendom kan indgå i VSO.⁵⁴

- 1) Ved fast ejendom, der anvendes både erhvervsmæssigt og privat, skal den erhvervsmæssige del indgå, hvis der er foretaget en ejerboligvurdering.
- 2) Udlejningsejendomme omfattet af EVSL § 4 nr. 6-8, hvor den del af en bolig, som anvendes til bolig for ejerne, ikke kan indgå i VSO.

Udgifter til den erhvervsmæssige del af ejendommen kan trækkes fra ved opgørelse af virksomhedens skattepligtige indkomst. Udgifter til vedligeholdelse på ejendommen skal fordeles ud på henholdsvis den erhvervsmæssige del og den privat del.

Der skal efter VUD § 33, stk. 4 foretages vurderingsfordeling for ejendomme, der benyttes til landbrug, gartnerier, planteskoler og frugtplantager. Vurderingen skal tage udgangspunkt i ejendomsværdien og grundværdien for henholdsvis stuehus med tilhørende grund og have og den øvrige ejendom. Tilsvarende gør sig gældende for ejerboligfordeling på skovbrugsejendomme jf. VUD § 33, stk. 7.

For ejendomme, der indeholder en eller to selvstændige lejligheder, og som tjener til bolig for ejeren og benyttes erhvervsmæssigt i væsentligt omfang, foretages efter VUD § 33, stk. 5 en fordeling af ejendomsværdien på henholdsvis en erhvervsmæssig del og en privat del. Ejendommen anses som erhvervsmæssig anvendt i væsentlig omfang, når den erhvervsmæssige anvendelse af den samlede ejendom udgøre mindst 25 %.

Udlejning af fast ejendom er, som udgangspunkt selvstændig erhvervsvirksomhed, og kan på denne baggrund indgå i VSO. VSO kan ikke anvendes på vederlagsfri udlejning, da udlejninger dermed ikke er erhvervsmæssig. Dette gælder dog ikke ved forældre købte lejligheder, da lejen her fastsættes objektivt.

⁵⁴ Skatteretten 2, s.195

For at udlejning af en- og tofamilieshuse, ejerlejligheder, hotellejligheder, sommerhuse mv. skal kunne anses som erhvervsmæssige, kræves det at ejerne har fraskrevet sig råderetten over boligen.⁵⁵

Mindre udlejningsejendomme med 3-6 beboelseslejligheder og boligselskaber, der også beboes af ejerne, og hvor der efter vurderingsfordeling beregnes ejendomsværdiskat, kan indgå i VSO med den del af ejendommen, som ikke tjener til bolig for ejerne, jf. VSL § 1, stk. 3.

8.3.3.2 Blandede benyttede biler

I lighed med fast ejendom udgør biler en undtagelse til hovedreglen om, at blendede benyttede aktiver ikke kan indgå i VSO. Efter VSL § 1, stk. 3, pkt. 5 kan biler, der benyttes, såvel erhvervsmæssigt som privat, indgå fuldt ud i VSO. Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende vælger at lade bilen indgå i VSO, er det hele bilen, der indregnes i regnskabet, og ikke, som ved fast ejendom, kun den erhvervsmæssige del. Ved at lade en blandet benyttet bil indgå i VSO, skal den private kørsel beskattes efter reglerne om fri bil i LL § 16, stk. 1 og 4. Til gengæld kan samtlige afskrivninger og driftsomkostninger fragå ved opgørelsen af virksomhedens skattepligtige indkomst. Beløbet af fri bil til rådighed, beregnet på baggrund af LL § 16, medregnes ved opgørelse af virksomhedens overskud og betragtes samtidig som hævet ud af virksomheden.⁵⁶

Den erhvervsdrivende kan, som et alternativ til at lade bilen indgå fuldt i VSO, vælge at holde bilen udenfor VSO. Vælges denne løsning kan den erhvervsdrivende få godtgjort de faktiske omkostninger vedr. den erhvervsmæssige kørsel. De samlede driftsomkostninger, inkl. afskrivninger, som svarer til den erhvervsmæssige kørsel, fragår derfor ved opgørelse af virksomhedens overskud. Beløbet refunderes til den selvstændige på lige fod med andre udlæg og den hævede godtgørelse medregnes ved opgørelse af den selvstændiges personlige indkomst. Udgifter til den erhvervsmæssige drift fratrækkes ved opgørelse af den skattepligtige, personlige indkomst. Foruden godtgørelse af de faktiske omkostninger, kan den selvstændige erhvervsdrivende også vælge at få godtgjort omkostninger efter skatterådets satser for erhvervsmæssig kørsel i egen bil. Sker godtgørelse efter skatterådets satser, skal der ikke ske beskatning af overførslen til den selvstændige, da bil udgifterne ikke kan fratrække i den personlige indkomst uden for VSO. Godtgørelse efter skatterådets satser er i 2011 3,67 kr. pr. km til og med 20.000 km, og 2,00 kr. pr. km over 20.000 km pr. år.

8.3.3.3 Blandede benyttede multimedier⁵⁷

Afhængigt af om den selvstændige erhvervsdrivende vælger at blendede benyttede multimedier skal indgå i VSO, eller holdes uden for, sker beskatningen på forskellig vis. Såfremt multimedier indgår i VSO er der fuld fradragsret for afskrivninger og løbende driftsudgifter i virksomhedens indkomst. Et beløb, der svarer til værdien af den private råderet, medregnes ved opgørelse af virksomhedens indkomst, og beløbet anses samtidig for overført til den selvstændige i hæverækkefølgen eller via mellemregningskontoen, hvis en sådan

⁵⁵ Den juridiske vejledning 2011-2, C.C.5.3.3.7 (Blandet benyttede ejendomme)

⁵⁶ Den juridiske vejledning 2011-2, C.C.5.2.2.9.1 (Generelt om blandet benyttede biler)

⁵⁷ Den juridiske vejledning 2011-2, C.C.5.2.2.10 (Blandet benyttede multimedier)

anvendes. Vælger den selvstændige erhvervsdrivende at holde multimedier uden for virksomheden, bliver de faktiske omkostninger godtgjort, da virksomheden betaler en leje, der modsvarer de faktiske omkostninger.

8.3.4 Passiver⁵⁸

Alle erhvervsmæssige passiver skal som udgangspunkt henføres til VSO. Det kan dog til tider være vanskeligt at definere, hvad der er erhvervsmæssig gæld. Typiske eksempler på erhvervsmæssig gæld, der skal indgå i VSO, kan være følgende:

- Gæld fra leverandører af varer og tjenesteydelser
- Forudbetalinger
- Påløbne eller forfaldne renter af gæld, som indgår i virksomheden
- Særlige lån, som kun kan optages af virksomheder eller brancher

For øvrig gæld, som f.eks. banklån og realkreditlån, kan afgrænsning af om disse er private eller erhvervsmæssige til tider være vanskelig. Her ligger den skattepligtiges fordeling til grund for vurderingen, og skattevæsnet har herefter mulighed for at efterprøve denne fordeling.

8.4 Delkonklusion

I afsnit 8 beskrives baggrunde for indførsel af VSO. VSO blev oprettet som en særlig ordning for beskatning af virksomheder drevet i personligt regi. De væsentlige fordele ved anvendelse af VSO er at sikre den selvstændige erhvervsdrivende fuld fradragsret for erhvervsmæssige renteudgifter, og dermed opnå samme vilkår, som virksomheder drevet i selskabsform. Herudover giver VSO den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for at opsparer overskud i virksomheden, mod at betale en foreløbig virksomhedsskat på 25 %. Derved opnås mulighed for at opbygge virksomhedens egenkapital. VSO giver yderligere den erhvervsdrivende mulighed for at udjævne svingende indkomst, og dermed mulighed for at udjævne størrelsen af den progressive beskatning. Anvendelse af VSO giver ligeledes den skattepligtige mulighed for at lade en del af virksomhedens overskud beskattes som kapitalindkomst, frem for personlig indkomst. Afsnit 8 beskriver ligeledes hvilke krav, der skal være opfyldt før reglerne i VSO kan anvendes. Bl.a. er det kun skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsaktivitet, der kan anvende reglerne i VSO på indkomst fra virksomheden. Sondringen af hvorvidt der drives selvstændig erhvervsmæssig virksomhed er derfor essentiel, og afsnittet forklarer begrebet; selvstændig erhvervsdrivende.

Anvendelse af VSO, kræver skarp adskillelse mellem virksomhedens økonomi og den skattepligtiges private økonomi. Samtidig skal der hvert år ske opgørelse af indskudskonto, konto for opsparet overskud, kapitalafkastgrundlag og kapitalafkast. Ved opstart af anvendelse af reglerne i VSO, skal alle erhvervsmæssige aktiver og passiver, som udgangspunkt, medtages. Der gælder særlige regler for finansielle aktiver, og kun selvstændige erhvervsdrivende, som driver næring med sådanne aktiver, kan medtage disse.

⁵⁸ Skatteretten 2, afsnit 7.4.3, (Passiver, der henføres til virksomheden)

Foruden hovedreglen, findes en række særlige regler for blandede benyttede aktiver, som fast ejendom, blandede benyttede biler og blandede benyttede multimedier. 2 typer af fast ejendom kan indgå i VSO. Fast ejendom, der anvendes både erhvervsmæssigt og privat, kan medtages med den erhvervsmæssige del, hvis der er foretaget en ejerboligvurdering, samt udlejningsejendomme omfattet af EVSL § 4, hvor den del af boligen, der anvendes af ejeren, ikke kan indgå.

Blandede benyttede biler, som både anvendes privat og erhvervsmæssige kan ligeledes indgå i VSO, og kan medtages på 3 forskellige måder. 1) Bilen indgår fuldt ud i VSO, og den skattepligtige beskattes af fri bil, og har fuld fradragsret for driftsomkostninger og afskrivninger. 2) Bilen holdes uden for VSO, og den skattepligtige kan få godtgjort de erhvervsmæssige omkostninger, afskrivninger mv. som fragår i virksomhedens resultat. 3) Den skattepligtige bliver godtgjort efter skatterådets satser for den erhvervsmæssige kørsel.

9 Begreber i virksomhedsordningen

I de følgende afsnit vil de centrale begreber indenfor VSO blive gennemgået.

9.1 Indskudskonto

Selvstændige erhvervsdrivende skal, ved anvendelse af VSO, opføre en indskudskonto ved indtræden i ordningen, jf. VSL § 3, stk. 2. Indskudskontoen udgør nettoværdien af aktiver og passiver, som den selvstændige erhvervsdrivende indskyder i VSO. Hvad angår hvilke aktiver og passiver, der kan indgå, henvises til afsnit 8.3. Indestående på indskudskontoen udtrykker det beløb, den erhvervsdrivende skattefrit kan overføre til privatøkonomien efter hæverækkefølgen uden der beregnes rentekorrektion. Hæverækkefølgen gennemgås i afsnit 9.3. Indestående på indskudskontoen kan hæves skattefrit, da det formodes at indskudte aktiver og passiver er erhvervet for tidligere beskattede midler og disse derfor ikke skal beskattes igen, såfremt de hæves i virksomheden.⁵⁹

Efter VSL § 3, stk. 1 forstås indskud i virksomheden, som alle overførsler af værdi fra den erhvervsdrivende til virksomheden. Det gælder både overførsler af kontante beløb og overførsel af andre aktiver af værdi. Beløb, der føres over en eventuelt mellemregningskonto, ses der bort fra. Det er altså muligt for den skattepligtige af overføre beløb mellem privatøkonomien og virksomhedsøkonomien via mellemregningskontoen uden dette betragtes som et indskud.

Da alle overførsler til virksomheden, anses som indskud, forhindrer reglerne i VSO, at den erhvervsdrivende kan låne penge til virksomheden, for herefter blot at hæve beløbet igen udenom hæverækkefølgen. Indskudte midler skal registreres på indskudskontoen, såfremt de ikke er ført over mellemregningskontoen. Dette

⁵⁹ Den juridiske vejledning 2011-2, C.C.5.2.5.1

bevirker at eventuelle kortsigtede spekulationer i placering af likvider minimeres, da den erhvervsdrivende først kan overføre beløb fra indskudskontoen, når alt overskud er hævet og beskattet.

9.1.1 Opgørelsestidspunkt

Indskudskontoen skal opgøres ved begyndelse af det indkomstår, hvor VSO anvendes for første gang og den skal opgøres primo regnskabsåret, jf. VSL § 3, stk. 2. Efterfølgende reguleres indskudskontoen kun med yderligere indskud, samt med overførsler, der ikke er overskud, jf. VSL § 3, stk. 6.

Hvis den skattepligtige har valgt at udtræde af VSO, og senere igen ønsker at anvende ordningen, og dette sker inden for 5 indkomstår, skal værdien af en eventuel fast ejendom indgå i indskudskontoen til samme værdi som første gang indskudskontoen blev opgjort, jf. VSL § 3, stk. 7. Reglerne for fast ejendom er indsat som et værn mod at få indskudskontoen forøget med en kapitalgevinst på ejendommen. Øvrige aktiver medtages til indskudskontoen, som var det første gang den skattepligtige anvender VSO.

9.1.2 Værdiansættelse

Indskudskontoen er, som nævnt tidligere, et udtryk for, hvor store værdier den skattepligtige kan hæve skattefrit i virksomheden. Herudover er indskudskontoen afgørende for, hvor stor en del af den erhvervsmæssige gæld, der umiddelbart kan anerkendes, som erhvervsmæssig. På denne baggrund er værdiansættelse af aktiver og passiver ekstremt vigtig for den skattepligtige. Værdiansættelsen af aktiver og passiver på indskudskontoen skal ske efter VSL § 3, stk. 4, som beskriver hovedreglerne vedr. værdiansættelse.

9.1.2.1 Aktiver og passiver⁶⁰

Aktiver

Fast ejendom: Værdiansættes til den kontante anskaffelsessum eller den fastsatte ejendomsværdi ved indkomstårets begyndelse med fradrag af byrder, der ikke er taget hensyn til ved vurdering, og med tillæg af eventuelle ombygninger/forbedringer, som den fastsatte vurdering ikke har inddraget.

Driftsmidler: Ved udelukkende erhvervsmæssig benyttelse, værdiansættes driftsmidler til den afskrivningsberettigede saldo-værdi ved indkomstårets begyndelse, jf. AFL § 5 stk. 2. Såfremt den skattepligtige har foretaget skattemæssige afskrivninger på aktivet inden indtræden i VSO, vil aktivet skulle indgå på indskudskontoen til den nedsatte værdi. En negativ saldo, fragår ikke ved opgørelse af indskudskontoen.

Blandede benyttede aktiver: Blandede benyttede biler værdiansættes til den afskrivningsberettigede saldo-værdi ved indkomstårets begyndelse, jf. AFL § 5 stk. 2. Indskydes et driftsmiddel, der hidtil har været anvendt privat, værdiansættes dette til handelsværdi. Multimedier værdiansættes ligeledes til den afskrivningsberettigede saldo-værdi.

⁶⁰ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.5.3

Varelager: Varelager værdiansættes på baggrund af VL § 1, stk. 1-3, dvs. til dagspris ved regnskabsårets slutning, eller til indkøbspris med tillæg af fragt, told m.m. eller til fremstillingspris, såfremt varen er fremstillet i virksomheden.

Goodwill: Kontantomregnede anskaffelsessum reduceret med afskrivninger.

Øvrige aktiver: Anskaffelsessum med fradrag af skattemæssige afskrivninger.

Finansielle aktiver: Værdiansættes til kursværdi.

Passiver

Gæld: Værdiansættes til kursværdi.

Løbende ydelser, som led i gensidigt bebyrdende aftaler: Kapitaliseret værdi af ydelser.

9.1.3 Negative indskud

Når en selvstændig erhvervsdrivende indtræder i VSO, kan indskudskontoen nulstilles, såfremt den udviser et negativt resultat. En negativ indskudskonto forekommer, hvis gælden i virksomheden overstiger aktiverne, jf. VSL § 3, stk. 5. Før en nulstilling af indskudskontoen kan foretages, skal den skattepligtige kunne dokumenterer, at alle aktiver og gældsposter, relateret til virksomheden, er medtaget. Hvis en negativ indskudskonto ikke kan nulstilles, når den skattepligtige indtræder i VSO, er det udtryk for, at der er medtaget privat gæld. Er dette tilfældet beregnes rentekorrektion. Det sker, for at sikre, at de private renteudgifter ikke bliver fratrukket i den personlige indkomst til en højere skatteværdi end andre private renteudgifter.⁶¹

Indskudskontoen kan desuden blive negativ i tilfælde, hvor den skattepligtige indskyder driftsmidler, der tidligere har været benyttet privat, og som er finansieret via lån. Aktivets skal i dette tilfælde værdiansættes til handelsværdi. Dog kan handelsværdien være væsentligt lavere end den oprindelige kostpris og det er ikke sikkert, at gælden er nedbragt tilsvarende, hvorved en negativ indskudskonto vil fremkomme.⁶²

På trods af at det, som udgangspunkt, kun er erhvervsmæssige aktiver og passiver, der skal medregnes ved opgørelse af indskudskontoen, kan den skattepligtige indskyde privat gæld i virksomheden, og opnå fuld fradragsret for renteudgifterne, hvis indskudskontoen er positiv. Bliver indskudskontoen imidlertid negativ, skal der foretages rentekorrektion. Det kan være en fordel at have privat gæld i VSO, hvis kapitalafkastsatsen er lavere end lånerenten.⁶³

9.1.4 Årlige reguleringer

Indskudskontoen reguleres en gang årligt, jf. VSL § 3, stk. 6. Indskudskontoen opgøres ultimo, som indskudskontoen primo tillagt årets indskud med fradrag for årets hævninger.

⁶¹ Skatteretten 2, s. 196-198

⁶² Den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.5.4 (Negativ Indskudskonto)

⁶³ Den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.5.4 (Negativ Indskudskonto)

9.2 Kapitalafkast⁶⁴

For skattemæssigt at sidestille placering af kapital i selvstændig erhvervsvirksomhed med placering af kapital i for eksempel obligationer, indeholder VSL regler, der gør det muligt for den erhvervsdrivende at udskille en del af virksomhedens overskud som kapitalafkast. Beskatning af kapitalafkast sker efter reglerne i PSL § 4. Øvrigt overskud fra virksomheden beskattes enten som personlig indkomst, eller som virksomhedsindkomst med en midlertidig acontobeskatning på 25 %. Ved at lade en del af virksomhedens overskud blive beskattet som kapitalindkomst, sparer den erhvervsdrivende AM-bidraget af værdien af kapitalafkastet, jf. AML § 5, stk. 2. Såfremt den selvstændige erhvervsdrivende har negativ kapitalindkomst, vil omfordelingen af virksomhedens overskud til kapitalindkomst, betyde en besparelse i skatten, da beskatningen kun vil udgøre ca. 33 %, imod ca. 59 % i den personlige indkomst, såfremt der betales topskat. Afgørende for hvor stor en del af virksomhedens overskud, der kan udskilles til den lavere kapitalindkomstbeskatning, afhænger af, hvor stor egenkapital, virksomheden har.

9.2.1 Kapitalafkastgrundlaget

Kapitalafkastgrundlaget opgøres på baggrund af reglerne i VSL § 8. Kapitalafkastgrundlaget opgøres hvert år ved indkomstårets begyndelse som virksomhedens aktiver med fradrag af gæld. I regnskabsmæssig forstand vil dette lade egenkapitalen i virksomheden stå tilbage. På den baggrund benævnes egenkapitalen, der er bundet i virksomheden, som kapitalafkastgrundlaget. Ved opgørelse af kapitalafkastgrundlaget skal der udover fradrag af gælden fra aktiverne, ligeledes ske fradrag af en række poster, der reelt hænger sammen med privatøkonomien.⁶⁵

- Beløb hensat til senere hævning, jf. VSL § 4 og VSL § 10, stk. 1
- Indestående på mellemregningskontoen, jf. VSL § 4a
- Beløb, der overføres fra VSO til privatøkonomien ved indkomstårets begyndelse, jf. VSL § 8, stk. 1⁶⁶

Ved opgørelse af kapitalafkastgrundlaget skal værdiansættelse af aktiver og passiver som hovedregel indgå i overensstemmelse med reglerne for værdiansættelse af indskudskontoen, jf. VSL § 8, stk. 2. Reglerne gennemgås i afsnit 9.1.2. Der forekommer dog en undtagelse vedr. værdiansættelse af fast ejendom. Som ved opgørelse af indskudskontoen, kan fast ejendom værdiansættes til anskaffelsessummen. Såfremt ejendommen er erhvervet før 1-1-1987, kan den skattepligtige vælge at lade værdien af den 18. almindelige vurdering pr. 1-1-1986 indgå som grundlag for værdiansættelsen til opgørelse af kapitalafkastgrundlaget. Eventuelle senere værdistigninger på den faste ejendom vil ikke påvirke afkastgrundlaget.⁶⁷

⁶⁴ Skatteretten 2, s. 200-201

⁶⁵ Skatteretten 2, s. 201

⁶⁶ Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.9.3 (Kapitalafkastgrundlaget)

⁶⁷ Skatteretten 2, s. 201

Kapitalafkastgrundlaget vil, i modsætning til opgørelsen af indskudskontoen, løbende blive værdireguleret af de aktiver og passiver, der indgår i VSO med undtagelse af fast ejendom.⁶⁸

9.2.2 Kapitalafkastberegning

Kapitalafkastet beregnes som afkastgrundlaget ved starten af året ganget med kapitalafkastsatsen. Såfremt kapitalafkastet bliver negativt, ses der bort fra dette, jf. VSL § 7, stk. 1. Herudover kan kapitalafkastet højst udgøre virksomhedens overskud efter fradrag af et eventuelt beløb overført til medarbejdende ægtefælle, jf. VSL § 12. Afkastsatsen offentliggøres en gang årligt, og beregnes på baggrund af den gennemsnitlige effektive rente på fastforrentede kroneobligationer, udregnet i perioden de første 6 måneder af kalenderåret hos Københavns Fondsbørs. Beregningerne af afkastsatsen strækker sig over en længere periode for at sikre daglige udslag ikke bliver udslagsgivende for satsen. Afkastsatsen udgør altså den beregnede gennemsnitsrente, som nedrundes til nærmeste hele procent, jf. VSL § 9. Satsen er i 2011 fastsat til 2 %.⁶⁹

9.2.3 Kapitalafkast vedrørende finansielle aktiver

Efter VSL § 4 skal den del af virksomhedens overskud, som anses for kapitalafkast og som vedrører finansielle aktiver, altid hæves. Såfremt der ikke sker hævnning af kapitalafkastet til privatøkonomien, anses denne del af kapitalafkastet, som overført til virksomhedens indskudskonto. Modsætningsvist kan den del af kapitalafkastet, som vedrører fordringer, som den erhvervsdrivende har modtaget i forbindelse med salg af vare og tjenesteydelser, ikke indgå under finansielle aktiver. Ovenstående er en værnsregel, for at undgå utilsigtet virkning af, at kapitalafkast fra finansielle aktiver opspares i VSO. Reglen skal forhindre erhvervsdrivende i, f.eks. at indskyde store finansielle aktiver, som obligationer, med kun det formål at skulle betale den foreløbige acontoskat på 25 % af opsparede renter.⁷⁰

9.2.4 Den selvregulerende effekt

Som beskrevet i afsnit 9.1.3 er det muligt for den erhvervsdrivende at medtage privat gæld i VSO. Kapitalafkastgrundlaget er medvirkende til at korrigere for den skattemæssige effekt af inddragelsen af privat gæld, da indførsel af privat gæld vil medvirke til at formindske kapitalafkastgrundlaget. Derved nedbringes fordelen ved at medtage privat gæld. Såfremt medtagelse af privat gæld medfører negativ kapitalafkastgrundlag, vil det beregnede kapitalafkast være 0 og den regulerende effekt ikke forekomme. Rentekorrektion vil derfor skulle anvendes. Reglerne for rentekorrektion gennemgås i afsnit 9.6⁷¹

9.3 Hæverækkefølgen

Ved anvendelse af VSO skal den skattepligtige foretage en opgørelse af de samlede værdier, der er overført fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien i regnskabsåret. Overførslerne skal dog foretages efter en

⁶⁸ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 214

⁶⁹ Den Juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.9.4

⁷⁰ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 162

⁷¹ Skatteretten 2, s. 212

bestemt rækkefølge, kaldet hæverækkefølgen. Hæverækkefølgen har hjemmel i VSL § 5, og bestemmer i hvilken rækkefølge overførsler af kontante beløb, samt andre værdier til den erhvervsdrivendes privatøkonomi, skal foretages. De samlede beløb og andre værdier, der overføres fra virksomheden til privatøkonomien består af følgende:

1) *Beløb eller andre værdier, der faktisk overføres.* Jf. VSL § 2, stk. 4 skal overførsler af beløb foretaget fra virksomheden til den selvstændiges privatøkonomi bogføres særskilt for hver post med virkning fra tidspunktet, hvor overførslen finder sted. Kontante overførsler skal altså løbende registreres i virksomhedens kasseregnskab. Derimod er der ingen krav om løbende registrering i kasseregnskabet for overførsler af anden værdi.⁷²

2) *Beløb og andre værdier, der anses for overført,* kan forekomme såfremt den skattepligtige f.eks. anvender privat kørsel i bil, der indgår i VSO, eller ved privat benyttelse af multimedier i VSO. Desuden tænkes også her på forbrug af egne varer. Værdien af ovennævnte medregnes ved opgørelse af virksomhedens resultat, og anses samtidig som overført til den skattepligtige i hæverækkefølgen. Beløb og andre værdier, der anses for overførte, skal registreres i virksomhedens regnskab, idet der ikke løbende i året foretages bogføring heraf.⁷³

3) *Beløb og andre værdier, der hensættes til senere faktisk hævning.* Hensættelse til senere hævning kan beskrives som overskud, der beskattes fuldt ud i ét år på samme måde, som hvis det hensatte beløb faktisk var hævet – altså med beskatning som kapitalindkomst og personlig indkomst, imens beløbet først hæves efterfølgende år. Det hensatte beløb kan bedst beskrives som en bogholderimæssig registrering, hvor det hensatte beløb debiteres på hævekontoen og samtidig opføres som et passiv i ultimobalancen for virksomheden. Dette skal dog foretages inden fristen for indgivelse af selvangivelsen for det pågældende år. Som følge af behandlingen af hensatte beløb, kan den selvstændige året efter hæve hensættelsen skattefrit, da alle skatterelevante betalinger er foretaget. Efter hævning af hensatte beløb skal overskud for det pågældende år hæves.⁷⁴

Årsagen til at overførsler fra virksomheden til den skattepligtiges privatøkonomi foretages efter en bestemt rækkefølge, hænger sammen med at hhv. årets overskud, opsparet overskud og indskud alle beskattes forskelligt. Hvis de forskellige kategorier af overskud blot overføres tilfældigt, kompliceres overblikket.

⁷² Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.7.1

⁷³ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s.180

⁷⁴ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s.185/ Juridiske vejledning afs. C.C.5.2.7.1

9.3.1 Den almindelige hæverækkefølge

Med hjemmel i VSL § 5, stk. 1 skal overførsel af værdi fra virksomheden til den skattepligtige foretages efter følgende rækkefølge.

1. Hensættelser til senere hævnings.
 - Kapitalafkast vedr. det forudgående indkomstår, der er overført til den selvstændige inden udløb af fristen for indgivelse af selvangivelse, jf. VSL § 7.
 - Resterende overskud (efter fradrag af kapitalafkast) vedr. det forudgående indkomstår, jf. VSL § 10, stk. 1.
2. Årets overskud.
 - Årets kapitalafkast og kapitalafkast, der medtages som pers. indkomst jf. VSL § 7 og § 23a.
 - Årets resterende overskud, jf. VSL § 10, stk. 1.
3. Opsparet overskud.
4. Indestående på indskudskontoen.⁷⁵

Afsatte beløb, som er beskattet året inden, anses som hævet forud for øvrige beløb, jf. VSL § 5, stk. 1, nr. 1 og 2. Er der foretaget yderligere hævnings, end de hensatte beløb, anses dernæst kapitalafkastet, udskilt af indeværende indkomstårs overskud for hævet, jf. VSL § 5, stk. 3, nr. 3. Herefter hæves den resterende del af årets overskud, jf. VSL § 5, stk. 1 nr. 3, litra b. Hvis hævnings i året ikke kan rummes i de forud nævnte beløb, skal der foretages hævnings fra konto for opsparet overskud, jf. VSL § 5, stk. 1 nr. 4. Kan hævede beløb heller ikke rummes i det opsparede overskud, skal der foretages hævnings fra indskudskontoen, jf. VSL § 5, stk. 1, nr. 5. Indestående på indskudskontoen kan hæves skattefrit, jf. afsnit 9.1. Såfremt hævnings på indskudskontoen overstiger indestående på indskudskontoen skal regler om rentekorrektion benyttes, jf. VSL § 11 og VSL § 5, stk. 2, da der hermed er optaget private lån i virksomheden. Rentekorrektion indgår, jf. VSL § 5, stk. 2, ikke i hæverækkefølgen.⁷⁶

9.3.2 Den udvidede hæverækkefølge

Foruden den i VSL § 5 nævnte hæverækkefølge, forekommer en række beløb der skal overføres fra virksomheden til den skattepligtige forud for den tidligere nævnte prioriterede rækkefølge. Beløb, der altid skal overføres til den skattepligtiges privatøkonomi fra virksomheden, forud for de nævnte beløb i VSL § 5, stk. 1, vedrører udlæg for driftsomkostninger, beløb til medarbejdende ægtefælle, samt beløb til dækning af virksomhedsskat. Disse typer af overførsler er ikke medtaget i den oprindelige hæverækkefølge, men derimod indarbejdet i den udvidede hæverækkefølge. Refusion af driftsomkostninger og overførsler til medarbejdende ægtefælle medtages kun i den udvidede hæverækkefølge, såfremt disse beløb ikke er ført over mellemregningskontoen, jf. VSL § 4a, stk. 4. På denne baggrund udgøres den udvidede hæverækkefølge af følgende punkter inkl. poster fra den normale hæverækkefølge i prioriteret rækkefølge.

⁷⁵ Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.7.2 Overførsler i hæverækkefølgen

⁷⁶ Skatteretten 2, s. 208-209

1. Beløb, der overføres fra virksomheden til den skattepligtige, såfremt den skattepligtige har stillet private aktiver til rådighed for virksomheden, samt afholdt driftsomkostninger af private midler, hæves først.
2. Den del af virksomhedens overskud, der overføres til beskattning hos medarbejdende ægtefælle, hæves.
3. Beløb, der overføres fra virksomheden til privatøkonomien til betaling af virksomhedsskat, er ikke omfattet af hæverækkefølgen, jf. VSL § 5, stk. 3 og kan overføres skattefrit såfremt der er mulighed for opsparing af overskud. Hvis der f.eks. er betalt for meget acontoskat i løbet af indkomståret, kan det beløb som er betalt for meget tilbageføres til virksomheden uden skattemæssige konsekvenser. Såfremt beløbet ikke betales tilbage til virksomheden, er det overført til den selvstændige i hæverækkefølgen. Skattemæssigt kan der kun tilbagebetales difference mellem den faktiske virksomhedsskat og den for meget betalte skat. Overføres et større beløb, betragtes dette som indskud i virksomheden.
4. Beløb, der er afsat til senere faktisk hævning, jf. punkt 1, i den normale hæverækkefølge.
5. Beløb, der overføres fra årets overskud, jf. punkt 2, i den normale hæverækkefølge.
6. Opsparet overskud, jf. punkt 3, i den normale hæverækkefølge.
7. Indestående på indskudskontoen, jf. punkt 4, i den normale hæverækkefølge.
8. Beløb, der overføres udover indestående på indskudskontoen udløser rentekorrektion, jf. VSL § 11.⁷⁷

Ud fra ovenstående ses det, at den udvidede hæverækkefølge fordobler den oprindelige hæverækkefølges prioritering, og hermed medtager samtlige hævninger og overførsler af værdier, som er foretaget fra virksomheden til privatøkonomien i løbet af regnskabsåret.⁷⁸

9.4 Virksomhedsskat

Ved anvendelse af VSO får den skattepligtige mulighed for at foretage resultatudjævning. Den skattepligtige har mulighed for at opspare virksomhedens overskud på en konto for opsparet overskud, hvorfra der senere kan foretages hævninger.

9.4.1 Opsparing af overskud

Med hjemmel i VSL § 10 beskattes virksomhedens skattepligtige overskud med fradrag af hævet kapitalafkast som personlig indkomst i det indkomstår, hvor overskuddet hæves. Overskud, der ikke overføres til den skattepligtige, både resterende overskud og kapitalafkast, beskattes med en acontovirksomhedsskat på 25 % (2011 niveau) jf. VSL § 10, stk. 2, og tilgår konto for opsparet overskud. Såfremt acontoskatteprocenten ændres i et indkomstår, skal der oprettes en ny konto for opsparet overskud, således det er muligt fra år til år at se, hvad der er opsparet til en given skatteprocent og dermed betalt i acontoskat.⁷⁹ Hvis overskuddet i virksomheden ikke overstiger kapitalafkast vedr. finansielle aktiver, som

⁷⁷ Skatteretten 2, s. 208-210 samt den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.7.3 (Den udvidede hæverækkefølge)

⁷⁸ Virksomhedsskattebogen med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 177-190

⁷⁹ Skatteretten 2, s. 206-207

skal overføres til den skattepligtige, eller som vælges overført, vil der ikke være resterende virksomhedsoverskud at opspare. Tilsvarende gør sig gældende såfremt virksomheden har underskud. På denne baggrund er det maksimale beløb, der kan opspares på konto for opsparet overskud, det mindste beløb af enten, virksomhedens skattepligtige overskud med fradrag af den del som er overført til den skattepligtige, eller virksomhedens overskud efter fradrag af kapitalafkast og beregning af acontoskat.⁸⁰

9.4.2 Hævning af opsparet overskud

Beløb på konto for opsparet overskud repræsenterer et nettobeløb efter betaling af acontovirksomhedsskat. Når hævnings foretages skal den del af opsparet overskud, som er først opsparet, hæves først, jf. VSL § 10, stk. 5. Det hævde overskud medregnes til den skattepligtiges personlige indkomst med tillæg af den tidligere betalte acontoskat i indkomståret, hvor beløbet hæves. Der skal desuden svares AM-bidrag af den personlige indkomst, jf. AML § 5, stk. 1.⁸¹ Når årets sluskat beregnes vil den skattepligtige blive godskrevet den betalte acontoskat. Overstiger acontoskatten slusatten, vil den resterende acontoskat blive udbetalt kontant, jf. VSL § 10, stk. 3. Udover opsparing og hævning af overskud, kan den skattepligtige ligeledes vælge at foretage hensættelser til senere hævnings, beskrevet afsnit 9.3.

9.5 Mellemregningskonto

Som nævnt tidligere er en betingelse for at benytte VSO, at der foreligger en klar regnskabsmæssig opdeling mellem virksomhedens økonomi og den skattepligtiges privatøkonomi, jf. VSL § 2 stk. 1. Denne opdeling mellem virksomhedens og den skattepligtiges økonomi kan ske ved anvendelse af en uforrentet mellemregningskonto. Mellemregningen kan betragtes som et alternativ til indskudskontoen, hvor kontante beløb fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien kan føres. Indestående på mellemregningskontoen kan føres tilbage fra virksomhedens økonomi til den skattepligtiges privatøkonomi uden om hæverækkefølgen, og bliver dermed ikke beskattet. Mellemregningskontoen medvirker med andre ord til, at overførte beløb ikke først kan hæves ud, når alt overskud i virksomheden er hævet. Mellemregningskontoen er derfor medvirkende til at holde bedre styr på overførsler mellem virksomhedens og den skattepligtiges økonomi, og dermed et meget anvendeligt værktøj for at opretholde lovens krav om adskillelse mellem økonomierne, jf. VSL § 2. Mellemregningskontoen er reguleret af regler i VSL § 4a.⁸²

Som omtalt i afsnit 9.1 skal alle overførsler af kontante beløb fra den skattepligtige til virksomheden anses som et indskud, medmindre der er tale om beløb, som bogføres på mellemregningskontoen, jf. VSL § 4a, stk. 1. Det er kun tilladt at overføre kontante beløb fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien via mellemregningskontoen, denne regel er indført for at undgå spekulationer i anvendelse af kontoen. Det er

⁸⁰ Skatteretten 2, s. 206-207

⁸¹ Den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.10 (Overskud og virksomhedsskat)

⁸² Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen kapitel 2a

uden betydning for mellemregningskontoen, hvordan de kontante beløb er fremskaffet. Da kun kontante beløb kan overføres fra privatøkonomien til virksomheden, vil overførsler af aktiver som driftsmidler og obligationer til virksomheden ikke forekomme medmindre disse føres over indskudskontoen. Ønskes en obligationspost overført fra den skattepligtige til virksomhedsøkonomien, kan dette kun foretages via mellemregningen, hvis obligationerne veksles til kontanter, indskydes på mellemregningskontoen, og anvendes til køb af en post tilsvarende obligationer i virksomheden.⁸³ Mellemregningskontoen kan ikke anvendes ved indtræden i VSO, men kan først anvendes når ordningen er taget i brug, jf. VSL § 4a, stk. 2.

I modsætning til overførsler fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien må der, jf. VSL § 4a, stk. 3, både overføres kontante beløb og andre værdier fra mellemregningskontoen til den skattepligtiges privatøkonomi. Disse overførsler vil ikke blive anset som en overførsel i hæverækkefølgen, jf. VSL § 5, og vil dermed ikke indgå i den skattepligtiges personlige indkomst. Overførsler fra virksomheden til den erhvervsdrivendes privatøkonomi må ikke medføre at mellemregningskontoen bliver negativ. Såfremt saldoen bliver negativ, skal beløbet udlignes ved en hævning efter hæverækkefølgen, jf. VSL § 4a, stk. 3 og VSL § 5. Reglen forhindrer den erhvervsdrivende i at optage private lån over mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen og uden eventuel rentekorrektion.

Foruden ovenstående regler kan den skattepligtige efter VSL § 4a, stk. 4 få tilbageført driftsomkostninger, der er afholdt for private midler via mellemregningskontoen. Reglen omfatter, udover refusion af driftsomkostninger, også værdier af erhvervsmæssig benyttelse af private aktiver. Hvis refusion af driftsomkostninger sker over mellemregningskontoen, skal den erhvervsdrivende ikke fradrage udgifterne ved opgørelse af indkomsten for den private del af økonomien som omtalt i afsnit 9.3.2 vedr. hæverækkefølgen.⁸⁴ Dermed er refusioner overført til privatøkonomien, over mellemregningskontoen, skattefrie. Beløb på mellemregningskontoen vil desuden, som nævnt i afsnit 9.2.1, fragå i kapitalafkastgrundlaget. Indestående på mellemregningskontoen vil dermed mindske det beregnede kapitalafkast. Dette betyder at andelen af overskuddet, der spares AM-bidrag af, samt beløb, der beskattes som kapitalindkomst, formindskes.

Mellemregningskontoen og fordeling af årets overførsler mellem hævekontoen og mellemregningskontoen kan foretages efter indkomstårets udløb. Derved er det praktisk at bogføre alle overførsler i året, der er foretaget mellem VSO og privatøkonomien på mellemregningskontoen. Det er desuden af praktiske årsager en god ide, at bogføre private andele af telefon, bil mv. på mellemregningskontoen.

⁸³ Den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.6 (Mellemregningskontoen)

⁸⁴ Den juridiske vejledning afsnit C.C.5.2.6 (Mellemregningskontoen)

9.6 Rentekorrektion

VSO indeholder efter VSL § 11 regler for beregning af rentekorrektion. Disse regler sikrer sammen med reglerne om kapitalafkastberegning, at der, som udgangspunkt, er skattemæssig neutralitet ved medtagelse af privat gæld i VSO. Der henvises desuden til afsnittet 9.2.4 vedr. den selvregulerende effekt. Korrektion af renter skal altså sikre, at den skattepligtige ikke får fuld fradragsret for private renteudgifter, der medtages i VSO. Rentekorrektionsbeløbet skal, jf. VSL § 11, stk. 3, medregnes til den personlige indkomst, og fratrækkes i kapitalindkomsten. Rentekorrektion berører altså ikke virksomhedens indkomstopgørelse, overskudsdisponering eller hæverækkefølge.

9.6.1 Rentekorrektion og beregning

Rentekorrektion beregnes, jf. VSL § 11 i følgende to tilfælde, hvis:

1. Saldoen på indskudskontoen ved årets start eller udløb er negativ, jf. VSL § 11 stk. 1, 1. pkt.
2. Der foretages indskud og hævnings på indskudskontoen i samme indkomstår, jf. VSL § 11 stk. 2.

Hvis indskudskontoen er negativ ved indtræden i VSO, er det som regel et udtryk for, at der er medtaget privat gæld, medmindre den selvstændige erhvervsdrivende kan bevise, at det negative beløb vedr. erhvervsmæssig gæld. Bliver indskudskontoen tilsvarende negativ, imens VSO anvendes af den skattepligtige, betyder den negative saldo, at den skattepligtige har lånt i virksomheden, og at privat gæld indgår. Såfremt den skattepligtige havde lånt pengene i banken frem for i virksomheden, ville skatteværdien af renteudgifterne have været mindre, og det er netop denne effekt rentekorrektionen er medvirkende til at udligne. Udover indskudskontoen tages også kapitalafkastgrundlaget i betragtning ved beregning af rentekorrektion. Dette skyldes, at VSL § 11, stk. 1 fastslår, at beregnede beløb for rentekorrektion ikke kan overstige det mest negative beløb af kapitalafkastgrundlaget primo/ultimo ganget med afkastsatsen. Således kan der ikke beregnes rentekorrektion, hvis kapitalafkastgrundlaget primo og ultimo ikke er negativt.

Jf. VSL § 11 stk. 1, 2. pkt. beregnes rentekorrektionen som den største negative saldo på indskudskontoen på tidspunkt for anvendelse af VSO første gang, eller for efterfølgende indkomstår primo/ultimo ganget med afkastsatsen. Det beregnede beløb for rentekorrektion kan ikke overstige det mindste af følgende beløb.

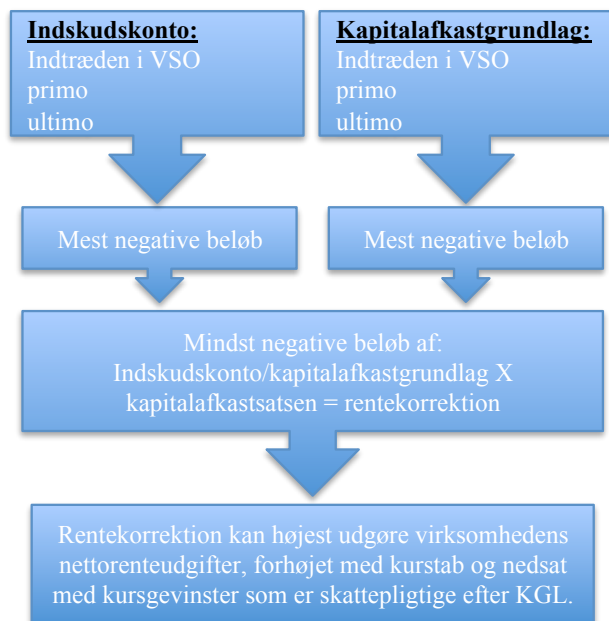
- a) Det største negative kapitalafkastgrundlag primo/ultimo ganget med kapitalafkastsatsen.
- b) Virksomhedens nettorenteudgifter forhøjet med eventuelle skattepligtige kurstab og nedsat med skattepligtige kursgevinster efter kursgevinstloven.

Fremgangsmåden for beregning af rentekorrektion er illustreret i figur 5.

Herudover vil der blive beregnet rentekorrektion, jf. VSL § 11, stk. 2 i situationer, hvor der i samme indkomstår, både er hævet efter hæverækkefølgen og indskudt på indskudskontoen. Bestemmelsen er en

værnsregel, der skal forhindre spekulation ved overførsel af privat gæld mellem virksomheden og den skattepligtiges privatøkonomi.

Figur 5 - Rentekorrektion⁸⁵

Såfremt den selvstændige i et år har hævet for meget, og sidst på året indskyder et beløb til dækning af hævningerne, skal der beregnes rentekorrektion, da der herved er optaget lån i virksomheden. Der skal beregnes rentekorrektion af det laveste beløb, der er hævet eller indskudt. Såfremt hævninger er større end indskud beregnes rentekorrektionen af indskud og omvendt. Et eksempel på beregning af rentekorrektion ses i bilag 6.

9.7 Delkonklusion

Afsnit 9 har beskrevet begreberne i VSO. Indskudskontoen opgøres efter VSL § 3, stk. 2, når den skattepligtige indtræder i VSO. Indskudskontoen opgøres som værdier af indskudte aktiver med fradrag af indskudte passiver. Efter VSL § 3, stk. 1 er alle overførsler af værdi fra den skattepligtige til virksomheden indskud, hermed sikrer reglerne i VSO, at den selvstændige ikke kan yde lån til virksomheden, for herefter at hæve beløbet igen uden om hæverækkefølgen. Dog kan de indskudte værdier hæves skattefrit i hæverækkefølgen, blot virksomhedens overskudsbeløb er hævet først.

Indskudskontoen er et udtryk for hvor store beløb den skattepligtige kan hæve skattefrit i virksomheden. Derfor er værdiansættelse af indskudte aktiver og passiver afgørende. Reglerne for værdiansættelse af aktiver og passiver indskudt i VSO fremgår af VSL § 3, stk. 4. Bliver indskudskontoen negativ ved indskud af aktiver og passiver, kan indskudskontoen nulstilles, hvis den selvstændige erhvervsdrivende kan bevise at al gæld vedrører virksomheden. Hvis en negativ indskudskonto ikke kan nulstilles, er det udtryk for at privat gæld indgår, og der skal derfor beregnes rentekorrektion. Privat gæld kan dog indgå i VSO, hvis aktiver er større end passiver.

⁸⁵ VSL § 11, egen tilvirkning

For at sidestille investering i egen virksomhed med investering i alternativer, har den skattepligtige mulighed for at lade en del af virksomhedens overskud beskattes som kapitalindkomst og opnå en mere lempelig beskatning. Kapitalafkastet beregnes som afkastgrundlaget primo året ganget med kapitalafkastsatsen.

Når reglerne i VSO anvendes skal den skattepligtige foretage en opgørelse af de samlede værdier, der er overført fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien i regnskabsåret. Overførslerne foretages efter den såkaldte hæverækkefølge. Hæverækkefølgen har hjemmel i VSL § 5, og bestemmer i hvilken rækkefølge overførsler af kontante beløb, samt andre værdier til den erhvervsdrivendes privatøkonomi, skal foretages. Foruden den almindelige hæverækkefølge, forekommer også den udvidede hæverækkefølge, jf. VSL § 5, stk. 1, som definerer hvilke beløb, der altid skal overføres forud for den almindelige hæverækkefølge.

Foruden overførsler fra virksomhedens økonomi til privatøkonomien via hæverækkefølgen, er det også muligt at føre en mellemregningskonto. Indestående på mellemregningskontoen kan føres skattefrit tilbage fra virksomhedens økonomi til den skattepligtiges privatøkonomi uden om hæverækkefølgen.

10 Virksomhedens indkomstopgørelse

10.1.1 Indkomstopgørelse

Med hjemmel i VSL § 6, stk. 1 siger hovedreglen at virksomhedens indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, dvs. reglerne i LL, SL, AFL, PSL mv.⁸⁶ Dog forekommer to undtagelser til hovedreglen i VSL § 6, stk. 2 vedr. periodisering af renter og VSL § 6, stk. 3 vedr. leasingbiler. Foruden disse to undtagelser findes ingen særlige regler for opgørelse af indkomsten i VSL.

Især SL § 4-6 er relevant ved opgørelse af virksomhedsindkomsten, da disse paragraffer foreskriver hvilke indtægter, der skal beskattes, hvilke formuebevægelser og formuegevinster, der ikke er skattepligtige, samt hvilke udgifter, der kan trækkes fra i skat.

Når virksomhedens skattepligtige indkomst skal opgøres medregnes alle skattepligtige indtægter og udgifter vedr. virksomheden, samt renter, kursgevinster og tab. Fortjenester og tab i forbindelse med afståelse skal også medtages i indkomstopgørelsen.⁸⁷ Der skelnes i virksomheden ikke mellem hvilken form for indtægt der er tale om. På den baggrund vil der ikke være forskel på, om indtægten karakteriseres som kapitalindkomst eller som personlig indkomst. Opdelingen af indkomsten i kapitalindkomst og personlig indkomst finder først sted, når den skattepligtige selv angiver sine samlede skattepligtige indkomster, omfattende kapitalafkast og andet overskud, som i årets løb er hævet i virksomheden.

⁸⁶ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen kapitel 4

⁸⁷ Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.8.1

Ved opgørelse af virksomhedsindkomsten er der, jf. SL § 6, hjemmel til at fradrage de udgifter, som medgår til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten. VSL ændrer dermed ikke på de skattemæssige regler for driftsomkostninger ved opgørelse af indkomsten for en selvstændig erhvervsdrivende, som anvender VSO. Ved anvendelse af VSO skal den skattepligtige blot fratrække driftsomkostningerne i virksomhedens driftsresultat, når virksomhedsindkomsten skal opgøres.

Herudover kan følgende bemærkes til opgørelse af virksomhedens skattepligtige indkomst.

- Genvundne afskrivninger ved salg af ejendomme og driftsmidler medregnes med 90 %, jf. AFL § 9, stk. 4 og § 21, stk. 6.
- Bidrag til kontingenter til fag- og arbejdsgiverforeninger nævnt i LL § 13, er ikke fradragsberettiget. Sådanne bidrag anses som private hævnning i virksomheden. Beløbet anses derfor som overført i hæverækkefølgen og kan fratrækkes ved opgørelse af den selvstændige skattepligtiges indkomst.
- Blandet benyttet bil, der indgår i virksomheden, skal behandles som et fuldt erhvervsmæssigt aktiv. Skattemæssige afskrivninger og øvrige driftsudgifter kan fratrækkes med det fulde beløb ved opgørelsen af virksomhedens skattemæssige indkomst.
- Værdien af benyttelse af virksomhedens aktiver eller ikke bogførte udtag af varer til privat anvendelse tillægges virksomhedens indkomst og anses som overført til den skattepligtige.⁸⁸

10.1.1.1 Renteperiodisering

Den første undtagelse til hovedreglen i VSL § 6, stk. 1 er, VSL § 6, stk. 2 vedr. periodisering af renter. Ved anvendelse af VSO skal virksomhedens renteudgifter og renteindtægter periodiseres fuldt ud.⁸⁹ Det betyder, at virksomhedens renteindtægter og renteudgifter skal indgå i virksomhedens indkomst i det indkomstår som renterne vedrører, uanset hvornår de forfalder.⁹⁰ Det er obligatorisk at foretage periodisering af renter på fordringer og gæld, som indgår i virksomheden, når VSO anvendes. Desuden kan den selvstændige vælge at periodisere private renter.⁹¹ Reglen for fuld periodisering er nødvendig, da den skattepligtige kan skifte mellem at anvende reglerne i VSO, KAO og PSL fra et år til et andet. Uden reglen om fuld periodisering, ville det i visse tilfælde være mulighed at flytte renteudgifter og indtægter til år med skattemæssige fordele.

Reglerne for periodisering af renter gælder ikke for virksomheder, som beskattes efter reglerne i PSL eller efter reglerne KAO. Disse virksomheder anvender i stedet forfaldsprincippet, hvor renter først skal medregnes i indkomstopgørelsen, når renterne forfalder. Dog kan selvstændig erhvervsdrivende, jf. LL § 5, stk. 5, vælge at periodisere renteindtægter og -udgifter frem for at anvende forfaldsprincippet.

⁸⁸ Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.8.1

⁸⁹ Reglerne vedr. renter som er nævnt i LL § 5

⁹⁰ Udvidelse af reglerne i LL § 5, stk. 2, som bortset fra indtræden og ophør af skattepligt kun foreskriver periodisering af renteudgifter der vedr. en længere periode end 6 mdr. og som forfalder mere end 6 mdr. før periodens udløb.

⁹¹ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 206-207.

Kravet er blot at anvendelsen foretages både på erhvervsmæssige og private renter. På denne baggrund er det relevant at se på, hvordan renterne skal behandles ved indtræden og udtræden af VSO.⁹²

Skattepligtige, der anvender VSO kan med hjemmel i LL § 5, stk. 5 vælge også at periodisere private renteindtægter og -udgifter. Såfremt dette vælges skal den skattepligtige ved udtræden af VSO fortsætte med at periodisere, såvel erhvervsmæssige som private udgifter så længe den erhvervsmæssige virksomhed fortsat drives. Vælger den skattepligtige derimod ikke at periodisere sine private renteindtægter og -udgifter, skal den skattepligtige ved udtræden af VSO anvende forfaldsprincippet for både erhvervsmæssige og private renteindtægter/-udgifter.

10.1.2 Overskudsdisponering

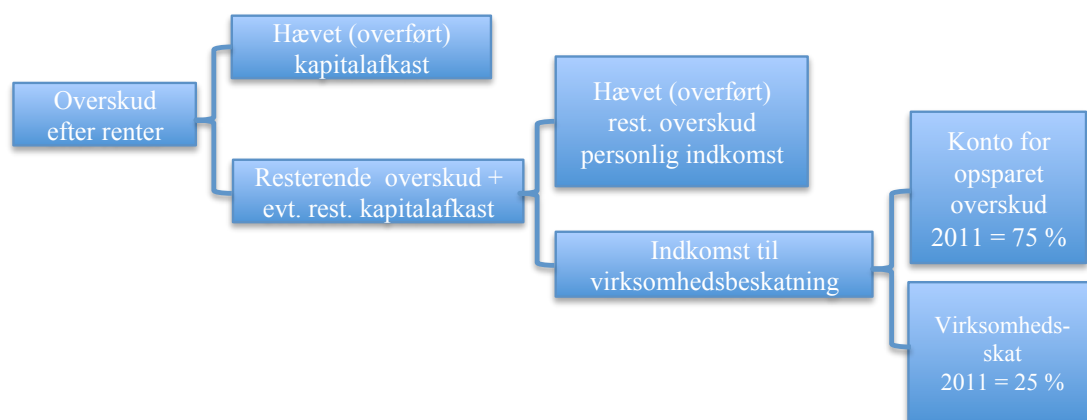
Når virksomhedens skattepligtige overskud er opgjort, afhænger beskattningen af, hvordan overskuddet bliver hævet. En overskudsdisponering er en opgørelse/tilpasning af overskuddet til, hvad der skal beskattes efter følgende punkter:

- 1) Kapitalafkast
- 2) Personlig indkomst
- 3) Opsparet overskud brutto (virksomhedsindkomst)

Overskudsdisponeringen foretages i samspil med, hvad der i årets løb, er hævet i virksomheden. Samtidig med at overskuddet disponeres, skal der ligeledes beregnes kapitalafkastgrundlag, kapitalafkast, indestående på konto for opsparet overskud, samt størrelsen af indskudskontoen, jf. VSL § 2, stk. 2. Overskudsdisponeringen bliver påvirket af hævninger, hæverækkefølgen, jf. afsnit 9.3, og af virksomhedens overskud. Til udarbejdelsen af overskudsdisponeringen kan der med fordel tages udgangspunkt i kassesystemet. Kassesystemet giver på en overskuelig måde indblik i hvorledes overskudsdisponeringen skal foretages.

Figur 6 illustrerer hvorledes overskudsdisponeringen foretages.

Figur 6 - Overskudsdisponering⁹³

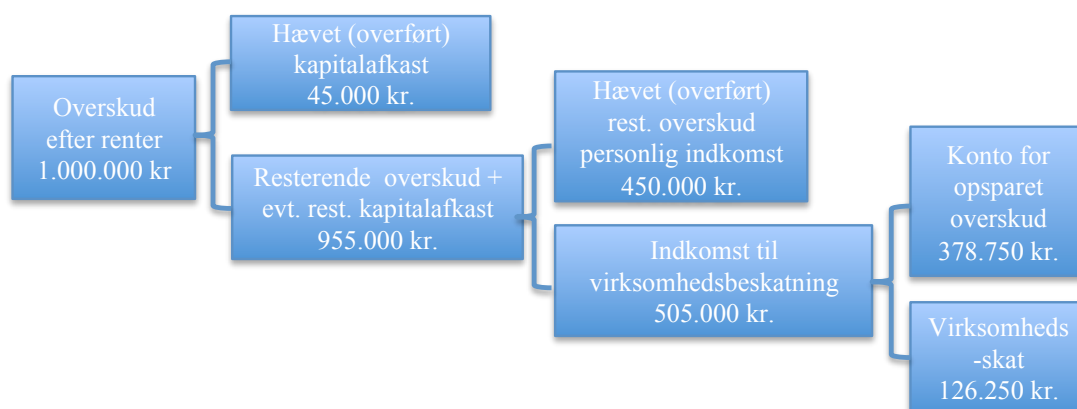
⁹² Den juridiske vejledning 2011-2 afsnit C.C.5.2.8.1

⁹² Reglerne vedr. renter som er nævnt i LL § 5

⁹³ Eksempel manual af Kirsten Østergaard 09/10 s. 280

Overskudsdisponering foretages med hjemmel i VSL § 10. Overskudsdisponeringen bliver, som illustreret, foretaget med udgangspunkt i virksomhedens overskud efter renter. Heraf fradrages det beregnede kapitalafkast, jf. VSL § 4, der skal beskattes som kapitalindkomst. Kapitalafkastet vil ikke blive gennemgået nærmere i dette afsnit, men der henvises til afsnit 9.2. Det resterende overskud efter fradrag af kapitalafkast fordeles mellem hævet overskud, der jf. VSL § 10 stk. 1, indgår som personlig indkomst, når overførslen til den erhvervsdrivende finder sted, og indkomst til virksomhedsbeskatning, jf. VSL § 10 stk. 2. Indkomst til virksomhedsbeskatning deles herefter op i den del, som skal tillægges konto for opsparet overskud og den virksomhedsskat, der skal betales. Virksomhedsskatten går forud for hæverækkefølgen som nævnt i afsnit 9.3. Et eksempel på overskudsdisponering via kassesystemet er illustreret i figur 7. Tallene i de følgende beregninger er konstrueret, og har ingen sammenhæng til det opstillede eksempel begyndende i afsnit 14.

Figur 7 - Eksempel 1 - Overskudsdisponering⁹⁴

Ud fra overskudsdisponeringen i figur 7, er det nu muligt at opstille figur 8 over, hvad der i årets løb er hævet. Der henvises til afsnit 9.3 og hæverækkefølgen for en nærmere gennemgang af hævninger.

Figur 8 - Eksempel 1 - Hævninger jf. hæverækkefølgen⁹⁵

Hævninger efter hæverækkefølgen	
Virksomhedsskat, forud for hæverækkefølgen	126.250 kr.
Hævet kapitalafkast	45.000 kr.
Hævet personlig indkomst	450.000 kr.
Hævet i alt	<u>621.250 kr.</u>

Når hævningerne er opgjort er det herefter muligt at beregne virksomhedsindkomsten, samt tilgang til konto for opsparet overskud. Beregningerne er vist i figur 9.

⁹⁴ Egen tilvirkning med udgangspunkt i Cand. Merc. aud. Skatteberegning, herunder virksomhedsordningen lektion 14 – torsdag d. 12. Maj 2011 af lektor Ole Aagesen.

⁹⁵ Egen tilvirkning

Figur 9 - Eksempel 1 - Opsparet overskud⁹⁶

Opsparet overskud	
Skattepligtigt overskud	1.000.000 kr.
Hævet	<u>621.250 kr.</u>
Konto for opsparet overskud tilgang (netto)	<u>378.750 kr.</u>
Virksomhedsskat 25 %	126.250 kr.
Opsparet brutto	<u><u>505.000 kr.</u></u>

På baggrund af ovenstående eksempel, gennemgået i figur 7, 8 og 9 og forudsat at den erhvervsdrivende netop havde haft hævninger i året på 621.250 kr., ville overskudsdisponeringen være givet ved at 45.000 kr.⁹⁷ beskattes som kapitalindkomst, 450.000 kr. som personlig indkomst og 505.000 kr. som virksomhedsindkomst med en foreløbig skat på 25 %.

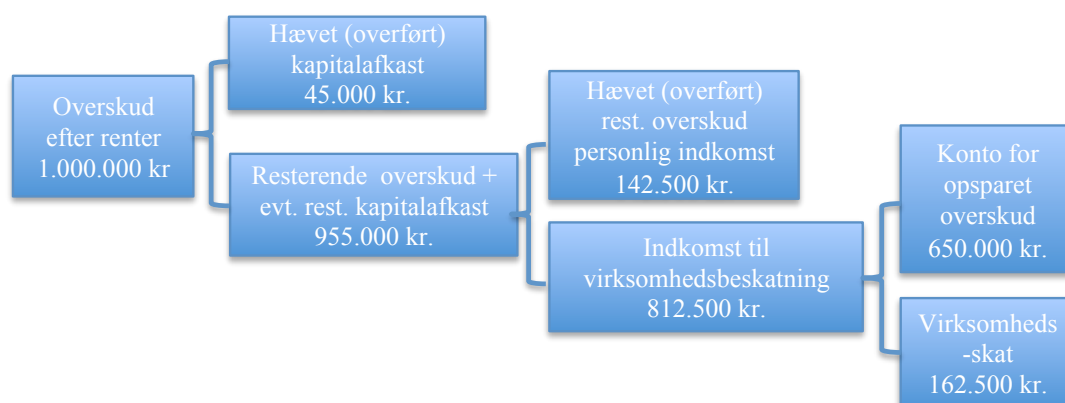
Opsparing af overskud gælder dog ikke kun for det resterende overskud, men kan også gælde kapitalafkast. Virksomhedsindkomsten kan selv sagt ikke være større end det resterende overskud og desuden ikke udgøre et negativt beløb. Det opsparede overskud beregnes som vist i figur 7 ved at fratrække en aconto virksomhedsskat på 25 % (2011) fra indkomst til virksomhedsbeskatning. Beløbet flyttes med fradrag af virksomhedsskatten ned på en regnskabsmæssig konto kaldet; konto for opsparet overskud. Beløbet vil blive stående på denne konto indtil den erhvervsdrivende hæver det til privatøkonomien, eller ophører med at drive virksomhed efter reglerne i VSO. Den del af indkomsten, der henføres til en foreløbig virksomhedsbeskatning på 25 %, giver den selvstændige erhvervsdrivende mulighed for konsolidering, ved f.eks. investeringer i driftsaktiver for de foreløbige sparede skattebetalinger, eller mulighed for at udjævne indkomsten, således topskattegrænsen undgås og skatten optimeres, som omtalt i afsnit 8.1.

Alt afhængigt af bruttohævninger i året, er det altså muligt at påvirke hvor meget der skal opspares og hvor meget der skal beskattes i året. Dette er især relevant såfremt den selvstændige erhvervsdrivende ønsker at få en personlig indkomst, under topskattegrænsen, og dermed slippe for topskat. For at illustrere dette, er eks. 2 opstillet. Det forudsættes, at der i året har været bruttohævninger på i alt 350.000 kr. Tallene i de følgende beregninger er konstrueret, og har ingen sammenhæng til det opstillede eksempel begyndende i afsnit 14.

⁹⁶ Egen tilvirkning

⁹⁷ Kapitalafkastgrundlag primo 2011 kr. 2.250.000. Kapitalindkomst er 2 % af kr. 2.250.000 = kr. 45.000.

Figur 10 – Eksempel 2 - Overskudsdisponering⁹⁸

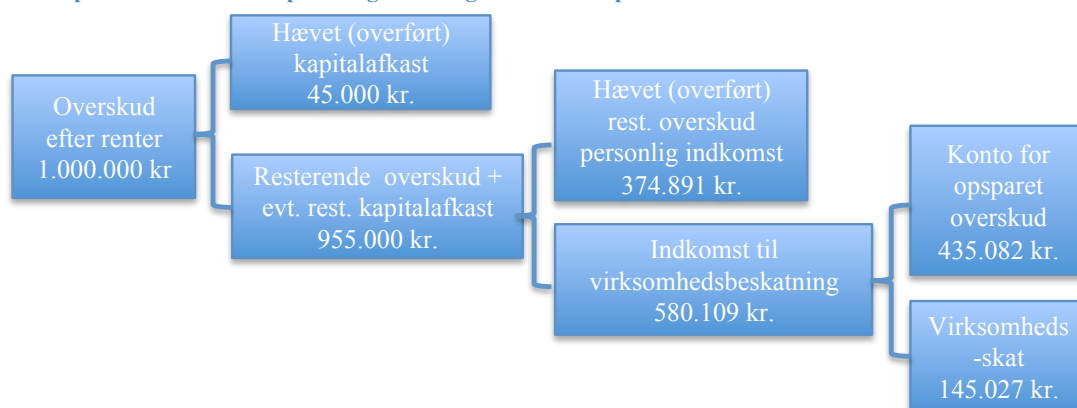

Ved at bruttohævningen ændres fra 621.250 kr. i eks. 1, til 350.000 (162.500 kr. + 142.500 kr. + 45.000 kr.) i eks. 2 iht. figur 10 ses en tydelig forskel i den personlige indkomst. Dette illustrerer tydeligt forholdet mellem hævnings og indkomstfordeling. De 2 opstillede eksempler viser hvorledes beskattningen foretages, såfremt der er hævet over grænsen for topskat og under grænsen for topskat. I eks. 2 er det muligt at forøge hævnings, og forgive at den erhvervsdrivende har hævet mere, end det faktiske beløb. Dette foretages ved at hensætte til senere hævnings. Ideen bag denne fremgangsmåde er, at udnytte at der fortsat kan hæves beløb til den lave skattesats under bundgrænsen for topskat⁹⁹ (389.900 kr. i 2011) og det er derfor muligt at hæve et større beløb til den personlige indkomst, og dermed foretage hensættelse til senere hævning.

Overskudsdisponering til bundgrænsen for topskat, ses i figur 11.

Beregningen foretages på følgende måde, $389.900 \text{ kr.} - 45.000 \text{ kr.} = 344.900 \text{ kr.}$ Dette er dermed den ønskede personlige indkomst for skatteåret, denne skal dog tillægges AM-bidrag, $(344.900 \text{ kr.} / 92 * 100)$, hvorefter ønskede personlige indkomst udgøre 374.891 kr. Hermed kan der hensættes differencen mellem de faktisk hævnings (350.000 kr.) og de ønskede hævnings (45.000 kr. + 374.891 kr. + 145.027 kr.) 564.918 kr. der udgøre 214.918 kr. Beløbet er dermed opsparet til den lave skattesats, og hæves året efter, jf. afsnit. 9.3.

Figur 11 - Eksempel 2 – Overskudsdisponering til bundgrænsen for topskat¹⁰⁰

⁹⁸ Egen tilvirkning med udgangspunkt i Cand. Merc. aud. Skatteberegning, herunder virksomhedsordningen lektion 14 – torsdag d. 12. Maj 2011 af lektor Ole Aagesen.

⁹⁹ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=133800>

¹⁰⁰ Egen tilvirkning med udgangspunkt i note 98

Som det ses ud fra figur 7, 10 og 11 tilgår der på konto for opsparet overskud, kun overskud med fradrag af den foreløbige virksomhedsskat på 25 %. Det opsparede beløb indgår ikke ved opgørelse af den skattepligtiges indkomst i optjeningsåret, og indgår heller ikke i beregningsgrundlaget for AM-bidraget for det pågældende år, jf. ABL § 5, stk. 1. Der beregnes altså kun AM-bidrag af det overskud, der overføres til den erhvervsdrivende. Som omtalt i afsnit 9.3.2 vedr. den udvidede hæverækkefølge kan penge til betaling af virksomhedsskatter hæves ud af virksomheden forud for hæverækkefølgen.

I indkomståret, hvor et opsparet overskud hæves, skal både det hævede beløb samt virksomhedsskatten indgå i den skattepligtiges personlige indkomst. Den betalte virksomhedsskat vil herefter blive trukket fra i slutskatten i det indkomstår, hvor det opsparede overskud hæves, jf. VSL § 10, stk. 3.

10.1.3 Underskud

Såfremt der opstår driftsunderskud fastlægger VSL § 13 særlige regler for, hvorledes modregningen af underskuddet sker, og i hvilken rækkefølge. Rækkefølge for modregning af underskud i VSO er følgende:¹⁰¹

- 1) Modregning i opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskat
- 2) Modregning i positiv nettokapitalindkomst
- 3) Modregning i anden personlig indkomst uden for VSO
- 4) Modregning i senere indkomstår efter reglerne i PSL § 13

Jf. VSL § 13, stk. 1 søges virksomhedens underskud først modregnet indenfor virksomhedens økonomi i det opsparede overskud fra tidligere år. For at dække et eventuelt underskud, skal der ske hævning fra konto for opsparet overskud. Skatten, som blev betalt på tidspunkt for opsparring af overskud, skal lægges til den hævning, der foretages. Alt efter hvilket år det opsparede overskud er overført til konto for opsparet overskud, forekommer der forskellige acontoskatterater. På denne baggrund skal der ved opsparet overskud i årene 2005-2007, fratrækkes 72 % af værdien af underskuddet på konto for opsparet overskud. Fra 2008 og frem til i dag (2011) skal der fratrækkes 75 % af værdien af underskuddet på konto for opsparet overskud. Opsparede overskud skal medregnes efter princippet FIFO, det betyder at tidligst opsparede overskud skal indgå i virksomhedsindkomsten før overskud, der først er opsparet senere, jf. VSL § 10 stk. 5.¹⁰² Virksomheds-skat betalt i tidligere år af det opsparede overskud, godskrives den resterende del af den erhvervsdrivendes slutskat. Såfremt der forekommer overskydende skat, vil denne blive udbetalt kontant, jf. VSL § 10, stk. 3.

Jf. VSL § 13, stk. 2 skal underskud som overstiger de tidligere års opsparede overskud modregnes i en eventuel positiv kapitalindkomst. Hvis der rester yderligere underskud efter modregning i både opsparet

¹⁰¹ Skatteretten 2, s. 208

¹⁰² Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 260

overskud og positiv nettokapitalindkomst, skal der herefter ske modregning i den personlige indkomst, jf. VSL § 13, stk. 2. Modregning skal ske selvom den personlige indkomst vil blive negativ, eller mere negativ efter modregning af underskuddet. Hvis den personlige indkomst bliver negativ, skal denne modregnes i en eventuel samlevende ægtefælles personlige indkomst. Uudnyttede underskud bliver fremført til senere indkomstår, og modregnet i indkomst uden for VSO, jf. PSL.

10.2 Delkonklusion

Afsnit 10 har beskrevet reglerne for opgørelse af virksomhedens indkomst, overskudsdisponering, samt underskud i virksomheden ved anvendelse af reglerne i VSO. Jf. VSL § 6, stk. 1 skal virksomhedens indkomst opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler. Dog forekommer to undtagelser vedr. periodisering af renter og overførsel af leasede biler fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien, jf. VSL § 6, stk. 2 og stk. 3.

Efter opgørelse af virksomhedens skattepligtige overskud, afhænger beskatningen af hvordan overskuddet bliver hævet. Efter VSL § 10 beskattes virksomhedens skattepligtige overskud med fradrag af kapitalafkast og fradrag af AM-bidrag, som personlig indkomst i det indkomstår, hvor overskuddet hæves. Hævningerne har således afgørende betydning for hvorledes virksomhedens overskud beskattes. Beskatningen kan ske som kapitalindkomst, personlig indkomst eller opsparet overskud brutto.

Såfremt der i virksomheden opstår driftunderskud, fastlægger VSL § 13 særlige regler for hvorledes underskuddet skal modregnes, samt i hvilken rækkefølge. Som udgangspunkt søges underskud først modregnet indenfor virksomhedens økonomi i evt. opsparet overskud, jf. VSL § 13 stk. 1, og herefter i positiv nettokapitalindkomst. Såfremt der fortsat er underskud efter modregning i opsparet overskud fra tidligere år, samt i positiv nettokapitalindkomst, modregnes underskuddet i anden personlig indkomst uden for VSO, eller i senere indkomstår efter reglerne i PSL.

11 Drift af flere virksomheder under virksomhedsordningen

Afhandlingen har indtil videre, i afsnit 9-10, behandlet de væsentligste regler for anvendelse af VSO ved drift af selvstændig erhvervsvirksomhed. Dette afsnit beskriver anvendelse af regler i VSO ved drift af flere selvstændige virksomheder.

Frem til 1992 var der, jf. de daggældende regler i VSL § 2, stk. 3, særlige krav til anvendelse af VSO ved ejerskab af flere virksomheder for en skattepligtig person. Det var en betingelse for at anvende reglerne i VSL, at VSO blev anvendt på samtlige selskaber ejet af den skattepligtige. Reglerne skulle derfor anvendes

særskilt på hver enkelt virksomhed for sig. Reglerne var forholdsvist komplicerede og blev derfor ændret fra indkomståret 1993 ved lov nr. 1030 af 19/12-1992.

Siden ændringerne i loven, ved lov nr. 1030, har hovedreglen i VSL foreskrevet, at en skattepligtig, som driver flere virksomheder efter reglerne i VSL, jf. VSL § 2, stk. 3, skal behandle samtlige virksomheder som én virksomhed.¹⁰³ Dette betyder også at adskillelsen af privatøkonomien og virksomhedsøkonomien foretages under ét.¹⁰⁴ Hermed skal regnskaberne for de respektive virksomheder sammenfattes til ét regnskab. Dette foretages ved at lægge de enkelte virksomheders resultat, egenkapital, hævninger og saldo på mellemregningskonti mellem virksomhederne og indehaveren sammen.¹⁰⁵ Herudover skal også de specielle konti i VSO, sammenlægges for hver enkelt virksomhed til én virksomhed. Det betyder bl.a. at indskudskonto, kapitalafkastgrundlag, konto for hensættelser til senere hævninger, konto for opsparet overskud mv. opgøres for virksomhederne under ét. Ligeledes er hæverækkefølgen, jf. VSL § 5, fælles for alle virksomhederne under ét, således at overførsler fra de enkelte virksomheder til den skattepligtige skal følge reglerne herfor.¹⁰⁶ Resultatdisponering skal ligeledes foretages på grundlag af de sammenlagte beløb fra hver af virksomhederne, samlet efter reglerne for én virksomhed. Udover ovennævnte forhold har drift af flere virksomheder ved anvendelse af VSO ligeledes betydning ved modregning af underskud i anden indkomst. Modregning i anden indkomst kan kun foretages, såfremt underskuddet ikke kan udlignes i virksomhedernes samlede overskud for året.¹⁰⁷ Herudover vil forskydninger af aktiver eller passiver mellem de forskellige virksomheder skulle foretages indenfor den samlede VSO, hvorved beløb ikke vil blive anset for indskudt eller hævet.

Sidst, men ikke mindst, giver anvendelse af VSO ved drift af flere virksomheder særlige udfordringer ved ophør, afståelse eller omdannelse af én blandt flere virksomheder. Dette skyldes, at virksomhederne behandles, som én stor virksomhed efter reglerne i VSL, og dermed vil ophør med én blandt flere virksomheder kunne karakteriseres som delophør, delafståelse eller delomdannelse. Et eventuelt salgsprovenu ved salg af én blandt flere virksomheder, eller ved salg af en del af en virksomhed vil tilgå virksomhedsøkonomien, og dermed ikke påvirke overskudsdisponeringen eller virksomhedens konto for opsparet overskud. Reglerne vedr. ophør, afståelse og omdannelse er defineret i VSL § 15-16c, og vil blive gennemgået i afsnit 12 og 13.¹⁰⁸

Foruden ovenstående er det vigtigt at understrege, at flere virksomheder kun skal behandles samlet under én virksomhed i relation til reglerne i VSL. Der skal fortsat for hver enkelt virksomhed foretages særskilt

¹⁰³ Vedtaget ved lov nr. 1030 af 19. December 1992

¹⁰⁴ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 120

¹⁰⁵ Virksomhedsskatteloven i teori og praksis af Lektor Ole Agesen, Danmarks Forvaltningshøjskole s.8

¹⁰⁶ Skatteretten 2, s. 213

¹⁰⁷ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 120

¹⁰⁸ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 288

bogføring, jf. bogføringsloven og dermed fortsat føres regnskab på normal vis.¹⁰⁹ Afgrænsningen af hvorvidt der er tale om flere virksomheder i VSO, må afgøres ud fra en konkret vurdering. Som udgangspunkt bør det dog ikke skabe anledning til spørgsmål, hvorvidt der drives flere selvstændige virksomheder.

11.1 Delkonklusion

I ovenstående afsnit er reglerne vedr. en skattepligtig persons drift af flere virksomheder gennemgået.

Jf. VSL § 2, stk. 3 skal den skattepligtige, der driver flere selvstændige virksomheder, behandle samtlige virksomheder under ét ved anvendelse af reglerne i VSL. Adskillelsen mellem virksomhedsøkonomien og privatøkonomien foretages samlet og der udfærdiges på denne baggrund et fælles regnskab for de respektive virksomheder. Herudover skal indskudskonto, kapitalafkastgrundlag, konto for hensættelser til senere hævninger, konto for opsparet overskud mv. opgøres for virksomhederne samlet under ét. Jf. VSL § 5 er hæverækkefølgen fælles for alle virksomhederne under ét, dermed skal overførsler fra de enkelte virksomheder til den skattepligtige overholde reglerne iht. hæverækkefølgen. Ved ophør/afståelse med én blandt flere virksomheder, vil der ikke været tale om fuldstændigt ophør, men derimod delvis ophør/afståelse, hvor et evt. salgsprovenu vil tilgå virksomheden og dermed ikke påvirke overskudsdisponeringen, eller konto for opsparet overskud, med mindre den skattepligtige vælger at overføre et beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen. Salgssummen vil indgå i VSO på samme måde som ved salg af et aktiv.

12 Afståelse og ophør

Reglerne for afståelse, ophør og omdannelse af virksomheder, der beskattes efter VSO, er beskrevet i VSL kapitel 5, § 15-16c. I de kommende afsnit vil reglerne vedrørende fuldstændig afståelse og fuldstændig ophør samt reglerne om delvis afståelse og delvist ophør blive gennemgået, jf. VSL § 15 stk. 1-2, VSL § 15 stk. 3, § 15a og VSL § 15b. Reglerne i VSL § 15c, omhandlende udtræden af VSO og frigørelse af egenkapital i udenlandsk virksomhed, samt reglerne vedrørende omdannelse i VSL § 16, 16a, 16b vil jf. afgrænsningen ikke blive gennemgået.

12.1 Ophør med anvendelse af VSO

Den erhvervsdrivende kan, jf. VSL § 2, stk. 2, vælge om VSO skal anvendes for hvert enkelt indkomstår. Den selvstændige erhvervsdrivende kan på denne baggrund frit vælge, at der skal ske beskatning efter reglerne i VSL det ene år, og beskatning efter reglerne i PSL det næste år.

Vælger den skattepligtige at ophøre med anvendelse af skatteberegningsreglerne i VSO medfører dette forskellige skattemæssige konsekvenser. Ophør med anvendelse af VSO vil dels ske, såfremt den

¹⁰⁹ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 120

skattepligtige positivt vælger at ophøre med anvendelse af reglerne i VSL, og dermed vælger at lade sig beskatte fuldt ud efter reglerne i PSL eller i KAO. Hvis den skattepligtige aktivt fravælger at anvende reglerne i VSL, og dermed bliver beskattet efter reglerne i PSL, skal indestående på konto for opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskatten medregnes i den personlige indkomst, jf. VSL § 10, stk. 3. Beløb på konto for opsparet overskud skal medregnes til den personlige indkomst i indkomståret efter det indkomstår, hvor den skattepligtige senest har anvendt reglerne i VSL, jf. VSL § 15b, stk. 1. Såfremt den skattepligtige vælger at ophører med at anvende reglerne i VSL, har det som beskrevet i afsnit 11, betydning for alle de skattepligtige virksomheder, den selvstændige ejer.¹¹⁰ Foruden tilfælde hvor den skattepligtige aktivt vælger ikke at benytte reglerne i VSL, kan der også være tilfælde hvor den skattepligtige tvinges til at udtræde af ordningen. Det kan bl.a. være som konsekvens af ophør af skattepligt, eller at der ikke længere eksisterer erhvervsmæssig virksomhed, og reglerne i VSL, jf. VSL § 1, stk.1, derfor ikke kan anvendes.

12.1.1 Tvungen udtræden af VSO

Tvungen udtrædelse vil forekomme i tilfælde hvor den skattepligtige ikke overholder reglerne i VSL § 2, stk. 1, der omhandler betingelser for at anvende VSL, herunder krav til regnskaber, bogføring mv.¹¹¹

Med hjemmel i VSL § 1, stk. 1 er en forudsætning for at anvende reglerne i VSO, at den skattepligtige driver selvstændig erhvervsvirksomhed. Hvis reglerne vedr. selvstændig erhvervsvirksomhed ikke er opfyldt, kan dette medføre tvungen udtræden af VSO, og dermed beskattning efter reglerne i VSL § 15b, stk. 1. Dette ses bl.a. i SKM.2003.413.HR, hvor en assurandør havde anvendt reglerne i VSO, men blev anset som lønmodtager, og var derfor ikke berettiget til at benytte VSO. Assurandøren blev på denne baggrund beskattet efter reglerne i VSL § 15b, stk. 1.

Såfremt den skattepligtige ikke får udarbejdet et selvstændigt regnskab for virksomheden, og såfremt bogføringslovens krav ikke er opfyldt, vil den skattepligtige ikke kunne benytte reglerne i VSL. Dette ses bl.a. i SKM.2010.277.BR, hvor byretten fandt at en skatteyder ikke opfyldte kravene i VSL § 2, stk. 1, og derfor var nødsaget til at ophøre med at anvende VSO. Den skattepligtige blev derfor anset som værende ophørt med anvendelse af VSO, og blev på denne baggrund beskattet efter reglerne i VSL § 15b, stk. 1.

Foruden ovennævnte situationer, kan tvunget ophør med anvendelse af VSO også skyldes konkurs. Ved konkurs, skal reglerne i VSL § 15b, stk. 2 anvendes. Med hjemmel i VSL § 15b, stk. 2 bliver virksomhedsskatten af indestående på konto for opsparet overskud endelig. Da virksomhedsskatten bliver endelig, skal evt. opsparet overskud ikke tvangshæves, som det ellers er tilfældet ved ophør efter VSL § 15b, stk. 1.¹¹²

¹¹⁰ Skatteretten 2, s. 213-214.

¹¹¹ Se afsnit 8.2 vedr. krav for anvendelse af VSO.

¹¹² Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 302-304.

12.2 Fuldstændig afståelse og fuldstændig ophør

Med hjemmel i VSL § 15, stk. 1 skal indestående på konto for opsparet overskud beskattes, og sammen med virksomhedsskatten tillægges den personlige indkomst i afståelsesåret eller ophørsåret, når en selvstændig erhvervsdrivende afstår sin/sine virksomheder i følgende tilfælde:

1. Afstår hele virksomheden
2. Ophører med at drive selvstændig virksomhed

Ved fuldstændig afståelse/ophør efter VSL § 15, er der enten tale om én virksomhed under VSO, eller det tilfælde hvor alle virksomheder under samme VSO afstås/ophører.¹¹³

Afståelse af en virksomhed kan foretages på forskellige måder; det kan være ved frit salg, tvangsafståelse eller bortgivelse ved gave.¹¹⁴ Det har ingen betydning hvordan virksomheden afstås i forhold til, om den skattepligtige skal udtræde af VSO eller ej.¹¹⁵

Med hjemmel i VSL § 15, stk. 2 er det også muligt for den skattepligtige at anvende reglerne i VSO uden ophør, såfremt den skattepligtige overtager eller påbegynder ny erhvervsvirksomhed inden udløbet af det indkomstår, der er efter afståelses- eller ophørsåret. Det er en betingelse, for fortsat at kunne benytte reglerne at den regnskabsmæssige opdeling mellem privat- og virksomhedsøkonomien opretholdes i hele perioden.

Fuldstændig ophør med anvendelse af reglerne i VSL, vil i de fleste tilfælde blive behandlet på samme måde som fuldstændig afståelse. I de kommende afsnit behandles fuldstændig ophør, fuldstændig afståelse samlet.

12.2.1 Afståelsestidspunkt

VSL § 15, stk. 1, forklarer hvordan afståelse af en virksomhed skal behandles. Dog foreskriver reglerne ikke noget om, hvornår en virksomhed, rent juridisk skal anses for at være afstået. Det er dog vigtigt at kunne fastlægge afståelsestidspunktet, da tidspunkt har stor betydning for, hvornår den skattepligtige skal udtræde af VSO, samt for hvornår beskatning af konto for opsparet overskud skal foretages.

Yderligere har afståelsestidspunktet dels betydning for, om VSO fortsat kan benyttes ved opstart eller overtagelse af en ny virksomhed inden udløb af det indkomstår, som følger efter afståelsesåret. Da reglerne i VSL ikke indeholder en klar definition af, hvornår en virksomhed skal anses som afstået, skal definitionen søges forklaret i AFL.¹¹⁶ Jf. AFL får en afståelse skattemæssige konsekvenser i det år, hvor der er indgået

¹¹³ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.1. Virksomhedsordningen ifm. fuldstændig afståelse/ophør.

¹¹⁴ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 273

¹¹⁵ Skatteretten 2, s. 214

¹¹⁶ Skatteretten 2, s. 214

bindende aftale om overdragelse. Dette gør sig ligeledes gældende, selvom køber først overtager virksomheden i efterfølgende indkomstår.¹¹⁷

Ovenstående understøttes af dommen SKM.2006.641.HR.

“Sagen drejede sig om, hvorvidt appellant var berettiget til at afskrive på goodwill i indkomståret 2000. Afgørende for spørgsmålet var, om der var indgået endelig og bindende aftale om appellants køb af en revisionsvirksomhed i dette indkomstår eller først i 2001, da overdragelsesaftale blev underskrevet. Højesteret fandt under henvisning til to hensigtserklæringer samt en af samtlige partnere hos appellant underskrevet pressemeddelelse om overdragelse af revisionsvirksomheden, at endelig og bindende aftale blev indgået inden udgangen af 2000”¹¹⁸

Dog er reglerne anderledes for omsætningsaktiver, da disse først bliver anset for afstået på overtagelsesdagen.¹¹⁹ Dette har altså betydning, såfremt virksomheden har et varelager, da afståelsen herved kan fremskydes til overtagelsesdagen, og ikke dagen, hvor den bindende aftale indgås. Desuden er det tvivlsomt, hvorvidt det forhold at der intet varelager findes, vil ændre afståelsesdagen, idet der typisk vil være omsætning og omkostninger i virksomheden frem til overtagelsesdagen.¹²⁰

På denne baggrund kan det konkluderes, at VSO ved afståelse kan videreføres frem til afståelsesdagen, som værende overtagelsesdagen. Foruden ovenstående regler indeholder VSL § 15 også regler for ophør med drift af selvstændig erhvervsvirksomhed uden at virksomheden i skattemæssigt forstand skal opfattes som afstået. Det kan f.eks. forekomme i tilfælde, hvor den skattepligtige må opgive at sælge sin virksomhed til tredjemand, og driften derfor ophører, eller i tilfælde hvor den skattepligtige afhænder en så betydelige del af virksomhedens aktiver, og den resterende del ikke længere opfylder kravet til drift af selvstændig erhvervsvirksomhed under VSO.¹²¹

12.2.2 Udtrædelsestidspunkt

Hvis den skattepligtige ophører med at drive selvstændig erhvervsvirksomhed, kan reglerne i VSL ikke længere anvendes. Ved fuldstændig afståelse eller fuldstændig ophør af virksomhed, der beskattes efter reglerne i VSL, har den selvstændige erhvervsdrivende følgende muligheder mht. udtrædelsestidspunktet:

- Til og med afståelsesdagen
- Til og med udløbet af afståelses-/ophørsåret.

Valg af udtrædelsestidspunkt får forskellige konsekvenser for den skattepligtige, da beskatning kan udskydes til efterfølgende indkomstår. Hvis den skattepligtige vælger at udtræde af VSO ifm. ophør/afståelse, indgår salgssummen, herunder fortjenester, tab, samt genvundne afskrivninger ikke i opgørelsen af den indkomst, som beskattes efter reglerne i VSL. Afståelsessummen skal derfor beskattes efter reglerne i PSL. Indestående

¹¹⁷ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.6.1 (Afståelsesbegrebet)

¹¹⁸ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oID=1552410&chk=205476#pos>

¹¹⁹ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.6.1 (Afståelsesbegrebet)

¹²⁰ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s.274

¹²¹ Se afsnit 8.2.1 vedr. selvstændig erhvervsdrivende

på konto for opsparet overskud vil i dette tilfælde skulle beskattes i det indkomstår, hvor ophør/afståelse finder sted.

Hvis den skattepligtige derimod fortsat vælger at anvende VSO efter afståelsesdagen, skal den regnskabsmæssige opdeling i en privatøkonomi og en virksomhedsøkonomi opretholdes til og med udløbet af indkomståret, jf. VSL § 15, stk. 1. Indestående på konto for opsparet overskud med hertil svarende virksomhedsskat vil herefter tilgå den personlige indkomst i det efterfølgende indkomstår, jf. VSL § 15, stk. 1. I denne situation indgår salgssummen i VSO, og fortjeneste og tab, herunder genvundne afskrivninger skal derfor indgå i virksomhedens skattepligtige overskud.

Den selvstændige kan yderligere vælge at opspare overskuddet i afståelses-/ophørsåret, såfremt overskudsdisponeringen giver mulighed herfor. Hvis overskud opspares skal det tilgå den personlige indkomst i det efterfølgende år sammen med øvrigt opsparet overskud, tillagt virksomhedsskat.

Ophørstidspunktet har også betydning for beregningen af kapitalafkastet. Jf. VSL § 7, stk. 2, skal kapitalafkastet beregnes forholdsmæssigt ud fra det antal hele måneder, regnskabsåret omfatter. Dermed vil opretholdelse af VSO året ud, medfører at kapitalafkastet ikke nedsættes.

12.3 Påbegyndelse af ny virksomhed

Hvis den skattepligtige ønsker at fortsætte med anvendelse af VSO efter fuldstændig afståelse eller ophør af eksisterende erhvervsvirksomhed, er dette mulig såfremt den skattepligtige påbegynder eller overtager en anden virksomhed inden udløb af det efterfølgende indkomstår efter afståelsesåret, jf. VSL § 15, stk. 2. For at denne regel kan benyttes, er det en forudsætning at adskillelse mellem privatøkonomi og virksomhedsøkonomi opretholdes fra afståelsestidspunktet til tidspunktet for opstart af den nye virksomhed. Den nye virksomhed succederer i den gamle virksomheds situation. Der skal derfor ikke ske tvangshævning af den gamle virksomheds opsparede overskud ifm. ophøret af den gamle virksomhed.

Successionen betyder yderligere, at indskudskontoen i den gamle virksomhed fortsætter i den nye virksomhed. Ved opstart af den nye virksomhed skal indskudskontoen dog reguleres for eventuelle indskud efter reglerne i VSL § 3.

12.4 Delkonklusion

Afsnit 12 har gennemgået reglerne vedr. udtræden af VSO, samt fuldstændig afståelse/ophør. Den skattepligtige kan vælge frivilligt at ophøre med at anvende reglerne i VSL, og i stedet blive beskattet efter reglerne i PSL eller KAO. Foruden den frivillige udtræden, kan der ligeledes blive tale om tvungen udtræden, såfremt den skattepligtige ikke overholder betingelserne for anvendelse af reglerne i VSO,

herunder ikke overholder regnskabskravene eller ikke længere kan anses for at drive selvstændig erhvervsvirksomhed.

Jf. VSL § 15b er det uden betydning for beskatningen af den selvstændige erhvervsdrivende, om der er tale om frivilligt eller tvungen udtræden, idet der i begge tilfælde vil ske beskatning af indestående på konto for opsparet overskud med tillæg af virksomhedsskat i indkomståret efter det indkomstår, hvor VSO senest er anvendt, jf. VSL § 10, stk. 3.

Jf. VSL § 15 er der tale om fuldstændig afståelse, når samtlige virksomheder i VSO afstås, det kan både være afståelse af én virksomhed, men også af flere virksomheder. Jf. VSL § 15 stk. 1 skal indestående på konto for opsparet overskud inkl. virksomhedsskat medregnes til den personlige indkomst i afståelsesåret, jf. VSL § 10, stk. 3. Dermed har afståelsestidspunktet væsentlig betydning for, hvornår den skattepligtige bør vælge at udtræde af VSO. Det vurderes dog, jf. afsnit 12.2.1, at virksomheden kan videreføres frem til afståelsesdagen som værende overtagelsesdagen, og dermed tidspunktet for beskatning af opsparet overskud. Det er muligt for den skattepligtige at udskyde beskatningen af konto for opsparet overskud til det efterfølgende indkomstår, jf. VSL § 15 stk. 1, såfremt der opretholdes en opdeling mellem virksomhedsøkonomien og privatøkonomien i hele det indkomstår, hvor afståelsen/ophøret har fundet sted. En eventuel salgssum vil derfor tilgå VSO.

Hvis den skattepligtige overtager eller starter en ny selvstændig erhvervsvirksomhed, inden udløb af efterfølgende indkomstår efter afståelsen, er det muligt at lade den nye virksomhed succederer i den gamle VSO, og tidligere opsparet overskud vil dermed ikke blive beskattet ved afståelse. Den skattepligtige skal påbegynde eller overtage den nye virksomhed inden udløb af det efterfølgende indkomstår efter afståelsesåret, jf. VSL § 15, stk. 2, og der skal fortsat være en skarp adskillelse mellem virksomhedsøkonomien og privatøkonomien i hele perioden.

13 Delvis afståelse

Som omtalt i afsnit 11 skal drift af flere virksomheder under VSO, anses som drift af én stor virksomhed, jf. VSL § 2, stk. 3. På denne baggrund er der ikke tale om ophør, når en selvstændig foretager salg efter ét af nedenstående 3 punkter, men derimod tale om delvis virksomhedsafståelse.¹²²

- Salg af én blandt flere virksomheder
- Salg af én virksomhed, der udskilles fra en bestående virksomhed
- Salg af en ideel andel af en virksomhed

¹²² Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

Ved afståelse iht. de 3 ovennævnte punkter, skal salgssummen indgå i VSO på samme vis, som ved salg af aktiver, jf. VSL § 15, stk. 3.¹²³ Opgørelsen af overskud og overførsler skal ske samlet for hele indkomståret for både den afstående virksomhed og den resterende virksomhed, jf. VSL § 15, stk. 3. Skattepligtigt overskud, der stammer fra afståelse af én blandt flere virksomheder, jf. de 3 ovennævnte punkter, beskattes i det hele som andet skattepligtigt overskud af virksomhed under VSO. Der sker således ikke nogen regulering af opsparet overskud eller indestående på indskudskonto, og opgørelsen af overskud og overførsler sker under ét for hele indkomståret for både den afståede del af virksomheden og den resterende virksomhed.¹²⁴ På denne baggrund har den skattepligtige, jf. VSL § 15 stk. 3, ikke mulighed for at få overført en afståelsessum udenom hæverækkefølgen. Hvis overskuddet fra virksomheden inkl. salgssummen for eventuel afståelse hæves, vil denne hævnning skulle følge reglerne i hæverækkefølgen.

Ifm. afståelse af erhvervmæssig virksomhed eller en del heraf, kan selvstændige erhvervsdrivende indskyde op til 2.507.900 kr. (2011-niveau) af den skattepligtige fortjeneste i nærmere angivne pensionsordninger. Reglerne i VSL § 15, stk. 2 og 3 finder anvendelse uafhængigt af om den skattepligtige fortjeneste helt eller delvist indbetales til en eller flere pensionsordninger. Fortjenesten ved en hel eller delvis virksomhedsafståelse kan dermed blive stående i VSO og beskattes med en foreløbig virksomhedsskat for senere at blive hævet successivt fra virksomheden og herefter komme til endelig personlig beskatning samtidigt med, at indskuddet på en pensionsordning, som er omfattet af PBL § 15A, kan fradrages i personlig indkomst, som ikke hidrører fra afståelse af virksomheden.¹²⁵

13.1 Udtræden af VSO

Hvis en delvis afståelse sker i løbet af et indkomstår, har den skattepligtige ingen muligheder for at ophøre med at benytte VSO. Vælger den skattepligtige derimod at udtræde af VSO med virkning for hele det indkomstår, hvor den delvise afståelse finder sted, er udtræden muligt. Dette skyldes at beslutningen om udtræden af VSO først skal træffes efter det pågældende indkomstårs udløb, jf. VSL § 2, stk. 2.

Hvis den skattepligtige vælger at udtræde af VSO for et indkomstår, hvor en delvis afståelse finder sted, skal salgssummen ikke indgå i VSO. Fortjeneste og tab, herunder genvundne afskrivninger, skal derfor heller ikke indgå i VSO og vil dermed blive beskattet uden for VSO. Fortjenester vil derfor indgå i beregningsgrundlaget for AM-bidrag efter AMBL § 4, stk. 1.

Hvis den skattepligtige vælger at forsætte med benyttelse af VSO for et indkomstår, hvori der er sket delvis afståelse, skal salgssummen derimod indgå i VSO. Dette betyder yderligere, at fortjeneste og tab herunder genvundne afskrivninger ligeledes skal indgå i VSO og blive medregnet ved opgørelsen af virksomhedens skattepligtige overskud. Hvis virksomhedens overskud hæves til beskatning som personlig indkomst, vil det

¹²³ Den Juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

¹²⁴ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 289

¹²⁵ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 289

indgå i beregningsgrundlaget for AM-bidrag efter AML § 5, stk. 1. Hvis overskuddet spares op i virksomheden vil det først indgå i beregningsgrundlaget for AM-bidrag, når det opsparede overskud bliver overført til endelig beskatning som personlig indkomst.¹²⁶

13.2 Forskellige muligheder ved delvis afståelse

Foruden reglerne i VSL § 15, stk. 3, giver reglerne i VSL § 15a den skattepligtige mulighed for at overføre beløb erhvervet ved delvis afståelse/ophør uden om den almindelige hæverækkefølge. Jf. VSL § 15a, stk. 1 kan den skattepligtige med virkning fra begyndelse af salgsåret vælge at overføre et beløb, der højst svarer til det kontante nettovederlag fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen.¹²⁷ Overførslen skal ske i begyndelsen af året, for derved at reducere kapitalafkastgrundlaget, jf. VSL § 8, og dermed også reducere det beregnede kapitalafkast i afståelsesåret.¹²⁸ Vælger den skattepligtige at overføre det kontante nettovederlag fra indskudskontoen til mellemregningskontoen, skal beløbet ikke indgå ved opgørelse af den skattepligtiges indkomst, eller ved opgørelse af beregningsgrundlaget for AM-bidraget, jf. AML § 5, stk. 1. Beløbet indgår ikke i den skattepligtiges indkomst, da indestående på indskudskontoen er et udtryk for hvor stort et beløb, af allerede beskattede midler, den skattepligtige har indskudt i virksomheden. Desuden gælder der særlige regler vedr. overførsel af beløb eller værdier, der overføres fra mellemregningskontoen til privatøkonomien, da sådanne beløb ikke medgår i den personlige indkomst, jf. afsnit 9.5.

13.2.1 Negativ indskudskonto efter overførsel

Efter overførslen af det kontante nettovederlag til mellemregningskontoen, kan indskudskontoen blive nul eller negativ. Dette sker ved måden beløbet, der kan overføres, opgøres på. Beløbet tager udgangspunkt i afståelsessummen for den afståede virksomhed og ikke anskaffelsessummen, og derved er der ingen sammenhæng mellem det beløb, der oprindeligt blev indskudt på indskudskontoen, og det der kan hæves udenom hæverækkefølgen ved afståelsen. En negativ indskudskonto udløser dog ikke umiddelbart rentekorrektion. Der skal udover negativ indskudskonto også være tale om negativt kapitalafkastgrundlag. Desuden er rentekorrektionen begrænset af virksomhedens negative nettorenteudgifter, jf. VSL § 11.¹²⁹

13.2.2 Opgørelse af det kontante nettovederlag

Det kontante nettovederlag opgøres som det beløb, hvormed kontantværdien af salgssummen for de overtagne aktiver overstiger kontantværdien af den gæld, som den nye ejer overtager. Opgørelsen af nettovederlaget er illustreret i figur 12 på næste side. Hvis der ifm. delvis virksomhedsafståelse stiftes gæld, vil gælden ikke anses som overtaget af den nye ejer, jf. VSL § 15a, stk. 1, pkt. 3. Dette har bl.a. betydning ved delvis afståelse af f.eks. udlejningsejendomme, hvis der ifm. afståelse optages et realkreditlån eller

¹²⁶ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

¹²⁷ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

¹²⁸ Virksomhedsskatteloven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 295

¹²⁹ Virksomhedsskatteloven med kommentarer s. 295

udstedes et sælgerpantebrev af den skattepligtige og dette overtages af den nye ejer, vil kontantværdien skulle indgå i det kontante nettovederlag. Størrelsen af nettovederlaget bliver altså uafhængig af hvorledes overdragelsen finansieres. Størrelsen af det kontante nettovederlag er desuden uafhængigt af, om afståelsen udløser indkomstskat i den tilbageværende virksomhed.¹³⁰

Figur 12 - Opgørelse af nettovederlag¹³¹

Opgørelse af nettovederlag	
Aktiver:	
Driftsmidler	300.000
Varelager	200.000
Tilgodehavender	150.000
Salgssum for overdragne aktiver	650.000
Passiver	
Varekreditorer	50.000
Kassekredit	100.000
Kontantværdi af gælden	150.000
Kontante nettovederlag	500.000

13.2.3 Beskatning af kontante nettovederlag

Hvis den skattepligtige vælger at følge reglerne i VSL § 15a, og derfor vælger helt eller delvist at overføre nettovederlaget til mellemregningskontoen, skal der i samme indkomstår ske beskatning af en forholdsmæssig del af indestående på konto for opsparet overskud ved udløb af indkomståret forud for salgsåret, jf. VSL § 15a, stk. 2. Den beregnede forholdsmæssige del af konto for opsparet overskud, inkl. virksomhedsskat, skal indgå ved opgørelse af den personlige indkomst, samt i beregningsgrundlaget for AM-bidraget.¹³²

Selve beregningen af den forholdsmæssige del af opsparet overskud foretages med udgangspunkt i forholdet mellem det overførte beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen og kapitalafkastgrundlaget ultimo året før afståelsesåret. Dette medfører at beregningen af den forholdsmæssige andel ikke tager hensyn til, i hvilket omfang det opsparede overskud stammer fra den afståede virksomhed eller den tilbageblevne virksomhed. Såfremt den skattepligtige har flere konti for opsparet overskud, foretages beregningen på grundlag af summen af kontiene ekskl. virksomhedsskat. Når opsparet overskud overføres skal tidligst opsparede overskud overføres først.¹³³

Beregningen af den forholdsmæssige del af opsparet overskud ser ud som følger:¹³⁴

$$\frac{\text{Opsparet overskud ultimo (året før afståelse)} * \text{Nettovederlag overført til mellemregningskontoen (primo)}}{\text{Kapitalafkastgrundlag ultimo (året før afståelse)}}$$

¹³⁰ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

¹³¹ Egen tilvirkning

¹³² Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

¹³³ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 297 -298

¹³⁴ VSL § 15a, stk. 2

I tilfælde hvor kapitalafkastgrundlaget (ultimo) året før afståelsesåret ikke overstiger det beløb, der overføres fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen, bliver hele indestående på konto for opsparet overskud beskattet.¹³⁵

13.2.4 Opsparing af overskud

Da hævninger af den forholdsmæssige del af det opsparede overskud sker forud for hæverækkefølgen, er der mulighed for at opspare overskud i afståelsesåret. Såfremt den skattepligtige har valgt at overføre et beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen, jf. VSL § 15a, stk. 1, kan der i afståelsesåret højst opspares et beløb svarende til virksomhedens overskud med fradrag af en forholdsmæssig del som vedrører den solgte virksomhed, jf. VSL § 15a, stk. 2. Den maksimale opsparing i afståelsesåret beregnes på følgende måde:¹³⁶

$$\text{Overskud} - \left(\frac{\text{Overskud} * \text{Nettovederlag overført til mellemregningskonto (primo)}}{\text{Kapitalafkastgrundlag ultimo (året før afståelse)}} \right)$$

(Bemærk: Overskud er før fradrag af kapitalafkast i formelen)

Beløbet, der beregnes ud fra formelen, er før virksomhedsskat, derfor skal beløbet som tilgår konto for opsparet overskud reduceres med virksomhedsskatteprocenten (25 % i 2011). Da den forholdsmæssige del beregnes på samme måde, som den forholdsmæssige del af det opsparede overskud, altså efter forholdet mellem det overførte beløb og kapitalafkastgrundlaget ved udløb af indkomståret forud for afståelsesåret, er det uden betydning, hvor stor en del af overskuddet, der stammer fra den afstående virksomhed eller de tilbageblivende virksomheder ift. opsparing af overskud i afståelsesåret.¹³⁷ Herudover er beløbet, som højst kan opspares, desuden begrænset af dels de faktiske hævninger og dels af reglen vedr. tvangshævninger af kapitalafkast af finansielle aktiver.¹³⁸

13.3 Delvist ophør

Vælger den skattepligtige at ophøre med driften af én blandt flere virksomheder uden at disse afstås skal reglerne i VSL § 15a, stk. 3 anvendes. Efter VSL § 15a, stk. 3 finder VSL § 15a, stk. 1 og 2 tilsvarende anvendelse i en ophørssituation. Den skattepligtige har ved ophør med én virksomhed blandt flere, mulighed for at overføre et beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen. Da virksomheden efter VSL § 15a, stk. 3 delvist ophører, opnås der ingen vederlag ved ophøret. Frem for at overføre et beløb svarende til det kontante nettovederlag fra indskudskontoen til mellemregningskontoen som var tilfældet ved afståelse, kan den skattepligtige ved ophør overføre et beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen svarende til den del af kapitalafkastgrundlaget, der vedrører den ophørende virksomhed. Beløbet beregnes ud fra den del af kapitalafkastgrundlaget ved udløbet af indkomståret forud

¹³⁵ Skatteministerens svar til Folketingets Skatteudvalg L 96 FT 1992/93 - bilag 4.

¹³⁶ VSL § 15a, stk. 1 og 2.

¹³⁷ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s. 298 - 299

¹³⁸ Den juridiske vejledning 2011-2, afsnit C.C.5.2.13.2 (Delvis afståelse)

for ophørsåret, der efter forholdet mellem værdien af aktiverne i den ophørte virksomhed ved udløbet af indkomståret forud for ophørsåret og samtlige aktiver indskudt i VSO kan henføres til den ophørte virksomhed. Ved beregning af beløbet skal der ses bort fra finansielle aktiver.

Beregningen af det beløb, som anvendes i stedet for det kontante nettovederlag opgøres som følger:¹³⁹

$$\frac{\text{Kapitalafkastgrundlag ultimo ophørsår} * \text{Værdien af aktiver i ophørte virksomhed (-finansielle)}}{\text{Værdien af samtlige aktiver indskudt i VSO (-finansielle)}}$$

Efter beregningen af hvor stort et beløb, der kan overføres fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen, er det muligt at beregne hvor stor en del af det opsparede overskud, der skal hæves til beskatning. Jf. VSL § 15a, stk. 2, skal den skattepligtige i samme indkomstår, hvor overførslen mellem indskudskonto og mellemregningskontoen finder sted, medregne en forholdsmæssig del af indestående på konto for opsparet overskud ved udløbet forud for ophørsåret med tillæg af den hertil svarende virksomhedsskat i den personlige indkomst. Den forholdsmæssige del beregnes på følgende måde:¹⁴⁰

$$\frac{\text{Opsparet overskud ultimo (året før ophør)} * \text{Overførte beløb (primo ophørsår)}}{\text{Kapitalafkastgrundlag ultimo (året før afståelse)}}$$

13.4 Delkonklusion

Afsnit 13 har gennemgået reglerne for delvis afståelse/ophør af én blandt flere virksomheder ved anvendelse af VSO. Der kan kun foreligge delvis virksomhedsophør, jf. VSL i situationer hvor indehaveren afhænder eller opgiver en del af virksomheden. Det er derimod ikke tilladt at en del af virksomheden beskattes efter VSO og en anden del efter PSL. Ved salg af én blandt flere virksomheder i VSO, skal salgssummen indgå i VSO. Fortjeneste og tab, herunder genvundne afskrivninger indgår derfor i VSO, og vil blive medregnet ved opgørelse af virksomhedens skattemæssige overskud. Opgørelse af overskud og overførsler sker under ét for hele indkomståret, dette gælder både for den afstående virksomhed og de resterende virksomheder, jf. VSL § 15, stk. 3.

Efter VSL § 15, stk. 3 sker der ingen regulering af opsparet overskud eller indestående på indskudskontoen. Ved opgørelse af overskud og overførsler sker dette samlet for hele indkomståret for både den afstående virksomhed og de resterende virksomheder. Det er ikke mulig for den skattepligtige at ophøre med at anvende VSO i løbet af indkomståret, hvor der sker delvis afståelse. Dog er det muligt for den skattepligtige at udtræde af VSO med virkning for hele indkomståret, hvor afståelsen finder sted. Herved vil salgssummen

¹³⁹ VSL § 15a, stk. 3

¹⁴⁰ Virksomhedsskatteoven med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen s.295, 299-301

ikke indgå i VSO. Vælger den skattepligtige at fortsætte med anvendelse af VSO i indkomståret, hvor den delvise afståelse finder sted, skal salgssummen indgå i VSO.

Foruden reglerne i VSL § 15 stk. 3 har den skattepligtige, jf. VSL § 15a stk. 1 og 2, et alternativ ved delvis afståelse. Den skattepligtige har efter disse regler mulighed for at overføre et beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen. Det maksimale beløb, der kan overføres, svarer til det kontante nettovederlag. Hvis nettovederlaget overføres, skal der i samme indkomstår foretages en regulering af opsparet overskud ved udløb af indkomståret forud for salgsåret. Reguleringen svarer til den forholdsmæssige andel af den opsparede del, og er beregnet efter forholdet mellem det overførte beløb og kapitalafkastgrundlaget ved udløb af indkomståret forud for salgsåret. Ved delvis ophør gælder, jf. VSL § 15a, stk. 3 samme regler, som ved delvis afståelse. Den skattepligtige har også her mulighed for at overføre et beløb uden om hæverækkefølgen fra indskudskontoen til mellemregningskontoen. Dog vil der ikke forekomme noget nettovederlag, da intet salg har fundet sted. Det overførte beløb beregnes derfor som den forholdsmæssige del af kapitalafkastgrundlaget, der vedrører den ophørte virksomhed.

14 Præsentation af virksomheder

I de foregående afsnit af kandidatafhandlingen er de teoretiske regler, VSO bygger på, blevet beskrevet. Ud fra gennemgangen af teorien, vil et praktisk eksempel ved drift af 2 selskaber i VSO nu blive gennemgået.

I det praktiske eksempel følges en selvstændig erhvervsdrivende, som driver 2 virksomheder efter VSO, gennem en årrække på 3 år med indtræden i VSO primo 2009. Ud fra oplysninger om virksomhedernes forhold vil der på baggrund af virksomhedernes resultatopgørelser og balancer blive foretaget alle nødvendige udregninger, samt opgørelse af indskudskonto, kapitalafkast, hæverækkefølge, konto for opsparet overskud og indkomst til beskatning. Beregningseksemplet vil desuden omhandle udtræden med én af de 2 virksomheder, og berører evt. konsekvenser ved et sådan ophør. Balancer og resultatopgørelser er alle konstruerede eksempler, som nævnt under metodeafsnittet i afhandlingen.

14.1 Konsulentvirksomhed

Erik Sørensen har siden 1995 drevet et selvstændigt konsulentfirma i København, indtil nu er han blevet beskattet efter reglerne i PSL. Erik Sørensen har dog hørt om fordelene ved VSO, og ønsker derfor fremadrettet at blive beskattet efter reglerne i VSO. Erik Sørensen ønsker hjælp til udarbejdelse af de skattemæssige beregning, samt opgørelse af slutskat for indkomstårene 2009, 2010 og 2011. Erik Sørensen er 45 år, gift, medlem af folkekirken og bosat i Frederiksberg kommune¹⁴¹. Det forudsættes at Erik Sørensen ikke har anden kapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag end de i opgaven medtagne. Ved opstart med

¹⁴¹ Der er anvendt gennemsnitssatsen for kirke og kommune skat i alle skatteår.

VSO primo 2009 har Erik Sørensen anskaffet en firmabil, så der skal beregnes værdi af fri bil, se bilag 12. Balancer for hver af indkomstårene 2009, 2010 samt 2011 ses i bilag 7.0-7.2.

14.1.1 Resultatopgørelse konsulentvirksomhed.

Figur 13 - Resultatopgørelser Konsulentvirksomhed 2009 - 2011¹⁴²

Resultat skattemæssigt 2009- 2011 - Konsulentvirksomhed			
	2009	2010	2011
Nettoomsætning	4.358.148	3.255.000	2.275.000
Vareforbrug	1.919.538	1.508.500	1.500.500
Andre eksterne omkostninger	1.050.000	750.000	250.000
Bruttofortjeneste	1.388.610	996.500	524.500
Personaleomkostninger	437.000	465.000	405.000
Afskrivninger	222.143	172.730	134.795
Resultat før finansielle poster	729.467	358.770	-15.295
Finansielle indtægter	15.000	18.000	17.500
Finansielle udgifter	45.000	30.000	35.000
Årets overskud	699.467	346.770	-32.795
Skattepligtig værdi af fri bil	112.500	112.500	112.500
Årets overskud	811.967	459.270	79.705

14.2 Udlejningsejendom

Erik Sørensen driver også en udlejningsejendom. Ejendommen er anskaffet primo 2009 ved indtræden i VSO til en kontantværdi af 14.000.000 kr. Købet af ejendommen er finansieret via realkreditlån og banklån, samt en egenbetaling. Balancer for hvert af indkomstårene 2009, 2010 og 2011 ses i bilag 8.0-8.2.

14.2.1 Resultatopgørelse udlejningsejendom

Figur 14 - Resultatopgørelse udlejningsejendom 2009 - 2011¹⁴³

Resultat skattemæssigt 2009-2011 - Udlejningsejendom			
	2009	2010	2011
Nettoomsætning	1.000.000	1.350.000	1.350.000
Andre eksterne omkostninger	550.000	650.000	550.000
Bruttofortjeneste	450.000	700.000	800.000
Resultat før finansielle poster	450.000	700.000	800.000
Finansielle indtægter	10.000	6.500	3.500
Finansielle udgifter	473.500	442.000	380.000
Årets overskud	-13.500	264.500	423.500

¹⁴² Egen tilvirkning

¹⁴³ Egen tilvirkning

15 Anvendelse af VSO for de 2 virksomheder samlet

De kommende afsnit vil beskæftige sig med de skattemæssige beregninger for indkomstårene 2009 til 2011 for de 2 virksomheder samlet. Der vil for hvert af indkomstårene 2009, 2010 og 2011 blive vist, hvorledes specifikationer til VSO opgøres, herunder opgørelse af hæverækkefølgen, kapitalafkast, konto for opsparet overskud, samt beregning af den personlige indkomst til beskatning.

15.1 Opgørelse af indskudskonto

For at vise hvorledes indskudskontoen opgøres primo 2009, er der i bilag 9.0 foretaget en opgørelse af indskudskontoen for de 2 virksomheder samlet. Indskudskontoen er opgjort med udgangspunkt i teorien i afsnit 9.1, afsnit 11 vedr. drift af flere virksomheder under VSO samt de opstillede balancer for hver af de 2 virksomheder i bilag 7.0 og 8.0.

15.2 Opgørelse af kapitalafkastgrundlag

Opgørelse af kapitalafkastgrundlag for de 2 virksomheder samlet, er vist i bilag 10.0-10.2 for hver af indkomstårene 2009-2011. Opgørelse er foretaget med udgangspunkt i bilag 7.0-8.2 samt afsnit 9.2 og afsnit 11 vedr. drift af flere virksomheder under VSO. Indskudskontoen og kapitalafkastgrundlaget vil i indtrædelsesåret (2009) udvise samme beløb, da opgørelserne foretages ens.

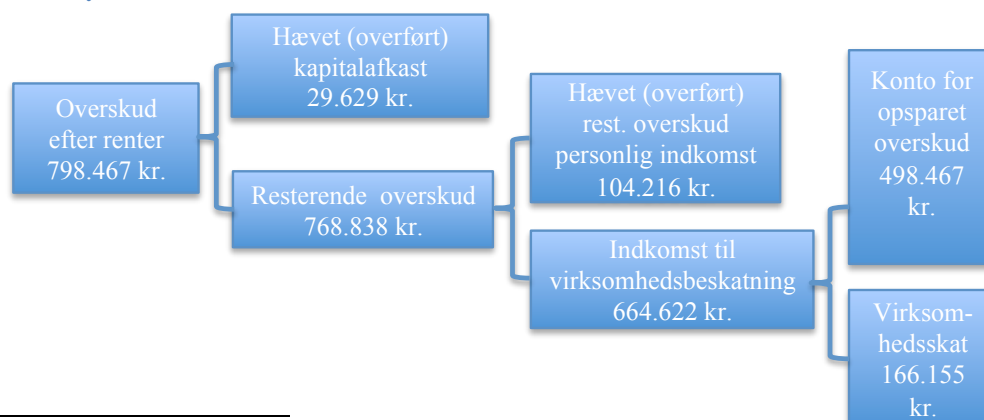
15.3 Beregning af skattepligtig indkomst 2009¹⁴⁴

Figur 15 - Kapitalafkastgrundlag primo 2009

Kapitalafkast primo 1-1-2009	
Kapitalafkastsats 2009 (3%) Korrigeret saldo	
Kapitalafkast: 3% af 987.645 kr. (Kapitalafkastgrundlag primo)	29.629 kr.

I figur 15 anvendes den korrigerede kapitalafkastsats på 3 %.¹⁴⁵ Kapitalafkastsatsen er ganget med kapitalafkastgrundlaget primo, som er opgjort i bilag 10.0.

Figur 16 – Kassesystem 2009¹⁴⁶

¹⁴⁴ Figurer i afsnit 15.3 er egen tilvirkning på baggrund af de 2 case virksomheders resultatopgørelser samt balancer.

¹⁴⁵ Jf. Styresignal SKM2011.810.SKAT

¹⁴⁶ Egen tilvirkning med udgangspunkt i afsnit 9.1.2

Figur 16 illustrerer en overskudsdisponering, med udgangspunkt i kassesystemet. Jf. resultatopgørelser for de 2 virksomheder, illustreret i figur 13 og 14, er årets resultat efter renter for de 2 virksomheder beregnet til 798.467 kr. Der er i regnskabsåret hævet i alt 300.000 kr., hhv. 200.000 kr. i konsulentvirksomheden, jf. bilag 7.0 og 100.000 kr. i udlejningsejendommen, jf. bilag 8.0. Det er nu muligt at beregne opsparet overskud, se figur 17, samt vise hævninger jf. hæverækkefølgen i figur 18.

Figur 17 - Opsparet overskud 2009

Beregning af opsparet overskud	
Skattepligtig resultat af de 2 virksomhed inkl. fri bil	798.467 kr.
Årets samlede hævninger jf. balancer begge virksomheder	-300.000 kr.
Tilgang konto for opsparet overskud	<u>498.467 kr.</u>

Figur 18 – Hæverækkefølgen 2009

Hæverækkefølgen	
Virksomhedsskat	166.155 kr.
Kapitalafkast	29.629 kr.
Resterende overskud	<u>104.216 kr.</u>
I alt	<u>300.000 kr.</u>

Idet der i 2009 kun er hævet 300.000 kr. er det hensigtsmæssigt af foretage en overskudsdisponering ud fra bundgrænsen til topskat, jf. figur 19. Bundgrænsen til topskat udgjorde i 2009 347.200 kr.¹⁴⁷

Figur 19 - Overskudsdisponering 2009

Overskudsdisponering til bundgrænse for topskat	
Topskattegrænse 2009	347.200 kr.
Kapitalafkast	<u>-29.629 kr.</u>
Ønsket personlig indkomst (efter AM-bidrag)	<u>317.571 kr.</u>

Herefter udregnes den ønskede personlige indkomst, før AM-bidrag, jf. figur 20.

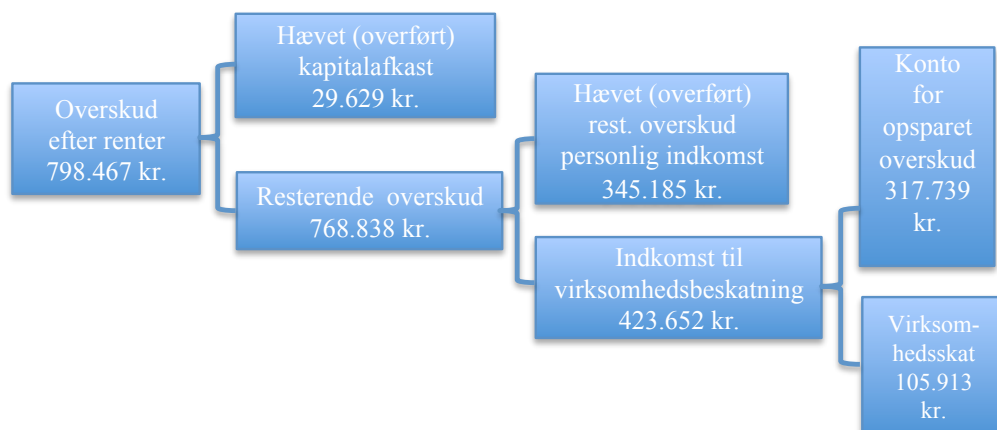
Figur 20 - Optimering af skatten 2009

Optimering af skatten i 2009	
Personlig indkomst før AM-bidrag på 8 % $317.571/92*100$	<u>345.185 kr.</u>

Der foretages på ny en overskudsdisponering, på baggrund af kassesystemet, jf. figur 21. Overskudsdisponeringen foretages med udgangspunkt i den beregnede ønskede personlige indkomst på 345.185 kr., iht. figur 20.

¹⁴⁷ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/1372.html

Figur 21 - Kassesystem ved ændret personlig indkomst 2009

Det er nu muligt at vise hvilke hævninger, som skal foretages efter hæverækkefølgen, jf. figur 22, når skatten optimeres. Der ses en betydelige ændring i virksomhedsskatten, da beløb på konto for opsparet overskud falder, som følge af stigningen i den personlige indkomst.

Figur 22 - Hæverækkefølgen 2009

Hævninger efter hæverækkefølgen	
Virksomhedsskat	105.913 kr.
Hævet kapitalafkast	29.629 kr.
Hævet personlig indkomst	345.185 kr.
I alt	<u>480.728 kr.</u>

Da der er foretaget optimering af skatten, vil forskellen mellem det faktisk hævde beløb og det beregnede hævde beløb skulle hensættes til senere hævning. Dette er illustreret i figur 23.

Figur 23 - Hensat til senere hævninger 2009

Hensat til senere hævning	
Hævet jf. hæverækkefølgen	480.728 kr.
Faktisk hævnet	300.000 kr.
Hensat til senere hævning ultimo	<u>180.728 kr.</u>

Det kan nu illustreres, hvorledes beregningen af opsparet overskud efter skatteoptimering foretages. Det ses ud fra figur 24, at bruttoopsparingen stemmer overens med beregningen foretaget i kassesystemet i figur 21.

Figur 24 - Opsparet overskud 2009

Opsparet overskud 2009	
Overskud af de 2 virksomheder inkl. fri bil	798.467 kr.
Faktisk hævnet	-300.000 kr.
Hensat ultimo til senere hævning	<u>-180.728 kr.</u>
Netto opsparing	317.739 kr.
Virksomhedsskat	<u>105.913 kr.</u>
Brutto opsparing	<u>423.652 kr.</u>

På baggrund af den foretagne overskudsdisponering vil der i skatteåret 2009 være en tilgang på konto for opsparet overskud på 317.739 kr. jf. figur 25. Da der ikke har været foretaget yderligere indskud i skatteåret 2009, vil indskudskontoen udvise det samme beløb primo og ultimo, jf. figur 26.

Figur 25 - Konto for opsparet overskud

Konto for opsparet overskud 2009	
Primo saldo pr. 1-1-2009	0 kr.
Tilgang 2009	317.739 kr.
Afgang 2009	0 kr.
Saldo pr. 31-12-2009	317.739 kr.

Figur 26 - Indskudskonto 2009

Indskudskonto 2009	
Primo saldo pr. 1-1-2009	987.645 kr.
Indskud i 2009	0 kr.
Hævet i 2009	0 kr.
Saldo pr. 31-12-2009	987.645 kr.

15.3.1 Beregning af slutskat 2009¹⁴⁸

På baggrund af afsnit 15.3 er det nu muligt, at beregne den skattepligtige indkomst i figur 27, samt beregne den endelige skat til betaling i 2009, jf. figur 29. Da der i skatteåret har været en tilgang til konto for opsparet overskud, er det vigtigt at huske at acontoskatten af det opsparede overskud, skal tilgå den samlede skattebetaling for året iht. figur 28. Acontoskatten medregnes i opsparingsåret, og bliver herefter godskrevet den skattepligtige i takt med at beløb på konto for opsparet overskud hæves.

Figur 27 - Indkomst 2009

Indkomst 2009	
<u>Personlig indkomst</u>	
Hævet overskud	345.185 kr.
AM-bidrag	-27.615 kr.
I alt	317.571 kr.
<u>Kapitalindkomst</u>	
Kapitalafkast	29.629 kr.
<u>Ligningsmæssige fradrag</u>	
Beskæftigelsesfradrag: 4,25% af løn, dog højst 13.600 kr.	13.600 kr.
Skattepligtig indkomst	333.600 kr.

Figur 28 - Virksomhedsbeskatning

Virksomhedsbeskatning	
Konto for opsparet overskud tilgang	317.739 kr.
Virksomhedsskat	105.913 kr.
I alt	423.652 kr.

¹⁴⁸ Alle figurer i afsnit 15.3.1 er egen tilvirkning med udgangspunkt i afsnit 15.3

Figur 29 - Skatteberegning 2009

Skatteberegning 2009		
Skattepligtig indkomst 2009		333.600 kr.
<i>Kommune- og kirkeskat</i>	0,255*333.600 kr.	85.068 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,255*42.900 kr.	-10.940 kr.
		74.129 kr.
<i>Sundhedsbidrag</i>	0,08*333.600 kr.	26.688 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,08*42.900 kr.	-3.432 kr.
		23.256 kr.
<i>Bundskat</i>	0,0504*(317.571+29.629 kr.)	17.499 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,0504*42.900 kr.	2.162 kr.
		19.661 kr.
<i>Mellemskat</i>	(317.571 kr. + 29.629 kr.)	347.200 kr.
- Bundfradrag i mellemskat	-347.200 kr.	-347.000 kr.
- Mellemskat	0,06*(347.000 kr - 347.000 kr)	0 kr.
<i>Topskat</i>	317.571 kr. + 29.629 kr.	347.200 kr.
- Bundfradrag i topskat	-347.200 kr.	-347.000 kr.
	0,15*(347.000 kr.-347.000 kr.)	0 kr.
Virksomhedsskat		105.913 kr.
Indkomstskat		117.046 kr.
Arbejdsmarkedsbidrag		27.615 kr.
Skat i alt		250.573 kr.

15.4 Beregning af skattepligtig indkomst 2010¹⁴⁹

Figur 30 - Kapitalafkast primo 2010

Kapitalafkast primo 1-1-2010	
Kapitalafkastsats 2010 (2%), korrigeret saldo	
Kapitalafkast: 2% af 1.305.384 kr. (Kapitalafkastgrundlag primo)	26.108 kr.

I figur 30 er kapitalafkastet for 2010 udregnet. Der er anvendt den korrigerede kapitalafkastsats på 2%.¹⁵⁰

Kapitalafkastsatsen er ganget med kapitalafkastgrundlaget primo, som er opgjort i bilag 10.1.

Erik Sørensen har ikke haft yderligere personlig indkomst, kapitalindkomst eller ligningsmæssige fradrag end de anførte i indkomståret 2010. Der har i skatteåret 2010 været hævninger på i alt 915.000 kr., hvoraf 650.000 kr. er hævet i konsulentvirksomheden, jf. balance i bilag 7.1, samt 265.000 kr. i udlejningsejendommen, jf. balance i bilag 8.1. Herudover har Erik Sørensen i skatteåret 2010 haft

¹⁴⁹ Figurer i afsnit 15.4 er egen tilvirkning på baggrund af de 2 Case virksomheders resultatopgørelser samt balancer.

¹⁵⁰ Jf. Styresignal SKM2011.810.SKAT

driftsomkostninger på 25.000 kr. i form at udlæg fra privatøkonomien. Der skal derfor ske refundering, hvormed årets resultat nedsættes, og udlægget modregnes i bruttohævningerne, jf. figur 31.

Figur 31 - Samlet resultat af virksomheder 2010

Virksomhedernes resultat	
Skattepligtig resultat af de 2 virksomheder inkl. fri bil	723.770 kr.
Driftsomkostninger refusion	-25.000 kr.
Skattepligtig resultat	<u>698.770 kr.</u>

På baggrund af resultatopgørelserne for konsulentvirksomheden i figur 13, samt resultatopgørelserne for udlejningsejendommen i figur 14, kan årets samlede resultat efter renter opgøres til 723.770 kr. Heraf fratrækkes de udlæg, som Erik Sørensen har haft i året, hvorefter årets resultat af de 2 virksomheder tilsammen udgør 698.770 kr. iht. figur 31. Der foretages nu reguleringer vedr. årets hævninger, og det ses ud fra figur 32, at der er hævet 10.502 kr. mere end årets overskud, som er reguleret for hensættelser til senere hævning primo, samt driftsomkostninger.

Figur 32 - Regulering vedr. hævninger 2010

Regulering vedr. hævninger	
Bruttohævninger i året (for begge virksomheder)	915.000 kr.
Refusion af driftsomkostninger	-25.000 kr.
Hensat til senere hævning primo	<u>-180.728 kr.</u>
	709.272 kr.
Overskud konsulentvirksomhed	459.270 kr.
Overskud udlejningsejendom	264.500 kr.
Refusion	<u>-25.000 kr.</u>
Større hævning end årets overskud (709.272-698.770)	<u>10.502 kr.</u>

Da der i skatteåret 2010 er hævet mere end årets overskud, er det ikke muligt at foretage opsparinger. Der må derfor hæves på konto for opsparet overskud, som ultimo 2010 derefter udviser en saldo på 307.238 kr. jf. figur 33.

Figur 33 - Konto for opsparet overskud 2010

Konto for opsparet overskud 2010	
Primo saldo pr. 1-1-2010	317.739 kr.
Tilgang 2010	0 kr.
Afgang 2010	<u>10.502 kr.</u>
Saldo pr. 31-12-2010	<u>307.238 kr.</u>

Da der i skatteåret 2010 har været udlæg fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien, benyttes den udvidede hæverækkefølge til opgørelse af årets hævninger, se afsnit. 9.3.2, dette er illustreret i figur 34. Indskudskontoen udviser ultimo 2010 samme saldo som ultimo 2009, da der i skatteåret 2010 ikke har været foretaget yderligere indskud i nogle af virksomhederne, jf. figur 35.

Figur 34 - Hævning efter den udvidede hæverækkefølge

Hævninger efter hæverækkefølgen	
Refusion af driftsomkostninger	25.000 kr.
Hensat til senere hævning primo	180.728 kr.
Kapitalafkast	26.108 kr.
Resterende overskud	672.663 kr.
Hævet på konto for opsparet overskud	10.502 kr.
I alt	<u>915.000 kr.</u>

Figur 35 - Indskudskonto 2010

Indskudskonto 2010	
Primo saldo pr. 1-1-2010	987.645 kr.
Indskud i 2010	0 kr.
Hævet i 2010	<u>0 kr.</u>
Saldo pr. 31-12-2010	<u>987.645 kr.</u>

15.4.1 Beregning af slutskat 2010¹⁵¹

På baggrund af afsnit 15.4 er det nu muligt at beregne, den skattepligtige indkomst, jf. figur 36, samt beregne den endelige skat til betaling i 2010, jf. figur 37. Da der i skatteåret 2010 er hævet på konto for opsparet overskud, skal der beregnes en forholdsmæssig skat, som vil blive godskrevet i sluskskatten, efter beregning af de statslige skatter.

Figur 36 - Indkomst 2010

Indkomst 2010	
<u>Personlig indkomst</u>	
Hævet overskud	672.663 kr.
Hævet opsparet overskud 2010	10.502 kr.
Virksomhedsskat (kr.10.502/75 * 25)	3.501 kr.
Personlig indkomst før AM-bidrag	686.665 kr.
AM-bidrag	<u>-54.933 kr.</u>
I alt	<u>631.732 kr.</u>
<u>Kapitalindkomst</u>	
Kapitalafkast	<u>26.108 kr.</u>
<u>Ligningsmæssige fradrag</u>	
Beskæftigelsesfradrag: 4,25 % af løn, dog højst 13.600 kr.	13.600 kr.
Skattepligtig indkomst	<u>644.240 kr.</u>

¹⁵¹ Figurer i afsnit 15.4.1 er egen tilvirkning på baggrund af afsnit 15.4

Figur 37 - Skatteberegning 2010

Skatteberegning 2010		
Skattepligtig indkomst 2010		644.240 kr.
<i>Kommune- og kirkeskat</i>	0,256*644.240 kr.	164.925 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,256*42.900 kr.	-10.982 kr.
		153.943 kr.
<i>Sundhedsbidrag</i>	0,08*644.240 kr.	51.539 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,08*42.900 kr.	-3.432 kr.
		48.107 kr.
<i>Bundskat</i>	0,0367*(631.732+26.108 kr.)	24.143 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,0367*42.900 kr.	-1.574 kr.
		22.568 kr.
<i>Topskat</i>	631.732 kr.	631.732 kr.
- Bundfradrag i topskat	-389.900 kr.	-389.900 kr.
	0,1493*(631.732-389.900 kr.)	36.105 kr.
Indkomstskat		260.724 kr.
Arbejdsmarkedsbidrag		54.933 kr.
Skat		315.657 kr.
Godskrevet betalt virksomhedsskat.		-3.501 kr.
Skat i alt		312.156 kr.

15.5 Beregning af skattepligtig indkomst 2011¹⁵²

Figur 38 - Kapitalafkastgrundlag 2011

Kapitalafkast primo 1-1-2011	
Kapitalafkastsats 2011 (2%), korrigeret saldo	
Kapitalafkast: 2% af 1.294.883 kr. (Kapitalafkastgrundlag primo)	25.898 kr.

I figur 38 er kapitalafkastet for 2011 udregnet. Der er anvendt den korrigerede kapitalafkastsats på 2%.¹⁵³ Kapitalafkastsatsen er ganget med kapitalafkastgrundlaget primo, som er opgjort i bilag 10.2.

Erik Sørensen har ikke haft yderligere personlig indkomst, kapitalindkomst eller ligningsmæssige fradrag end de anførte i indkomståret 2011. Der er i skatteåret 2011 i alt hævet 950.000 kr., hvoraf de 750.000 kr. er hævet i konsulentvirksomheden, jf. bilag 7.2, og den resterende del på 200.000 kr. er hævet i udlejnings-

¹⁵² Alle figurer i afsnit 15.5 er egen tilvirkning på baggrund af Case virksomhedernes resultatopgørelser/balancer.

¹⁵³ Jf. Styresignal SKM2011.810.SKAT

ejendommen, jf. bilag 8.2. Der er i skatteåret hævet 446.795 kr. mere end årets overskud, jf. figur 39, på denne baggrund reguleres hævninger efter hæverækkefølge via indskudskontoen, iht. figur 40.

Figur 39 - Regulering vedr. hævninger 2011

Regulering vedr. hævninger	
Bruttohævninger begge virksomheder	950.000 kr.
Årets resultat begge virksomheder	503.205 kr.
Hævet mere end årets overskud.	446.795 kr.

Figur 40 - Hævninger efter hæverækkefølgen 2011

Hævninger efter hæverækkefølgen	
Kapitalafkast	25.898 kr.
Resterende overskud begge virksomheder	477.307 kr.
Hævet på konto for opsparet overskud	307.238 kr.
Indskudskonto	139.557 kr.
I alt	950.000 kr.

Der skal i 2011 hæves 307.238 kr. fra konto for opsparet overskud, jf. figur 41, samt 139.557 kr. fra indskudskontoen jf. figur 42.

Figur 41 - Konto for opsparet overskud 2011

Konto for opsparet overskud 2011	
Primo saldo pr. 1-1-2011	307.238 kr.
Tilgang 2011	0 kr.
Afgang 2011	307.238 kr.
Saldo pr. 31-12-2011	0 kr.

Figur 42 - Indskudskonto 2011

Indskudskonto 2011	
Primo saldo pr.1-1-2011	987.645 kr.
Indskud i 2011	0 kr.
Hævet i 2011	139.557 kr.
Saldo pr. 31-12-2011	848.088 kr.

15.5.1 Beregning af slutskat 2011¹⁵⁴

På baggrund af afsnit 15.5 er det nu muligt at beregne den skattepligtige indkomst, jf. figur 43, samt beregne den endelige skat til betaling i 2011. Da der i skatteåret 2011 er hævet på konto for opsparet overskud, skal der beregnes en forholdsmæssig skat, som vil blive godskrevet i slutskatten, efter beregning af de statslige skatter. Det har ingen betydning for slutskatten, at der er hævet beløb på indskudskontoen, da indskudskontoen er udtryk for indskud i virksomheden af allerede beskattede midler.

¹⁵⁴ Figurer i afsnit 15.5.1 er egentlig tilvirkning på baggrund af afsnit 15.5

Figur 43 - Indkomst 2011

Indkomst 2011		
<u>Personlig indkomst</u>		
Hævet overskud		477.307 kr.
Hævet opsparet overskud 2011	307.238	kr.
Virksomhedsskat (kr.307.238/75 * 25)	102.413	kr.
Personlig indkomst før AM-bidrag		886.958 kr.
AM-bidrag		-70.957 kr.
I alt		816.001 kr.
<u>Kapitalindkomst</u>		
Kapitalafkast		25.898 kr.
<u>Ligningsmæssige fradrag</u>		
Beskæftigelsesfradrag: 4,25 % af løn, dog højst 13.600 kr.		13.600 kr.
Skattepligtig indkomst		828.299 kr.

Efter opgørelse af den skattepligtige indkomst for 2011, er det nu muligt at beregne den aktuelle skat. Da der i året er hævet på konto for opsparet overskud, skal slutskatten godskrives den beregnede forholdsmæssige andel af den betalte virksomhedsskat, da acontoskatten er betalt i året, hvor opsparingen er sket, jf. figur 44.

Figur 44 - Skatteberegning 2011

Skatteberegning 2011		
Skattepligtig indkomst 2010		828.299 kr.
<i>Kommune- og kirkeskat</i>	0,256*828.299 kr.	212.045 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,256*42.900 kr.	-10.982 kr.
		201.062 kr.
<i>Sundhedsbidrag</i>	0,08*828.299 kr.	66.264 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,08*42.900 kr.	-3.432 kr.
		62.832 kr.
<i>Bundskat</i>	0,0367*(816.001+25.898 kr.)	30.898 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,0367*42.900 kr.	-1.574 kr.
		29.323 kr.
<i>Topskat</i>	816.001 kr.	816.001 kr.
- Bundfradrag i topskat	-389.900 kr.	-389.900 kr.
	0,1493*(816.001-389.900 kr.)	63.617 kr.
Indkomstskat		356.834 kr.
Arbejdsmarkedsbidrag		70.957 kr.
Skat		427.791 kr.
Godskrevet betalt virksomhedsskat.		-102.413 kr.
Skat i alt		325.378 kr.

15.6 Delkonklusion

Afsnit 15 beskriver hvordan de komplicerede regler i VSO anvendes ved drift af 2 virksomheder. Ud fra den beskrevne teori i kandidatafhandlingen er der opstillet et praktisk eksempel på anvendelse af VSO. Udgangspunktet for det praktiske eksempel har været konsulentvirksomhedens og udlejningsejendommens opstillede resultatopgørelser, samt balancer for hver af skatteårene 2009, 2010 og 2011. På baggrund af de opstillede resultatopgørelser og balancer, er vist hvorledes kapitalafkastgrundlaget opgøres, samt hvordan indskudskontoen opgøres i opstartsåret 2009. Det praktiske eksempel har illustreret hvorledes en skatteoptimering foretages, såfremt den skattepligtige ikke har haft private hævninger til bundgrænsen for topskatten. For hver af skatteårene 2009, 2010 samt 2011 er foretaget en praktisk illustration af beregninger af alle væsentlige specifikationer, som skal beregnes når VSO anvendes, herunder opgørelse af kapitalafkast, beregning af opsparet overskud, hensættelser til senere hævning, mv. Det praktiske eksempel har desuden vist hvordan hæverækkefølgen, både den normale og den udvidede opgøres, samt hvordan den skattepligtiges indkomst, samt sluskat, beregnes. På baggrund af de indtil nu beskrevne afsnit, er VSOs teori, fordele og ulemper samt praktisk anvendelse, som beskatningsform ved drift af flere virksomheder, gjort mere overskuelig.

16 Ophør med brug af VSO, ved afståelse med én blandt flere personligt drevne virksomheder

Det kommende afsnit vil vise de skattemæssige beregning, såfremt én af flere virksomheder under VSO afstås. I eksemplet afstås udlejningsejendommen pr. 31-12-2011. Det forudsættes at den skattepligtige ikke har anden kapitalindkomst, eller ligningsmæssige fradrag end de i opgaven oplyste. Den skattepligtige vælger, som beskrevet i afsnit 13.2 at overføre det kontante nettovederlag fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen, for herved at frigøre nettoprovenuets fra den afståede virksomhed. Der skal i afståelsesåret ske beskatning af en forholdsmæssig del af konto for opsparet overskud.¹⁵⁵

16.1 Praktisk gennemgang af ophør¹⁵⁶

Udlejningsejendommen afstås pr. 31-12-11. Ifm. afståelsen vælger den skattepligtige at overføre hele det kontante nettovederlag til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen. Da nettovederlaget, jf. bilag 11, overføres til mellemregningskontoen, skal der ske regulering af kapitalafkastgrundlaget ultimo 2010. Kapitalafkastgrundlaget er, for hver af de 2 virksomheder, illustreret i figur 45, på baggrund af bilag 10.2.

¹⁵⁵ Det kontante nettovederlag er opgjort i bilag 11.

¹⁵⁶ Alle figurer i afsnit 16 er egen tilvirkning med udgangspunkt i de opstillede resultatopgørelser/balancer mv.

Figur 45 - Kapitalafkastgrundlag ultimo 2010

Kapitalafkastgrundlag ultimo 2010	
Konsulentvirksomhed	971.238 kr.
Udlejningsejendom	323.645 kr.
I alt	<u>1.294.882 kr.</u>

Som følge af salget af udlejningsejendommen, og overførslen af det kontante nettovederlag bliver følgende reguleringer foretaget, jf. figur 46.

Figur 46 - Reguleringer på baggrund af salg

Reguleringer på baggrund af salg			
	UL 2010	Regulering	PR 2011
Kapitalafkastgrundlag	1.294.882	-323.645	971.237 kr.
Indskudskonto	987.645	-323.645	664.000 kr.
Mellemregningskonto	0	323.645	323.645 kr.

Da nettovederlaget ønskes overført, skal der i indkomståret 2011 medregnes en forholdsmæssig andel af det opsparede overskud pr. 31-12-2010, dette er illustreret i figur 47.¹⁵⁷

Figur 47 - Beskatning af opsparet overskud 2011

Beskatning af opsparet overskud som medregnes i personlig indkomst 2011	
Opsparet overskud 31-12-2010	307.238 kr.
(kr.307.228*kr.323.645)/kr.1.294.882	76.791 kr.
Tillæg af opsparet overskud incl skat 25/75*76.791	25.597 kr.
Overførsel uden om hæverækkefølgen	102.389 kr.

Foruden reguleringen af det opsparede overskud, skal der tillige beregnes hvor meget den skattepligtige maksimalt kan opspare i afståelsesåret af årets overskud. Årets overskud, er jf. figur 14 og 15, 503.205 kr. i 2011. Denne forholdsmæssige andel beregnes ud fra forholdet mellem det overførte nettovederlag og kapitalafkastgrundlaget ultimo 2010, jf. figur 48.

Figur 48 - Maksimal opsparing i 2011

Den maksimale opsparing i afståelsesåret 2011	
Årets resultat af de 2 virksomheder	503.205 kr.
Maksimal opsparing i afståelsesår (503.205 kr. - (503.205 kr.*323.645 kr./1.294.882 kr.))	377.433 kr.
Del som ikke kan opspares (503.205 kr. - 377.433 kr.)	<u>125.772 kr.</u>

¹⁵⁷ Såfremt virksomheden ophøre frem for at blive solgt, opnås der intet nettovederlag, der kan i stedet anvendes den del af kapitalafkastgrundlaget ultimo året før salgsåret, som efter forholdet mellem værdien af aktiverne i den ophørende virksomhed og samtlige aktiver indskudt i VSO kan henføres til den ophørende virksomhed jf. afsnit 13.3.

Den skattepligtige har i 2011, jf. de skattemæssige balancer i bilag 7.2 & 8.2, overført 950.000 kr. fra virksomhedsøkonomien til privatøkonomien. Af de 950.000 kr. anses 76.791 kr. for opsparet overskud, jf. figur 47, og skal dermed medregnes i den personlige indkomst. Herudover skal det kontante nettovederlag fratrækkes, da hævingen er skattefri. Den resterende del anses som hævet af årets overskud, jf. figur 49.

Figur 49 – Regulering af konto for opsparet overskud

Regulering af konto for opsparet overskud 31-12-2011	
Hævet i 2011	950.000 kr.
Opsparet overskud	-76.791 kr.
Nettovederlag	-323.645 kr.
Hævet af indkomstårets overskud	<u>549.564 kr.</u>

På baggrund af figur 49, har den skattepligtige i 2011 i alt hævet 549.564 kr. Dette er dog mere end årets samlede overskud for begge virksomheder, jf. figur 50.

Figur 50 - Virksomhedsindkomst

Skattepligtig virksomhedsindkomst 2011	
Virksomhedsoverskud 2011	503.205 kr.
Hævet i løbet af afståelsesåret	549.564 kr.
Hævet mere end årets overskud	<u>46.358 kr.</u>

Da der er hævet mere i 2011 end årets samlede overskud, skal der foretages yderligere hævnings på konto for opsparet overskud, dette er illustreret i figur 51.

Figur 51 - Hævninger efter hæverækkefølgen

Hævninger efter hæverækkefølgen	
Kapitalafkast (971.237 kr. * 0,02)	19.425 kr.
Resterende overskud (503.205 kr.-19.425 kr.)	483.780 kr.
Hævet på konto for opsparet overskud	46.359 kr.
	<u>549.564 kr.</u>

Det er nu muligt på baggrund af ovenstående beregninger, at opgøre de forskellige indkomster med beskatning i 2011. Dette er gjort i figur 52. Som følge af salget af udlejningsejendommen, skal der til den personlige indkomst i 2011 medregnes den tvungne hævnings af opsparet overskud, jf. figur 47.

Figur 52 - Opgørelse af indkomster i 2011

Opgørelse over de forskellige indkomster 2011	
Virksomhedsindkomst	0 kr.
Kapitalindkomst	19.425 kr.
Personlig indkomst (483.780 kr. + 76.791 kr. + 25.597 kr.)	586.169 kr.

Konto for opsparet overskud skal ultimo 2011 reguleres for årets hævninger, både ift. den tvungne hævning som følge af salget, samt hævningen foretaget som følge af årets private hævninger, jf. figur 53.

Figur 53 - Konto for opsparet overskud 2011

Konto for opsparet overskud ultimo 2011	
Ultimo 2010	307.238 kr.
Medregnet opsparet overskud i afståelses år	-76.791 kr.
Afgang konto for opsparet overskud	-46.358 kr.
Konto for opsparet overskud	<u>184.088 kr.</u>

Saldo på indskudskontoen er nu 664.000 kr. efter hævningen af det kontante nettovederlag, jf. figur 54.

Figur 54 - Indskudskonto 2011

Indskudskonto ultimo 2011	
Indskudskonto ultimo 2010	987.645 kr.
Det kontante nettovederlag ved salg af udlejningsejendom	-323.645 kr.
Indskudskonto	<u>664.000 kr.</u>

16.2 Beregning af sluskat ved salg

Ud fra ovenstående beregninger kan den skattepligtige indkomst for 2011 opgøres. Da der udover den tvungne hævning på konto for opsparet overskud, i skatteåret 2011 er hævet mere end årets overskud, skal der yderligere hæves 46.359 kr. på konto for opsparet overskud. Det hævde beløb inkl. virksomhedsskatten tillægges den personlige indkomst, jf. figur 55. Herefter foretages beregning af sluskatte for 2011, jf. figur 56. Den skattepligtige skal godskrives skatten af både den tvungne hævning af opsparet overskud, som følge af salget af udlejningsejendommen, samtidig med hævningen af opsparet overskud, som vist i figur 56.

Figur 55 - Indkomst 2011

Indkomst 2011	
<u>Personlig indkomst</u>	
Hævet overskud	586.169 kr.
Hævet opsparet overskud 2011	46.359 kr.
Virksomhedsskat (kr.46.359/75 * 25)	15.453 kr.
Personlig indkomst før AM-bidrag	647.980 kr.
AM-bidrag	<u>-51.838 kr.</u>
I alt	<u>596.142 kr.</u>
<u>Kapitalindkomst</u>	
Kapitalafkast	<u>19.425 kr.</u>
<u>Ligningsmæssige fradrag</u>	
Beskæftigelsesfradrag: 4,25 % af løn, dog højst 13.600 kr.	13.600 kr.
Skattepligtig indkomst	<u><u>601.967 kr.</u></u>

Figur 56 - skatteberegning 2011 ved salg af én virksomhed.

Skatteberegning 2011 ved afståelse af én virksomhed		
Skattepligtig indkomst 2011		601.967 kr.
<i>Kommune- og kirkeskat</i>	0,256*601.967 kr.	154.103 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,256*42.900 kr.	-10.982 kr.
		143.121 kr.
<i>Sundhedsbidrag</i>	0,08*601.967 kr.	48.157 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,08*42.900 kr.	-3.432 kr.
		44.725 kr.
<i>Bundskat</i>	0,0367*(596.142+19.425 kr.)	22.591 kr.
- skatteværdi af personfradrag	-0,0367*42.900 kr.	-1.574 kr.
		21.017 kr.
<i>Topskat</i>	596.142 kr.	596.142 kr.
- Bundfradrag i topskat	-389.900 kr.	-389.900 kr.
	0,1493*(596.142-389.900 kr.)	30.792 kr.
Indkomstskat		239.655 kr.
Arbejdsmarkedsbidrag		51.838 kr.
Skat		291.494 kr.
Godskrevet betalt virksomhedsskat.(25.597 kr. + 15.453)		-41.050 kr.
Skat i alt		250.444 kr.

16.3 Delkonklusion

Afsnit 16 har gennemgået skatteberegningsreglerne ved afståelses af én blandt flere virksomheder. På baggrund af de i opgaven opstillede forudsætninger (salg af udlejningsejendom ultimo 2011), er der foretaget beregning af det kontante nettovederlag, som den skattepligtigt overfører fra indskudskontoen til mellemregningskontoen i begyndelsen af afståelsesåret, for herved at frigøre nettoprovenuet for den afstående virksomhed. Da overførslen sker i begyndelsen af afståelsesåret, medfører dette en reduktion af kapitalafkastgrundlaget, som derfor medfører at kapitalafkastet for 2011 reduceres. Som følge af overførslen af det kontante nettovederlag, skal en række beregninger foretages. Der skal bl.a. beregnes en forholdsmæssig del af indestående på konto for opsparet overskud, ved udløbet af indkomståret forud for salgsåret, som skal medregnes i den personlige indkomst i 2011, samt foretages beregning af en forholdsmæssig del af afståelsesårets skattepligtige overskud, som højst kan opspares i afståelsesåret 2011. Såfremt den skattepligtige havde valgt ikke at overføre det kontante nettovederlag, skulle salgssummen blot indgå i VSO, og opgørelsen af overskud og overførsler skulle skal ske samlet for hele indkomståret for både den afstående og den fortsættende virksomhed. Eksemplet har ikke berørt delvist ophør, der henvises til afsnit 13.3 for gennemgang heraf.

17 Hovedkonklusion

Afhandlingen har med udgangspunkt i problemformulering, og de opstillede underspørgsmål i afsnit 4 belyst hvordan reglerne i VSO anvendes. Underspørgsmålene har medvirket til at besvarer hovedproblemstillingen ”*Hvorledes anvendes virksomhedsordningen ved drift af flere virksomheder, og volder det særlige problemer ved udtræden med én virksomhed?*” og vil på denne baggrund danne udgangspunkt for hovedkonklusionen.

17.1 Beskatning af personlig indkomst i Danmark.

Udgangspunktet for beskatning af personlig indkomst er i Danmark PSL. Den skattepligtiges indkomst opgøres på baggrund af PSL § 1 som summen af nettobeløbet af personlig indkomst, +/- kapitalindkomst fratrukket eventuelle ligningsmæssige fradrag. For indkomståret 2011 opgøres de statslige indkomstskatter af bundskat, topskat, kommune- og kirkeskat, sundhedsbidrag og AM-bidrag. Foruden de statslige skatter forekommer en række fradrag, herunder bl.a. personfradrag og beskæftigelsesfradrag. Ved beskatning efter PSL, bliver indtægter fra selvstændig erhvervsvirksomhed beskattet som personlig indkomst, dog kan renteudgifter ikke fradrages fuldt ud, selvom disse er udelukkende erhvervsmæssige, renteudgifterne kan kun fratrækkes i kapitalindkomsten.

17.2 Baggrund for indførsel af VSO

Det har siden 1987 været muligt at lade sig beskatte efter reglerne i VSO. Baggrunden for indførslen af VSO var at give personligt ejede virksomheder samme beskatningsmuligheder som virksomheder drevet i selskabsform. Herunder ved at opnå fuld fradragsret for erhvervsmæssige renteudgifter, samt ved at opsparring af overskud i virksomheden skulle kunne beskattes foreløbigt med en acontovirksomhedsskat (25 % i 2011). Intentionen var yderligere at selvstændig erhvervsdrivende skulle sikres et kapitalafkast, af investeringen i egen virksomhed. Afkastet beskattes som kapitalindkomst og sidestilles dermed med investering i f.eks. obligationer.

17.3 Hvilke kriterier skal være opfyldt for at benytte VSO

For at kunne anvende VSO, foreskriver reglerne at der drives selvstændig erhvervsvirksomhed. For at kunne karakteriseres som selvstændig erhvervsdrivende, skal den skattepligtige drive virksomheden for egen regning og risiko, og med et formål om at opnå et overskud. Desuden foreskriver reglerne i VSL, at den skattepligtige skal foretage en skarp opdeling af den selvstændig privatøkonomi og virksomhedsøkonomien. Udarbejdelse af regnskab efter reglerne i VSL skal overholde bogføringslovens samt mindstekravsbekendtgørelsernes krav.

17.4 Hvordan anvendes VSO

For at tilsikre en korrekt anvendelse af reglerne i VSO, definerer VSL nogle klare retningslinjer for hvilke skattetekniske beregninger, som skal foretages. Første gang reglerne i VSO anvendes, skal der opgøres en indskudskonto. Indskudskontoen viser hvilke aktiver og passiver, som er indskudt i ordningen. Værdiansættelse af de indskudte aktiver og passiver opgøres forskellige alt efter hvilken type aktiv, der er tale om. Efter opgørelsen af indskudskontoen, fastfryses denne og reguleres kun såfremt yderligere indskud eller hævnings, foretages. I enkelte tilfælde kan indskudskontoen udvise et negativ beløb, er dette tilfældet skal der som udgangspunkt beregnes rentekorrektion, med minde den skattepligtige kan bevise at den medtagne gæld er udelukkende erhvervsmæssig. Beregning af rentekorrektion foretages desuden, hvis der i samme regnskabsår både hæves og indskydes på indskudskontoen. Rentekorrektion er et værn mod, at der optages private lån i virksomheden, og medfører at et beløb hæves i kapitalindkomsten og tillægges den personlige indkomst. Foruden disse regler, viser saldoen på indskudskontoen, hvor stort et beløb den skattepligtige kan hæve skattefrit uden om hæverækkefølgen, efter virksomhedens overskudsbeløb er hævet.

Overførsler fra privatøkonomien til virksomhedsøkonomien anses som indskud på indskudskontoen, med mindre overførslerne føres over mellemregningen. Såfremt mellemregningskontoen anvendes medføre dette at beløb kan tilbageføres skattefrit til privatsfæren ud om hæverækkefølgen. Ved overførsel af beløb fra virksomhedsøkonomien til den selvstændiges privatøkonomi skal overførslerne følge hæverækkefølgen. Hæverækkefølgen specificerer hævnings i 3 typer; beløb eller andre værdier, der faktisk hæves, beløb eller andre værdier, der anses som hævet, beløb og andre værdier, der hensættes til senere faktisk hævning. Hæverækkefølgen bestemmer altså i hvilken rækkefølge overførsler fra virksomhed til privatøkonomien skal foretages i, og medvirker til at indestående på konto for opsparet overskud først kan hæves, når alt overskud i virksomheden, er hævet. Dermed tilsikrer reglerne i hæverækkefølgen, at den selvstændig erhvervsdrivende ikke kan foretage kortsigtede spekulationer ved at hævet af indskudskontoen før årets overskud.

Virksomhedens indkomstopgørelse foretages med udgangspunkt i de almindelige skatteregler. Ved beskatning af virksomhedens overskud, skal der beregnes et kapitalafkast. Kapitalafkastet beregnes som kapitalafkastgrundlaget, der udgøres af virksomhedens nettoaktiver ganget med en kapitalafkastsats, der reguleres årligt. Det resterende overskud fordeles mellem hævet overskud (personlig indkomst) og opsparet overskud som beskattes med en foreløbig acontovirksomhedsskat. Hvis virksomheden ikke giver overskud, skal der foretages modregning efter de fastsatte regler i VSO, som foreskriver at modregning først søges modregnet i opsparet overskud fra tidligere, dernæst i positiv kapitalindkomst og slutteligt i anden personlig indkomst.

17.5 Anvendelse af VSO ved drift af flere virksomheder

Hvis en skattepligtig person driver flere selvstændige virksomheder under VSO, skal samtlige virksomheder behandles som én virksomhed. Dermed skal opdelingen mellem virksomheds- og privatøkonomien foretages under ét. Regnskaberne for hver af virksomhederne skal sammenfattes til et stort regnskab, dette foretages ved at sammenligge resultater, egenkapital, hævninger og saldo på mellemregningskonto. Det samme gør sig gældende ved udarbejdelsen af de specielle konti i VSO. Dermed opgøres indskudskontoen, kapitalafkastgrundlaget, konto for hensættelser til senere hævninger, konto for opsparet overskud samlet for alle den skattepligtiges virksomheder. Dermed forekommer ingen væsentlige ændringer ved anvendelse af VSO ved drift af flere virksomheder ift. drift af en enkel virksomhed. På et væsentligt punkt adskiller drift af flere virksomheder under VSO sig fra drift af én virksomhed, nemlig ved modregning af underskud. Modregning i anden indkomst, foretages først, såfremt underskuddet ikke kan udlignes i virksomhedernes samlede resultater for året. Flere virksomheder under VSO, skal kun behandles samlet i relation til reglerne i VSL. Dermed skal der fortsat ske særskilt bogføring for hver enkelt virksomhed for sig.

17.6 Ophør med én blandt flere virksomheder

Ved drift af flere virksomheder under VSO, kan der både forekomme tvungen og frivillig udtræden. Hvis der udtrædes af ordningen frivilligt har det ingen uforudsete skattemæssige konsekvenser, idet der herved blot vil ske beskatning af indestående på konto for opsparet overskud, som skal medregnes i den personlige indkomst i indkomståret efter det indkomstår, hvor VSO senest har været anvendt. Tvungen udtræden kan dermed forårsage nogle skattemæssige problemstillinger i og med den skattepligtige ikke længere er berettiget til at anvende reglerne i VSO, og derfor kan blive beskattet af store beløb på konto for opsparet overskud.

Foruden frivillig og tvungen udtræden af VSO, kan den skattepligtige vælge at afstå sin/sine virksomheder fuldstændigt, eller ophøre med at drive sin/sine selvstændige virksomheder. Såfremt den skattepligtige vælger at sælge sin/sine virksomheder eller ophøre med driften af sin/sine virksomheder, er udgangspunktet, at opsparet overskud skal beskattes. Dog er det muligt for den skattepligtige at påbegynde ny virksomhed, senest et år efter ophøret, hvorved der kan succederes skattemæssigt, og opsparet overskud derfor videreføres i den nye virksomhed. Ifm. fuldstændig afståelse/ophør af sin/sine selvstændige virksomheder, har afståelsestidspunktet stor betydning, da dette tidspunkt bestemmer, hvornår beskatningen af beløb på konto for opsparet overskud skal foretages. Reglerne i VSL foreskriver dog ikke hvornår virksomheden/virksomhederne anses som afståede. På denne baggrund er retspraksis undersøgt, og det kan konkluderes at afståelsestidspunktet som udgangspunkt vil være overtagelsesdagen. Den skattepligtige har dermed to muligheder for valg af beskatning af beløb på konto for opsparet overskud. Vælger den skattepligtige at udtræde af VSO ifm. afståelse, vil beskatning af indestående på konto for opsparet overskud

skulle beskattes i ophørsåret, og afståelsessummen skal beskattes efter reglerne i PSL. Vælger den skattepligtige derimod at opretholde opdelingen i en virksomhedsøkonomi og en privatøkonomi til og med udløbet af indkomståret, kan beskatningen af indestående på konto for opsparet overskud udskydes til året efter.

17.7 Særlige skattemæssige problemstillinger ved ophør med én virksomhed

Delvis afståelse forekommer i 3 tilfælde; *ved salg af én blandt flere virksomheder; salg af én virksomhed, der udskilles fra en bestående virksomhed; eller salg af en ideel andel af en virksomhed*. Delvist ophør forekommer dermed kun i situationer, hvor indehaverne afhænder eller opgiver en del af en bestående virksomhed. Det er ikke tilladt at lade én virksomhed blive beskattet efter reglerne i VSO, og en anden virksomhed efter reglerne i PSL.

Ved delvis afståelse i løbet af et indkomstår, er det ikke muligt for den skattepligtige at ophøre med at anvende reglerne i VSO, dog er det muligt for den skattepligtige at udtræde af VSO med virkning for hele indkomståret, hvor afståelsen finder sted, herved vil salgssummen ikke indgå i VSO og omvendt.

Hovedreglen ved delvis afståelse, siger at salgssummen indgår i indtægten, på samme vis som ved salg af et aktiv. Dog forekommer ved delvis afståelse en alternativ regel. Reglen gør det muligt for den skattepligtige at overføre et beløb fra indskudskontoen til mellemregningskontoen uden om hæverækkefølgen, beløbet kaldes det kontante nettovederlag og opgøres som forskellen mellem kontantværdien af de afstående aktiver med fradrag af kontantværdien af de afstående passiver. Overførslen af nettovederlaget skal ske i begyndelsen af salgsåret, for derved at reducere kapitalafkastgrundlaget og dermed reducere det beregnede kapitalafkast i afståelsesåret. Såfremt den skattepligtige vælger at anvende denne metode, skal beløbet ikke indgå i den skattepligtige indkomst, da beløbet hæves skattefrit fra indskudskontoen. Der skal derimod beregnes en forholdsmæssig andel af det opsparede overskud ved udløb af indkomståret forud for afståelsesåret, som skal indgå i den personlige indkomst i afståelsesåret. Beregningen af den forholdsmæssige andel af opsparet overskud, beregnes efter forholdet mellem det overførte beløb (nettovederlaget) og kapitalafkastgrundlaget ved udløb af indkomståret forud for afståelsesåret.

Såfremt der er tale om delvist ophør, hvorved der ikke modtages en salgssum, kan den skattepligtige vælge at overføre et beløb uden om hæverækkefølgen fra indskudskontoen til mellemregningskontoen. Beløbet beregnes ud fra den del af kapitalafkastgrundlaget ved udløb af indkomståret forud for ophørsåret, der efter forholdet mellem værdien af aktiverne i den ophørte virksomhed ved udløb af indkomståret forud for ophørsåret og samtlige aktiver indskudt i virksomheden kan henføres til den ophørte virksomhed.

18 Perspektivering

Afhandlingen har indtil nu gennemgået, hvordan regler i VSO anvendes, både ved drift af én virksomhed, samt ved drift af flere virksomheder. Fokus i afhandlingen har været på udarbejdelse af de skattemæssige beregninger, og særlige forhold ved udtræden med én blandt flere virksomheder.

Da indkomst fra virksomheder drevet i VSO, opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler, medfører dette at skattereformer både nu og i fremtiden har stor betydning for valg af beskatningsform for selvstændige erhvervsdrivende. På baggrund af forårspakke 2.0 vil der i perioden frem til 2019 ske en række ændringer i de statslige skatter. Bundskatten, som beregnes af den personlige indkomst vil frem til 2019 stige til et niveau på 11,64 %, samtidig med at sundhedsbidraget, som beregnes af den skattepligtige indkomst nedsættes og i 2019 er totalt udfaset. Ændringerne medfører at skatteværdien af de ligningsmæssige fradrag og af kapitalindkomsten vil falde fra ca. 33,5 % til 25,5 %.

Erhvervsdrivende som beskattes efter reglerne i PSL, vil derfor i fremtiden få beskattet den personlige indkomst højere, og den skattepligtige indkomst, hvor renteudgifter indgår i, lavere. På denne baggrund vil det i fremtiden været fordelagtigt for selvstændige erhvervsdrivende at anvende reglerne i VSO, hvis virksomheden har høje renteudgifter. Anvendelse af VSO vil flytte renteomkostningerne fra kapitalindkomst, til personlig indkomst, og derved medvirke til at der opnås fuldt fradrag for renteudgifter.

Det kan endvidere diskuteres hvorvidt den selvstændig derfor bør medtage private renteudgifter i VSO, for derved at flytte renteomkostningerne fra kapitalindkomst til personlig indkomst, og derved opnå det fulde fradrag. Sandsynligheden for rentekorrektion er store, når privat gæld indskydes, men det kan dog betale sig så længe den private gæld forrentes til en højere værdi end kapitalafkastsatsen.

Fradragsværdien for negativ kapitalindkomst vil dog ikke ændres, såfremt værdien er under 50.000 kr. da der herved vil blive beregnet et nedslag i kapitalindkomsten, for at skatteværdien på de 33,5 % ikke ændres. Dermed vil ændringer i første omgang kun berøre negativ kapitalindkomst på over 50.000 kr.¹⁵⁸

Ud fra ovenstående bliver det i fremtiden meget vigtigt for selvstændige erhvervsdrivende, aktivt at tage stilling til hvilke beskatningsform som bedst kan betales sig, for herved at opnå en besparelse i skatten.

¹⁵⁸ http://www.skm.dk/tal_statistik/skatteberegning/7747.html

19 Litteraturfortegnelse

I kandidatafhandlingen er følgende kilder anvendt:

Love

- *Afskrivningsloven* – af 11. Oktober 2007
- *Arbejdsmarkedsbidragsloven* – af 12. Juni 2009
- *Aktieavancebeskatningsloven* - af 20. Juni 2011
- *Ejendomsværdiskatteloven* – af 22. August 2008
- *Personskatteloven* - af 8. Februar 2011
- *Vurderingsloven* – af 3. September 2002
- *Virksomhedsskatteloven* – Lovbekendtgørelse nr. 1075 af 10. september 2007 om indkomstbeskatning af selvstændig erhvervsdrivende som ændret ved lov nr. 724 af 25. Juni 2010.
- *Statsskatteloven* – af 2. April 1992
- *Selskabsloven* – af 11. April 2011
- *Ligningsloven* – af 28. Oktober 2011

Cirkulære

- Cirkulære nr. 129 af 4. Juli 1994
- Mindstekravsbekendtgørelsen nr. 593 af 12. Juni 2006
- Mindstekravsbekendtgørelsen nr. 594 af 12. Juni 2006

Styresignal

- Styresignal SKM2011.810.SKAT

Lovforslag

- Forslag til lov om indkomstbeskatning af selvstændigt erhvervsdrivende, lov nr. 107 af 5/12 1985.

Betænkninger

- Foreløbig redegørelse for indkomstskatteudvalget, nr. 780 af 1976.
- Redegørelse fra udvalget om virksomhedsbeskatning, betænkning nr. 925 af juni 1981

Vejledninger

- Den Juridiske Vejledning 2011-2; 2012-1. Udgivet af SKAT.
- Ligningsvejledningen; Erhvervsdrivende 2011-2. Udgivet af SKAT

Bøger

- *Retskilder & Retsteorier* - 2. Reviderede udgave af Ruth Nielsen og Christina D. Tvarnø – Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2.udgave, 1 oplag 2008.
- *Skattevejledningen 2007* – Eksempler og oversigter af Ole Aagense, Erik Høegh, Jens Møller & Susanne Pedersen, Magnus Informatik, 11. udgave 2007.
- *Skatteretten 1* – af Jan Pedersen, Kurt Siggaard, Niels Winther-Sørensen, Jakob Bundgaard, Inge Langhave Jeppesen, Malene Kerzel og Susanne Pedersen – Thomson Reuters, 5.udgave, 1. Oplag 2009
- *Skatteretten 2* – af Jan Pedersen, Kurt Siggaard, Niels Winther-Sørensen, Jakob Bundgaard, Inge Langhave Jeppesen, Malene Kerzel og Susanne Pedersen – Thomson Reuters, 5.udgave, 1. Oplag 2009
- *Virksomhedsskatteoven* – Med kommentarer af Jakob Mosegaard Larsen – Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1.udgave 2005

Artikler

- Skatteberegning gennem 100 år, af chefkonsulent Hans Mølgaard Christensen
- Virksomhedsskatteoven i teori og praksis af lektor Ole Aagesen, Danmarks Forvaltningshøjskole

Hjemmesider

- www.Cvr.dk
- www.Skat.dk
- www.skm.dk

Domme

- SKM2011.623.SR
- SMK2008.943.SR
- Tfs1998, 719 LSR
- SKM.2003.413.HR
- SKM.2010.277.BR

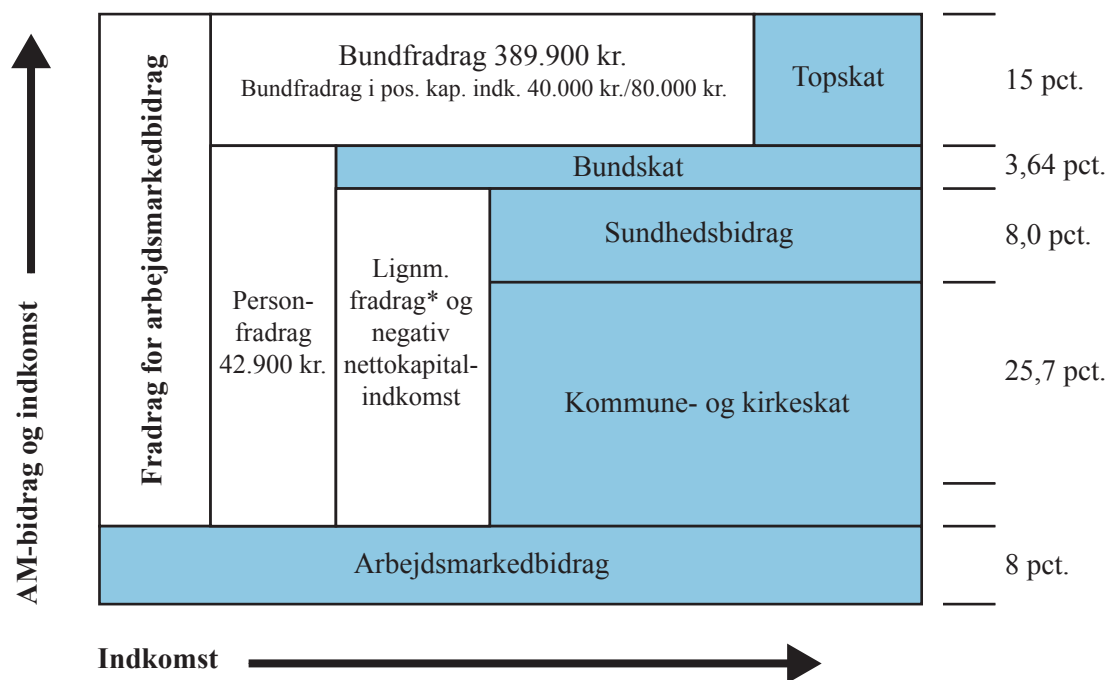
Bilag 1 - Figuroversigt

FIGUR 1 - TYPER AF VIRKSOMHEDER I DANMARK	5
FIGUR 2 – OPGAVESTRUKTUR	10
FIGUR 3 - SKATTEPLIGTIG INDKOMST	13
FIGUR 4 - SKATTEBEREGNING 2011	17
FIGUR 5 - RENTEKORREKTION	38
FIGUR 6 - OVERSKUDSDISPONERING	41
FIGUR 7 - EKSEMPEL 1 - OVERSKUDSDISPONERING	42
FIGUR 8 - EKSEMPEL 1 - HÆVNINGER JF. HÆVERÆKKEFØLGEN	42
FIGUR 9 - EKSEMPEL 1 - OPSPARET OVERSKUD	43
FIGUR 10 – EKSEMPEL 2 - OVERSKUDSDISPONERING	44
FIGUR 11 - EKSEMPEL 2 – OVERSKUDSDISPONERING TIL BUNDGRÆNSEN FOR TOPSKAT.....	44
FIGUR 12 - OPGØRELSE AF NETTOVEDERLAG.....	56
FIGUR 13 - RESULTATOPGØRELSE KONSULENTVIRKSOMHED 2009 - 2011	60
FIGUR 14 - RESULTATOPGØRELSE UDLEJNINGSEJENDOM 2009 - 2011	60
FIGUR 15 - KAPITALAFKASTGRUNDLAG PRIMO 2009.....	61
FIGUR 16 – KASSESYSTEM 2009	61
FIGUR 17 - OPSPARET OVERSKUD 2009.....	62
FIGUR 18 – HÆVERÆKKEFØLGEN 2009.....	62
FIGUR 19 - OVERSKUDSDISPONERING 2009	62
FIGUR 20 - OPTIMERING AF SKATTEN 2009	62
FIGUR 21 - KASSESYSTEM VED ÆNDRET PERSONLIG INDKOMST 2009	63
FIGUR 22 - HÆVERÆKKEFØLGEN 2009	63
FIGUR 23 - HENSAT TIL SENERE HÆVNINGER 2009	63
FIGUR 24 - OPSPARET OVERSKUD 2009.....	63
FIGUR 25 - KONTO FOR OPSPARET OVERSKUD	64
FIGUR 26 - INDSKUDSKONTO 2009	64
FIGUR 27 - INDKOMST 2009.....	64
FIGUR 28 - VIRKSOMHEDSBESKATNING	64
FIGUR 29 - SKATTEBEREGNING 2009.....	65
FIGUR 30 - KAPITALAFKAST PRIMO 2010	65
FIGUR 31 - SAMLET RESULTAT AF VIRKSOMHEDER 2010	66
FIGUR 32 - REGULERING VEDR. HÆVNINGER 2010	66
FIGUR 33 - KONTO FOR OPSPARET OVERSKUD 2010	66
FIGUR 34 - HÆVNING EFTER DEN UDVIDEDE HÆVERÆKKEFØLGE	67
FIGUR 35 - INDSKUDSKONTO 2010	67
FIGUR 36 - INDKOMST 2010.....	67
FIGUR 37 - SKATTEBEREGNING 2010	68
FIGUR 38 - KAPITALAFKASTGRUNDLAG 2011.....	68
FIGUR 39 - REGULERING VEDR. HÆVNINGER 2011	69
FIGUR 40 - HÆVNINGER EFTER HÆVERÆKKEFØLGEN 2011.....	69
FIGUR 41 - KONTO FOR OPSPARET OVERSKUD 2011	69
FIGUR 42 - INDSKUDSKONTO 2011	69
FIGUR 43 - INDKOMST 2011	70
FIGUR 44 - SKATTEBEREGNING 2011	70
FIGUR 45 - KAPITALAFKASTGRUNDLAG ULTIMO 2010	72
FIGUR 46 - REGULERINGER PÅ BAGGRUND AF SALG.....	72
FIGUR 47 - BESKATNING AF OPSPARET OVERSKUD 2011	72
FIGUR 48 - MAKSIMAL OPSPARING I 2011	72
FIGUR 49 – REGULERING AF KONTO FOR OPSPARET OVERSKUD.....	73
FIGUR 50 - VIRKSOMHEDSINDKOMST.....	73

FIGUR 51 - HÆVNINGER EFTER HÆVERÆKKEFØLGEN	73
FIGUR 52 - OPGØRELSE AF INDKOMSTER I 2011	73
FIGUR 53 - KONTO FOR OPSPARET OVERSKUD 2011	74
FIGUR 54 - INDSKUDSKONTO 2011	74
FIGUR 55 - INDKOMST 2011	74
FIGUR 56 - SKATTEBEREGNING 2011 VED SALG AF ÉN VIRKSOMHED.	75

Bilag 2 - Indkomstbeskatning¹⁵⁹

Indkomstbeskatningen 2011

*Inkl. beskæftigelsesfradrag på 4,25 pct., dog maks. 13.600 kr.

¹⁵⁹ http://www.skm.dk/tal_statistik/indkomstfordeling/685.html

Bilag 3 - Cirkulære nr. 129 af 4. Juli 1994

Punkt B 3.1.1 i cirkulære nr. 129 af 4. juli 1994 om personskatteloven som ændret ved cirkulære nr. 14 af 15. januar 1997 angiver følgende kriterier i vurdering af om der er tale om tjenesteforhold (lønmodtager) eller selvstændige erhvervsvirksomhed.

Tjenesteforhold – kriterier

Ved vurdering af, om der er tale om tjenesteforhold, kan der lægges vægt på, hvorvidt

1. a) hvervgiveren har en almindelig adgang til at fastsætte generelle eller konkrete instrukser for arbejdets udførelse, herunder tilsyn og kontrol,
2. b) indkomstmodtageren udelukkende eller i overvejende grad har samme hvervgiver,
3. c) der mellem hvervgiveren og indkomstmodtageren er indgået aftale om løbende arbejdsydelse,
4. d) indkomstmodtageren har arbejdstid fastsat af hvervgiveren,
5. e) indkomstmodtageren har ret til opsigelsesvarsel,
6. f) vederlaget er beregnet, som det er almindeligt i tjenesteforhold (timeløn, ugeløn, månedsløn, provision, akkord, m.v.),
7. g) vederlaget udbetales periodisk,
8. h) hvervgiveren afholder udgifterne i forbindelse med udførelsen af arbejdet,
9. i) vederlaget i overvejende grad er nettoindkomst for indkomstmodtageren,
10. j) indkomstmodtageren anses for lønmodtager ved praktisering af ferieloven, lov om arbejdsløshedsforsikring, funktionærloven, lov om arbejdsskadeforsikring og lov om arbejdsmiljø

Selvstændig erhvervsvirksomhed - kriterier

Ved vurderingen af, hvorvidt der er tale om selvstændig erhvervsvirksomhed, kan der lægges vægt på, hvorvidt

1. a) indkomstmodtageren tilrettelægger, leder, fordele og fører tilsyn med arbejdet uden anden instruktion fra hvervgiver end den, der eventuelt følger af den afgivne ordre,
2. b) hvervgiverens forpligtelse over for indkomstmodtageren er begrænset til det enkelte ordreforhold,
3. c) indkomstmodtageren ikke på grund af ordren er begrænset i sin adgang til samtidig at udføre arbejde for andre,
4. d) indkomstmodtageren er økonomisk ansvarlig over for hvervgiveren for arbejdets udførelse eller i øvrigt påtager sig en selvstændig økonomisk risiko,
5. e) indkomstmodtageren har ansat personale og er frit stillet med hensyn til antagelse af medhjælp,
6. f) vederlaget erlægges efter regning, og betaling først ydes fuldt ud, når arbejdet er udført som aftalt og eventuelle mangler afhjulpet,
7. g) indkomsten oppebæres fra en ubestemt kreds af hvervgivere,
8. h) indkomsten afhænger af et eventuelt overskud,
9. i) indkomstmodtageren ejer de anvendte redskaber, maskiner og værktøj eller lign.,
10. j) indkomstmodtageren helt eller delvis leverer de materialer, der medgår til arbejdets udførelse,
11. k) indkomstmodtageren har etableret sig egne lokaler, f.eks. forretning, værksted, kontor, klinik, tegnestue m.v., og arbejdet helt eller delvis udøves herfra,
12. l) indkomstmodtagerens erhvervsudøvelse kræver særskilt autorisation, bevilling o.l. og indkomstmodtageren er i besiddelse af en sådan tilladelse,
13. m) indkomstmodtageren ved annoncere, skiltning eller lignende tilkendegiver, at han/hun er fagkyndig og påtager sig at udføre arbejde af en nærmere bestemt art,
14. n) indkomstmodtageren i henhold til lov om merværdiafgift er momsregistreret, og ydelsen er faktureret med tillæg af moms,
15. o) ansvaret for en eventuel ulykke under arbejdets udførelse påhviler indkomstmodtageren

Bilag 4 - Mindstekravsbekendtgørelserne

Nedenfor ses kapitlerne i de 2 mindstekravsbekendtgørelser der indeholder de krav der er gældende når virksomhedsordningen anvendes. Bekendtgørelse nr. 593 af 12. juni 2006 §§ 22-26 om krav til det skattemæssige årsregnskab mv. for større virksomheder (Mindstekravsbekendtgørelsen for større virksomheder)

Kapitel 5

Erhvervsdrivende under virksomhedsordningen efter afsnit I i virksomhedsskatteloven

§ 22. Virksomhedens bogføring skal tilrettelægges således, at virksomhedens økonomi og den erhvervsdrivendes private økonomi er regnskabsmæssigt adskilt.

Stk. 2. Følgende skal registreres særskilt:

- 1) Indskud og hævninger.
- 2) Bevægelser på en mellemregningskonto mellem virksomheden og den erhvervsdrivende.

§ 23. Følgende skal oplyses særskilt:

- 1) Summen af samtlige indskud og summen af samtlige hævninger.
- 2) Værdier, der overføres til den erhvervsdrivende med virkning for indkomståret, men som er hensat til senere hævning i virksomhedens regnskab ved regnskabsårets udløb.
- 3) Mellemregningskontoens udvisende ved regnskabsårets udløb.

Stk. 2. Såfremt indskud eller hævninger består af andre værdier end kontanter, skal det særskilt oplyses, hvilke værdier det drejer sig om, og det skal på anfordring kunne oplyses, hvorledes værdiansættelsen er foretaget.

§ 24. Indskudskontoen ved indkomstårets udløb skal oplyses. De reguleringer, der skal foretages efter virksomhedsskatteloven § 3, stk. 6, skal oplyses særskilt. For det indkomstår, hvor en virksomhed overgår til beskatning efter virksomhedsordningen, skal indskudskontoen specificeres ved indtræden.

Stk. 2. Konto for opsparet overskud ved indkomstårets udløb skal oplyses særskilt.

§ 25. Kapitalafkastgrundlaget ved indkomstårets begyndelse skal specificeres særskilt. For det indkomstår, hvor en virksomhed overgår til beskatning efter virksomhedsordningen, skal kapitalafkastgrundlaget specificeres ved indtræden.

Stk. 2. Hvis der vedlægges en specifikation af de nødvendige korrektioner til egenkapitalen, kan kapitalafkastgrundlaget efter udgangen af det år, hvor virksomheden overgår til beskatning efter virksomhedsordningen, opgøres med udgangspunkt i virksomhedens egenkapital ved indkomstårets begyndelse.

Stk. 3. Beregningen og størrelsen af kapitalafkastet skal oplyses særskilt.

Stk. 4. Beregningen og størrelsen af rentekorrektioner efter virksomhedsskattelovens § 11, stk. 1-3, skal oplyses særskilt.

§ 26. Driver den skattepligtige flere virksomheder, skal bestemmelserne i dette kapitel opfyldes samlet for alle disse virksomheder.

Bekendtgørelse nr. 594 af 12. juni 2006 §§ 19-22 om krav til det skattemæssige årsregnskab mv. for mindre virksomheder (Mindstekravsbekendtgørelsen for mindre virksomheder)

Kapitel 7

Erhvervsdrivende under virksomhedsordningen efter afsnit I i virksomhedsskatteloven

§ 19. Virksomhedens bogføring skal tilrettelægges således, at virksomhedens økonomi og den erhvervsdrivendes private økonomi er regnskabsmæssigt adskilt.

Stk. 2. Følgende skal registreres særskilt:

- 1) Indskud og hævninger.
- 2) Bevægelser på en mellemregningskonto mellem virksomheden og den erhvervsdrivende.

§ 20. Såfremt indskud eller hævninger består af andre værdier end kontanter, skal det særskilt oplyses, hvilke værdier det drejer sig om, og det skal på anfordring kunne oplyses, hvorledes værdiansættelsen er foretaget.

Stk. 2. Mellemregningskontoens udvisende ved regnskabsårets udløb skal oplyses særskilt.

§ 21. For det indkomstår, hvor en virksomhed overgår til beskatning efter virksomhedsordningen, skal indskudskontoen ved indtræden oplyses særskilt.

§ 22. For det indkomstår, hvor en virksomhed overgår til beskatning efter virksomhedsordningen, skal kapitalafkastgrundlaget ved indtræden oplyses særskilt.

Bilag 5 - Oplysninger i forbindelse med selvangivelse

Jf. den juridiske vejledning 2011-2 skal en selvstændig erhvervsdrivende, som har valgt at benytte VSO for regnskabsåret, oplyse om følgende forhold sammen med selvangivelsen, for at opfylde betingelserne til bogføringsloven og mindstekravsbekendtgørelsen.¹⁶⁰

- Netto renter.
- Reguleringer i året af indskudskonto og konto for opsparet overskud, samt indeståender på begge konti ved udløb af regnskabsåret.
- Beløb, der er hensat til senere hævning ultimo regnskabsåret.
- Summen af indskud og hævninger i året.
- Art og værdi af henholdsvis indskud og hævninger som ikke er kontant.
- Kapitalafkastgrundlag ved årets begyndelse og årets slutning.
- Beregning samt angivelse af størrelsen af kapitalafkast.
- Beregning og angivelse af rentekorrektioner.

¹⁶⁰ <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1948869&chk=204266#1948870>

Bilag 6 – Rentekorrektion

Beregningen af rentekorrektion er et konstrueret eksempel, blot for at vise beregningsmodellen for rentekorrektion.

Beskrivelse	2009	2010	2011
	Kr.	Kr.	Kr.
Indskudskonto, primo	-100.000	-100.000	-100.000
Indskudskonto, ultimo	-125.000	-125.000	-90.000
Kapitalafkastgrundlag, primo	-150.000	-75.000	-95.000
Kapitalafkastgrundlag, ultimo	-175.000	-45.000	115.000
Største negative indskudskonto	-125.000	-125.000	-100.000
Største negative kapitalafkastgrundlag	-175.000	-75.000	-95.000
Beregningsgrundlag	-125.000	-75.000	-95.000
Kapitalafkastsats	3%	2%	2%
Rentekorrektion	3.750	1.500	1.900
Nettorenteudgifter i året	4.500	3.000	3.500
Maksimal Rentekorrektion	3.750	1.500	1.900

Bilag - CASE virksomheder i VSO

Bilag 7.0 - Balance Konsulentvirksomhed 2009 ¹⁶¹

Balance skattemæssig 2009 - Konsulentvirksomhed			
		PR.	UL.
AKTIVER			
Inventar, saldo primo	60.000	60.000	
Årets afskrivninger (25 %)	15.000		45.000
Blandet benyttet personbil, saldo primo	450.000	450.000	
Årets afskrivninger (25 %)	112.500		337.500
Varebil, saldo primo	150.000	150.000	
Årets afskrivninger (25 %)	37.500		112.500
Goodwill, saldo primo	400.000	400.000	
Årets afskrivninger max 1/7 årligt	57.143		342.857
Materielle anlægsaktiver	1.060.000	837.857	
ANLÆGSAKTIVER	1.060.000	837.857	
Varelager	320.000	580.000	
Varebeholdning	320.000	580.000	
Debitorer	375.000	570.000	
Tilgodehavender	375.000	570.000	
Kassebeholdning	10.000	12.500	
Bankindeståender	175.000	384.110	
Likvide beholdning	185.000	396.610	
OMSÆTNINGSAKTIVER	880.000	1.546.610	
AKTIVER	1.940.000	2.384.467	
PASSIVER			
Egenkapital primo	550.000	550.000	
Overført resultat		811.967	
Hævet (hævekonto)		-200.000	
EGENKAPITAL		1.161.967	
Banklån	550.000	500.000	
Langfristet lån	550.000	500.000	
Leverandører af vare og tjenesteydelser	445.000	362.500	
Anden gæld	395.000	360.000	
Kortfristet gæld	840.000	722.500	
GÆLD	1.390.000	1.222.500	
PASSIVER	1.940.000	2.384.467	

¹⁶¹ Egen tilvirkning.

Bilag 7.1 - Balance Konsulentvirksomhed 2010¹⁶²

Balance skattemæssig 2010 - konsulentvirksomhed			
		PR.	UL.
AKTIVER			
Inventar, saldo primo	45.000	45.000	
Årets afskrivninger (25 %)	11.250		33.750
Blandet benyttet personbil, saldo primo	337.500	337.500	
Årets afskrivninger (25 %)	84.375		253.125
Varebil, saldo primo	112.500	112.500	
Årets afskrivninger (25 %)	28.125		84.375
Goodwill, saldo primo	342.857	342.857	
Årets afskrivninger max 1/7 årligt	48.980		293.877
Materielle anlægsaktiver		837.857	665.127
ANLÆGSAKTIVER		837.857	665.127
Varelager		580.000	387.500
Varebeholdning		580.000	387.500
Debitorer		570.000	575.000
Tilgodehavender		570.000	575.000
Kassebeholdning		12.500	25.000
Bankindeståender		384.110	412.500
Likvide beholdning		396.610	437.500
OMSÆTNINGSAKTIVER		1.546.610	1.400.000
AKTIVER		2.384.467	2.065.127
PASSIVER			
Egenkapital primo		1.161.967	1.161.967
Overført resultat			459.270
Hævet (hævekonto)			-650.000
EGENKAPITAL			971.238
Banklån		500.000	360.000
Langfristet lån		500.000	360.000
Leverandører af vare og tjenesteydelser		362.500	250.000
Anden gæld		360.000	483.889
Kortfristet gæld		722.500	733.889
GÆLD		1.222.500	1.093.889
PASSIVER		2.384.467	2.065.127

¹⁶² Egen tilvirkning.

Bilag 7.2 - Balance Konsulentvirksomhed 2011¹⁶³

Balance skattemæssig 2011 - Konsulentvirksomhed			
		PR.	UL.
AKTIVER			
Inventar, saldo primo	33.750	33.750	
Årets afskrivninger (25 %)	8.438		25.313
Blandet benyttet personbil, saldo primo	253.125	253.125	
Årets afskrivninger (25 %)	63.281		189.844
Varebil, saldo primo	84.375	84.375	
Årets afskrivninger (25 %)	21.094		63.281
Goodwill, saldo primo	293.877	293.877	
Årets afskrivninger max 1/7 årligt	41.982		251.895
Materielle anlægsaktiver	665.127	530.332	
ANLÆGSAKTIVER	665.127	530.332	
Varelager	387.500	250.000	
Varebeholdning	387.500	250.000	
Debitorer	575.000	25.000	
Tilgodehavender	575.000	25.000	
Kassebeholdning	25.000	20.000	
Bankindeståender	412.500	150.000	
Likvide beholdning	437.500	170.000	
OMSÆTNINGSAKTIVER	1.400.000	445.000	
AKTIVER	2.065.127	975.332	
PASSIVER			
Egenkapital primo	971.238	971.238	
Overført resultat		79.705	
Hævet (hævekonto)		-750.000	
EGENKAPITAL		300.943	
Banklån	360.000	390.000	
Langfristet lån	360.000	390.000	
Leverandører af vare og tjenesteydelser	250.000	68.000	
Anden gæld	483.889	216.389	
Kortfristet gæld	733.889	284.389	
GÆLD	1.093.889	674.389	
PASSIVER	2.065.127	975.332	

¹⁶³ Egen tilvirkning.

Bilag 8.0 - Balance Udlejningsejendom 2009¹⁶⁴

Balance skattemæssig 2009 - Udlejningsejendom			PR.	UL.
AKTIVER				
Bygning	Anskaffelsessum d. 1-1-2009	14.000.000	14.000.000	14.000.000
Materielle anlægsaktiver			14.000.000	14.000.000
ANLÆGSAKTIVER			14.000.000	14.000.000
Andre tilgodehavender			300.000	65.000
Tilgodehavender			300.000	65.000
Kassebeholdning			22.000	22.000
Bankindestående			275.000	290.700
Likvide beholdning			297.000	312.700
OMSÆTNINGSAKTIVER			597.000	377.700
AKTIVER			14.597.000	14.377.700
PASSIVER				
Egenkapital primo			437.645	437.645
Overført resultat				-13.500
Hævet (hævekonto)				-100.000
EGENKAPITAL				324.145
Prioritetslån			12.000.000	11.630.400
Anlægslån			1.502.200	1.464.645
Langfristet lån			13.502.200	13.095.045
Prioritetslån afdrag			369.600	369.600
Anlægslån afdrag			37.555	37.555
Huslejedepositum			150.000	150.000
Anden gæld			100.000	401.355
Kortfristet gæld			657.155	958.510
GÆLD			14.159.355	14.053.555
PASSIVER			14.597.000	14.377.700

¹⁶⁴ Egen tilvirkning.

Bilag 8.1 - Balance Udlejningsejendom 2010¹⁶⁵

Balance skattemæssig 2010 - Udlejningsejendom				PR.	UL.
AKTIVER					
Bygning	Anskaffelsessum d. 1-1-2009	14.000.000	14.000.000		14.000.000
Materielle anlægsaktiver			14.000.000		14.000.000
ANLÆGSAKTIVER			14.000.000		14.000.000
Andre tilgodehavender			65.000		35.000
Tilgodehavender			65.000		35.000
Kassebeholdning			22.000		22.000
Bankindestående			290.700		80.000
Likvide beholdning			312.700		102.000
OMSÆTNINGSAKTIVER			377.700		137.000
AKTIVER			14.377.700		14.137.000
PASSIVER					
Egenkapital primo			324.145		324.145
Overført resultat					264.500
Hævet (hævekonto)					-265.000
EGENKAPITAL					323.645
Prioritetslån			11.630.400		11.260.800
Anlægslån			1.464.645		1.427.090
Langfristet lån			13.095.045		12.687.890
Prioritetslån afdrag			369.600		369.600
Anlægslån afdrag			37.555		37.555
Huslejedepositum			150.000		150.000
Anden gæld			401.355		568.310
Kortfristet gæld			958.510		1.125.465
GÆLD			14.053.555		13.813.355
PASSIVER			14.377.700		14.137.000

¹⁶⁵ Egen tilvirkning

Bilag 8.2 - Balance Udlejningsejendom 2011¹⁶⁶

Balance skattemæssig 2011 - Udlejningsejendom			PR.	UL.
AKTIVER				
Bygning	Anskaffelsessum d. 1-1-2009	14.000.000	14.000.000	14.000.000
Materielle anlægsaktiver			14.000.000	14.000.000
ANLÆGSAKTIVER			14.000.000	14.000.000
Andre tilgodehavender		35.000	5.000	
Tilgodehavender			35.000	5.000
Kassebeholdning		22.000	2.000	
Bankindestående		80.000	25.000	
Likvide beholdning			102.000	27.000
OMSÆTNINGSAKTIVER			137.000	32.000
AKTIVER			14.137.000	14.032.000
PASSIVER				
Egenkapital primo		323.645	323.645	
Overført resultat			423.500	
Hævet (hævekonto)			-200.000	
EGENKAPITAL				547.145
Prioritetslån		11.260.800	10.891.200	
Anlægslån		1.427.090	1.389.535	
Langfristet lån			12.687.890	12.280.735
Prioritetslån afdrag		369.600	369.600	
Anlægslån afdrag		37.555	37.555	
Huslejedepositum		150.000	150.000	
Anden gæld		568.310	646.965	
Kortfristet gæld			1.125.465	1.204.120
GÆLD			13.813.355	13.484.855
PASSIVER			14.137.000	14.032.000

¹⁶⁶ Egen tilvirkning.

Bilag 9.0 - Opgørelse af indskudskonto¹⁶⁷

Indskudskontoen er opgjort på baggrund af de opstillede balancer for konsulentvirksomheden i bilag 7.0, samt udlejningsejendommen i bilag 8.0

Indskudskonto 1-1-2009	
Aktiver	01/01/09
<i>Aktiver Konsulentvirksomhed</i>	
Inventar, saldo primo	60.000
Blandet benyttet personbil, saldo primo	450.000
Varebil, saldo primo	150.000
Goodwill, saldo primo	400.000
Varelager	320.000
Debitorer	375.000
Kassebeholdning	10.000
Bankindeståender	175.000
I alt Konsulentvirksomhed	<u>1.940.000</u>
<i>Aktiver - Udlejningsejendom</i>	
Bygning	14.000.000
Andre tilgodehavender	300.000
Kassebeholdning	22.000
Bankindestående	275.000
I alt Udlejningsejendom	<u>14.597.000</u>
Aktiver i alt	<u>16.537.000</u>
Passiver	
<i>Passiver - Konsulentvirksomhed</i>	
Banklån	550.000
Leverandører af vare og tjenesteydelser	445.000
Anden gæld	395.000
I alt Konsulentvirksomhed	<u>1.390.000</u>
<i>Passiver - Udlejningsejendom</i>	
Prioritetslån	12.000.000
Anlægs lån	1.502.200
Prioritetslån afdrag	369.600
Anlægs lån afdrag	37.555
Huslejedepositum	150.000
Anden gæld	100.000
I alt Udlejningsejendom	<u>14.159.355</u>
Passiver i alt	<u>15.549.355</u>
Indskudskonto primo	<u>987.645</u>

¹⁶⁷ Egen tilvirkning.

Bilag 10.0 - Opgørelse af kapitalafkastgrundlag 2009¹⁶⁸

Kapitalafkastgrundlag pr. 31-12-2009		
Aktiver	01/01/09	31/12/09
<i>Aktiver Konsulentvirksomhed</i>		
Inventar	60.000	45.000
Blandet benyttet bil	450.000	337.500
Varebil	150.000	112.500
Goodwill	400.000	342.857
Varelager	320.000	580.000
Debitorer	375.000	570.000
Kassebeholdning	10.000	12.500
Bankindeståender	175.000	384.110
I alt Konsulentvirksomhed	<u>1.940.000</u>	<u>2.384.467</u>
<i>Aktiver - Udlejningsejendom</i>		
Bygning	14.000.000	14.000.000
Andre tilgodehavender	300.000	65.000
Kassebeholdning	22.000	22.000
Bankindestående	275.000	290.700
I alt Udlejningsejendom	<u>14.597.000</u>	<u>14.377.700</u>
Aktiver i alt	<u>16.537.000</u>	<u>16.762.167</u>
Passiver		
<i>Passiver - Konsulentvirksomhed</i>		
Banklån	550.000	500.000
Leverandører af vare og tjenesteydelser	445.000	362.500
Anden gæld	395.000	360.000
I alt Konsulentvirksomhed	<u>1.390.000</u>	<u>1.222.500</u>
<i>Passiver - Udlejningsejendom</i>		
Prioritetslån	12.000.000	11.630.400
Anlægslån	1.502.200	1.464.645
Prioritetslån afdrag	369.600	369.600
Anlægslån afdrag	37.555	37.555
Huslejedepositum	150.000	150.000
Anden gæld	100.000	401.355
I alt Udlejningsejendom	<u>14.159.355</u>	<u>14.053.555</u>
Passiver i alt	<u>15.549.355</u>	<u>15.276.055</u>
Hensat til senere hævninger	0	180.728
Kapitalafkastgrundlag	<u>987.645</u>	<u>1.305.384</u>

¹⁶⁸ Egen tilvirkning.

Bilag 10.1 - Opgørelse af kapitalafkastgrundlag 2010¹⁶⁹

Kapitalafkastgrundlag pr. 1-1-2010 & 31-12-2010		
Aktiver	01/01/10	31/12/10
<i>Aktiver Konsulentvirksomhed</i>		
Inventar	45.000	33.750
Blandet benyttet bil	337.500	253.125
Varebil	112.500	84.375
Goodwill	342.857	293.877
Varelager	580.000	387.500
Debitorer	570.000	575.000
Kassebeholdning	12.500	25.000
Bankindeståender	384.110	412.500
I alt Konsulentvirksomhed	<u>2.384.467</u>	<u>2.065.127</u>
<i>Aktiver - Udlejningsejendom</i>		
Bygning	14.000.000	14.000.000
Andre tilgodehavender	65.000	35.000
Kassebeholdning	22.000	22.000
Bankindestående	290.700	80.000
I alt Udlejningsejendom	<u>14.377.700</u>	<u>14.137.000</u>
Aktiver i alt	<u>16.762.167</u>	<u>16.202.127</u>
Passiver		
<i>Passiver - Konsulentvirksomhed</i>		
Banklån	500.000	360.000
Leverandører af vare og tjenesteydelser	362.500	250.000
Anden gæld	360.000	483.889
I alt Konsulentvirksomhed	<u>1.222.500</u>	<u>1.093.889</u>
<i>Passiver - Udlejningsejendom</i>		
Prioritetslån	11.630.400	11.260.800
Anlægslån	1.464.645	1.427.090
Prioritetslån afdrag	369.600	369.600
Anlægslån afdrag	37.555	37.555
Huslejedepositum	150.000	150.000
Anden gæld	401.355	568.310
I alt Udlejningsejendom	<u>14.053.555</u>	<u>13.813.355</u>
Passiver i alt	<u>15.276.055</u>	<u>14.907.244</u>
Hensat til senere hævning	180.728	
Kapitalafkastgrundlag	<u><u>1.305.384</u></u>	<u><u>1.294.883</u></u>

¹⁶⁹ Egen tilvirkning.

Bilag 10.2 - Opgørelse af kapitalafkastgrundlag 2011¹⁷⁰

Kapitalafkastgrundlag pr. 1-1-2011 & 31-12-2011		
Aktiver	01/01/11	31/12/11
<i>Aktiver Konsulentvirksomhed</i>		
Inventar	33.750	25.313
Blandet benyttet bil	253.125	189.844
Varebil	84.375	63.281
Goodwill	293.877	251.895
Varelager	387.500	250.000
Debitorer	575.000	25.000
Kassebeholdning	25.000	20.000
Bankindeståender	412.500	150.000
I alt Konsulentvirksomhed	<u>2.065.127</u>	<u>975.332</u>
<i>Aktiver - Udlejningsejendom</i>		
Bygning	14.000.000	14.000.000
Andre tilgodehavender	35.000	5.000
Kassebeholdning	22.000	2.000
Bankindestående	80.000	25.000
I alt Udlejningsejendom	<u>14.137.000</u>	<u>14.032.000</u>
Aktiver i alt	<u>16.202.127</u>	<u>15.007.332</u>
Passiver		
<i>Passiver - Konsulentvirksomhed</i>		
Banklån	360.000	390.000
Leverandører af vare og tjenesteydelser	250.000	68.000
Anden gæld	483.889	216.389
I alt Konsulentvirksomhed	<u>1.093.889</u>	<u>674.389</u>
<i>Passiver - Udlejningsejendom</i>		
Prioritetslån	11.260.800	10.891.200
Anlægslån	1.427.090	1.389.535
Prioritetslån afdrag	369.600	369.600
Anlægslån afdrag	37.555	37.555
Huslejedepositum	150.000	150.000
Anden gæld	568.310	646.965
I alt Udlejningsejendom	<u>13.813.355</u>	<u>13.484.855</u>
Passiver i alt	<u>14.907.244</u>	<u>14.159.244</u>
Hensat til senere hævning		
Kapitalafkastgrundlag	<u>1.294.883</u>	<u>848.088</u>

¹⁷⁰ Egen tilvirkning.

Bilag 11 - Opgørelse af nettovederlag¹⁷¹

Det kontante nettovederlag er opgjort med udgangspunkt i den beskrevne teori i afsnit 13.2.2. Det antages at de bogførte beløb udviser de kontante værdier af aktiverne, hvorfor der ikke foretages reguleringer af nogen art. På denne baggrund opgøres det kontante nettovederlag til 323.645 kr. Opgørelsen er foretaget med udgangspunkt i bilag 10.2.

Virksomhedsbeskatning - salg af 1 af 2 virksomheder.	
Kontant nettovederlag udlejningsejendom	
<i>Aktiver</i>	
Bygning	14.000.000 kr.
Andre tilgodehavender	35.000 kr.
Kassebeholdning	22.000 kr.
Bankindestående	80.000 kr.
Aktiver i alt	14.137.000 kr.
<i>Passiver</i>	
Prioritetslån	11.260.800 kr.
Anlægslån	1.427.090 kr.
Prioritetslån afdrag	369.600 kr.
Anlægslån afdrag	37.555 kr.
Huslejedepositum	150.000 kr.
Anden gæld	568.310 kr.
Passiver i alt	13.813.355 kr.
Kontant nettovederlag	323.645 kr.

¹⁷¹ Egen tilvirkning.

Bilag 12 - Beskatning fri bil¹⁷²

Beskatning fri bil		
Anskaffet 1. januar 2009 til kr. 450.000		
25 % af kr. 300.000	75.000	
20 % af kr. 150.000	30.000	
Miljøtillæg	7.500	
		112.500

¹⁷² <http://www.skat.dk/SKAT.aspx?oId=1647968>